Around the

World in 28

Languages

AZARDI Language Test Book 1

Infogrid Pacific Pte. Ltd.

© 2011 Infogrid Pacific. All rights reserved.

This testing demonstration book is provided for

AZARDI information and testing purposes only.

The Universal Declaration of Human Rights is

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

HTML translated pages were sourced from the Unicode Consortium UDHR Project at www.unicode.org/udhr/.

**DISCLAIMER** 

This information demonstration and test book is provided with no warrant as to accuracy and fitness for any specific purpose. The editors have no expertise in any or all of the languages presented. The sole purpose of this book is to test Unicode font availability, rendering and presentation in AZARDI.

#### Introduction

This demonstration ePub 3 book was created with IGP:Digital Publisher for AZARDI. It demonstrates the multi-language power of standards-based digital content production and delivery solutions.

It contains 28 languages listed in an "around the world" sequence. This includes latin character, logographic, scripted and right-to-left representations of many of the worlds languages.

It starts from the Interational Dateline with Maori from New Zealand. The sequence follows the sun around the world with languages ordered approximately by longitude. This was to avoid a default latin alphabetic listing. It was also more fun!

There was considerable language-font-angst with the release of ePub2 and the very limited language options available in most readers and devices. The status of fonts and embedding was ambiguous, and publishers of languages other than English had a difficult time.

At the dawn of ePub 3 it is important that language accessibility is a high priority for most of the world. This ePub 3 attempts to address the issue of language diversity and can be used for testing by anyone.

In 2011 most desktops have all language fonts installed by default, but we have been careful with this first multi-language test book. It needs to work. This ePub 3 contains the Open Source SIL licensed DejaVu font set to ensure that the largest possible set of languages is displayed correctly. To really test other ePub 3 devices and readers a version without font embedding may be released.

Unfortunately the fonts embedded in this book does not include logographic languages such as Chinese, Korean and Japanese, nor the Indic scripted languages. We have to reasonably assume that content users in those languages have the correct fonts installed on their machine. In our own installations modern operating systems make the widest range of fonts available.

As there is currently no reasonable Chinese or Indic fonts available in Open Source with clear SIL (or similar) licenses (that we could find) we have not embedded any of these fonts. We would welcome any information on this.

United Nations Declaration of Universal Rights

This demonstration contains the United Nations Declaration of Universal Rights in 28 different languages in a single ePub 3.

The United Nations Declaration of Universal Rights apparently holds the Guiness Book of Records most translated document record, if that is significant. However it is a very useful for testing digital content and ePub Readers in particular.

Unicode Consortium

What is most important is Unicode and the Unicode Consortium. The content was sourced from the Unicode Consortium. UDHR Project.

All copyright statements have been left intact on each page. Styles and metadata have been added by Infogrid Pacific.

The Unicode Consortium has been working since 1993 to make content accessible to all, in every language. They are perhaps the greatest unsung heros of the computer age. Their achievement transcends operating systems, devices and technology, and addresses the needs of humanity in a unique way.

DejaVu Font Language Coverage

2 3/4 + 4 2 6114 2412/34186
Of the languages included in this ePub 3, the following languages are supported by the included DejaVu Fonts:
Maori
Tagalog
Vietnamese
Thai
Russian

Arabic
Swahili
Amharic
Hebrew
Polish
Greek
German
Italian
French
Spanish
Yoruba
English
Portuguese
Samoan
The languages that AZARDI does not directly support with fonts and where suitable fonts will have to be available from the Operating System:
Japanese
Korean
Chinese
Thai
Tamil

Hindi

Marathi

Panjabi

WHAKAPUAKITANGA WHANUI O NGA MANA O TE TANGATA - 1948

Universal Declaration of Human Rights - Maori

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

No te mea na te whakanoa a na te whakahawea ki nga mana o te tangata i tupu ai nga mahi whakarihariha i pouri ai te ngakau tangata, a ko te kohaetanga o tetahi ao hou e mahorahora ai te tangata ki te korero ki te whakapono, ki te noho noa i runga i te rangimarie a i te ora, kua panuitia hei taumata mo te koingotanga o te ngakau o te mano tini o te tangata.

No te mea ki te kore te tangata ae akina kia tae ki te tino hemanawatanga kia hapai hoki i te pakanga hei turaki i te mana tukino hei pehi hoki i te iwi, he mea tika rawa kia tiakina nga mana o te tangata i raro i tenga ritenga o te ture.

No te mea he mea tika rawa kia hapainga nga ritenga e tupu ai nga whakaaro whakawhanaunga i waenganui i nga iwi o te ao.

No te mea ko nga iwi o te Kotahitanga kua whakaatu ki roto i te Kawenata i te tino whakapumautanga o to ratou whakapono mo te kaupapa o nga mana motuhake o te tangata, mo te ihi me te wana o te tinana tangata, a mo nga tika tauriterite o te tane me te wahine, a kua whakarite tikanga hoki kia hapainga nga ritenga toko i te ora me te whakapiki i nga ahuatanga o te oranga i tenei ao i roto i te rangatiratanga whanui.

No te mea ko nga iwi o roto i tenei Kotahitanga kua oati i runga i te whakaaro kotahi kotaki ki te hapai i te ritenga whanui o te whakanui me te pupuri i nga tika o te tangata me nga kaupapa tuturu o nga rangatiratanga o te ora i tenei ao.

No te mea e tutaki ai tenei oati he mea nui rawa kia matou te mano tini o te tangata ki enei tikanga rangatira.

No reira inaianei: ko te Huihuinga Topu o Te Kotahitanga o Nga Iwi o Te Ao.

#### Ka Paanui

I Tenei Whakapuakitanga Whanui O Nga Mana O Te Tangata.

Ka meinga nei hei tauira whanui mo nga tikanga hei whainga kia tutaki i te katoa o nga iwi i runga i te whai a tena tangata a tena tangata me nga ropu katoa o roto i nga whakahaere me te pupuri tonu i nga wa katoa i roto i te hinengaro i tenei Whakapuakitanga, me whakapau i te kaha i runga i te ritenga tohutohu me te ako ki te hapai i nga tikanga rangatira: a ma runga hoki i nga whakaritenga e ahu whakamua ana a ia iwi puta noa te ao, kia mau ai te tuturutanga ki te katoa, o te pono o te pupuri me te whakarite i enei ritenga i waenganui o nga iwi o roto i te kotahitanga, hui tahi atu ki nga iwi o nga whenua kei raro i o ratou mana whakahaere.

### Rarangi 1

Ko te katoa o nga tangata i te whanaungatanga mai e watea ana i nga here katoa; e tauriterite ana hoki nga mana me nga tika. E whakawhiwhia ana hoki ki a ratou te ngakau whai whakaaro me te hinengaro mohio ki te tika me te he, a e tika ana kia meinga te mahi a tetahi ki tetahi me ma roto atu i te wairua o te noho tahi, ano he teina he tuakana i ringa i te whakaaro kotahi.

# Rarangi 2

E whai mana ana ia tangata kia whiwhi ki te katoa o nga rangatiratanga me nga huarahi whanui o te ao e whakakaupapatia nei i roto i tenei Whakapuakitanga, kaua e araitia ahakoa pewhea, ara i runga i enei ahuatanga e whai ake nei, i te mea he iwi ke, i te ahua kua kiri ke, i te tanetanga i te wahinetanga, i te reo, i te whakapono, i te awhina ropu whakaara ture i tetahi atu kaupapa whakaaro ranei, ahakoa no roto mai i te iwi whanui no tetahi ropu ranei, no te kaupapa pupuri taonga, no te whanaungatanga mai, no tetahi tunga whai-tikanga ranei

He apiti atu ki enei, kaua e meinga hei ritenga wehewehe te mea i whakakaupapatia na runga i nga whakahaere ture, i nga mana whanui ranei o te ao kua whakawhiwhia ki tetahi whenua ki tetahi wahanga whenua ranei no reira nei tetahi tangata, ahakoa taua wahanga whenua he whai mana motuhake, kei raro ranei i te Kaitiakitanga, he takiwa whenua ranei kahore nei ona Mana Kawanatanga Motuhake, kei raro ranei i tetahi atu ritenga whakawhaiti i tona mana motuhake.

### Rarangi 3

Ko ia tangata e whai take ana ki te mauri ora, me watea i nga tikanga tere, me maru hoki ia i raro i te mana o te ture.

### Rarangi 4

Kaua tetahi tangata e noho pononga a ko nga tikanga whakapononga i te tangata me takahi rawa atu.

### Rarangi 5

Kaua tetahi tangata e whakamamae noatia e tukua ranei ki nga tikanga whakaiti me nga whiu kahore nei i tika mo te tangata.

### Rarangi 6

Ko ia tangata e whai mana ana kia mohiotia ki nga wahi katoa he tangata ano ia i te aroaro o te ture.

# Rarangi 7

E tauriterite ana te katoa ki te aroaro o te ture a e tika ana kia tiakina e te ture, kaua he rereketanga mo tetahi i tetahi. E tika ana te katoa kia rite te tiakina kei kapea e tetahi tikanga e takahi ana i tenei whakapuakitanga, a e tetahi tikanga ranei e whakatara ana kia pera.

# Rarangi 8

Ko ia tangata e whai take ana kia whiwhi ki tetahi rongoa totika o te ture i na roto mai i nga Kooti Whakawa whai mana mo nga mahi e takahi ana i te tino ritenga o nga mana kua whakaputaina ki a ia e te kaupapa e te ture ranei.

# Rarangi 9

Kaua tetahi tangata e hopukia noatia e te ringa o te ture e puritia noatia ranei i roto i tetahi whare herehere e peia noatia ranei ki tetahi whenua ke.

# Rarangi 10

Ko ia tangata e tika ana kia whakatuturutia ki a ia tetahi whakawa tika ki te aroaro o te katoa e tetahi runanga wehekore whakahoahoa ranei, mo runga i te whakataunga i ona tika me nga tikanga hei whakarite mana tae atu hoki ki nga whakapae mona tera kua hara kino ia i raro i te ture.

### Rarangi 11

- 1. Ko ia tangata kua whapaea mo tetahi hara e ahei nei whiu e tika ana kia ki ia kahore ia i hara tae noa ki te wa e whakataua ai ae i hara ia e ai ki ta te ture i roto i tetahi whakawatanga i te aroaro o te katoa a i reira i whiwhi ia i te katoa o nga huarahi karo, tautoko hoki i a ia.
- 2. Kaua tetahi tangata e kiia kua hara mo runga mo tetahi hara e ahei nei kia whiua na runga na tetahi mahi i mahia, na tetahi mea ranei kihai i mahia e ia kaore nei e tika ana kia meinga he hara i raro i te ture o tetahi whenua i te ture ranei o te ao whanui i te wa o taua hara. Kaua hoki tetahi whiu e utaina atu ki te whiu e meinga ana mo taua te hara i taua wa.

### Rarangi 12

Kaua tetahi tangata e whakararuraru pokonoatia, tana whanau, tona kainga, ana pukapuka ranei, e takahi ranei i tona ingoa nui me tona ingoa pai. Ko ia tangata e ahei ana ma te ture e tiaki kei pa enei ahua whakararu me enei tukinotanga.

# Rarangi 13

- 1. Ko ia tangata e whai-tika mo ana haere katoa me ona wahi noho tuturu ai i roto i nga rohe o tona whenua.
- 2. Ko ia tangata e whai-tika kia whakarere i tetahi whenua, ahakoa ko tona whenua ake, a me te hoki ano ki tena whenua tupu.

# Rarangi 14

- 1. Ko ia tangata e whai-tika ana kia rapu kia whiwhi hoki ki tetahi oranga ngakau ki etahi atu whenua ina whanatu ia kia pahemo i nga tukino mona.
- 2. Ko tenei tika e kore e ahei kia inoitia mo runga i te take whakawhiu i tupu pono ake na etahi hara kahore nei no nga ropu hanga ture, a na roto

mai ranei i etahi mahi e peka ke ana i te ahuatanga me nga kaupapa tuturu o te Kotahitanga o nga Mana Nunui o te Ao.

### Rarangi 15

1. Ko ia tangata e whai tika ana ki tetahi iwi tuturu mona. Kaua tetahi tangata e meinga kia takirihia atu e te ringa kaha i tona iwi tuturu, a kaua hoki e araia ina mea ia ki tetahi atu iwi hei iwi tuturu mona.

## 2. [Missing?]

### Rarangi 16

- 1. Ko nga tane me nga wahine kua eke nei nga tau ki te pakehatanga, e whai-tika ana kia moe tane, wahine hoki, a kia whakatupu uri ki te ao, a kaua e araia tenei tika na runga ï te mea he momo tangata ke atu, he iwi ke, he whakapono ke ranei. E whai mana, ana ratou kia tauriterite te tika i runga i te marena i te wa e noho ana he tane he wahine a tae noatia te wa e wehe tuturu ai.
- 2. Ko te maramatanga me meinga i urutomotia i runga i te whakaaetanga watea, tuturu hoki a te tane me te wahine e marenatia ana.
- 3. Ko te whanau te hunga tuturu pupuri pono hoki i te kaupapa tika o te iwi, a e tino tika ana kia tiakina e te iwi me te Motu katoa.

# Rarangi 17

- 1. Ko ia tangata e whai-tika ana kia whiwhi ki ona taonga ake, kia whiwhi tahi ranei ratou ko etahi atu.
- 2. Kaua tetahi tangata e murua e te ringa kaha i ona taonga ake.

# Rarangi 18

1.Ko ia tangata e whai-tika ana ki ona ake whakaaro, o tona hinengaro me tona nei whakapono; e tapiritia ana hoki ki a ia te mana kia watea ia ki te whakauru atu ki tetahi atu whakapono, hahi ranei, a me watea hoki, ki a ia anake ki a ia ranei me etahi atu ki te aroaro o te katoa, ki tetahi wahi wehi ranei, te mana ki te whakarite i tona whakapono, hahi ranei, i runga i te ritenga ako atu i etahi, i whakahaere ranei i ona ritenga, i te karakia me te

whakatutuki i ona ahuatanga.

## Rarangi 19

Ko ia tangata e whai-tika ana ki tona whakaaro i kite ai, a ki te whakapuaki hoki i ona whakaaro; ko tenei tika e tapiritia mai ana te ahei ona ki te pupuri i tana i whakaaro ai, a kaua hoki a ia e whakararurarutia a ka ahei hoki a ia ki te rapu, ki te tango mai me te tuku atu i nga whakamarama me nga rapunga whakaaro o te hinengaro, ahakoa pewhea te huarahi, i nawhea atu ranei i runga i nga rohe whakatakoto a te tangata.

### Rarangi 20

- 1. Ko ia tangata e whai-tika ana kia watea ia ki te whakatu hui, ropu ranei, i runga i te ritenga pupuri i te maungarongo.
- 2. Kaua tetahi tangata e akina kia uru noa ki tetahi ropu.

### Rarangi 21

- 1. Ko ia te tangata e whai-tika ana kia whai wahi ki nga whakahaere kawanatanga o tona whenua, a ia tonu a ma roto ata ranei i nga mangai i ata waitohutia.
- 2. Ko ia tangata e whai-tika ana kia tauriterite te huarahi atu mo te uru ki nga mahi mo te katoa i tona nei whenua.
- 3. Ko ta te iwi i whakatau ai me meinga hei kaupapa mo te mana o te kawanatanga; ko tenei whakatau me meinga kia whakapuakina ia wa ia wa i runga i te pooti tika he mea atu tuku ki te katoa i runga i te mana pooti tauriterite o tetahi tangata, a me meinga hoki na te pooti puku a na tetahi tikanga ranei i rite atu ki tera te watea o te tangata ki te pooti ki tana i whakaaro ai.

# Rarangi 22

Ko ia tangata, i te mea no roto ia i te iwi, e whakatika ana kia whiwhi ki nga tikanga toko i te ora mo te iwi, a e tika ana kia whakaritea atu ki a ia, i na roto atu i nga whakahaere whanui a tona iwi, i na roto mai ranei i nga whakakotahitanga o nga mahi a nga iwi o te ao a kia rite hoki ki te kaha o nga whakahaere a-ropu o roto ia iwi ia iwi te oranga tinana te noho i roto i

te iwi., me nga tika ki nga whakahaere hapai i te mauri o te tangata, e tika nei kaua e hapa te tangata i enei mea hei pupuri i tona ihi me te whakawatea hoki i te tupu pakari o te tu-rangatira o te tangata.

### Rarangi 23

- 1. Ko ia tangata e whai-tika ana kia whiwhi ki te mahi, kia watea hoki ki te whawha ki tana mahi i hiahia ai, kia tika kia pai hoki nga ahuatanga o tana mahi a kia tiakina hoki kei noho kare mahi ia.
- 2. Ko ia tangata, ahakoa pewhea, e tika ana kia whiwhi ki te utu taurite mo nga mahi i tauriterite nga ahuatanga.
- 3. Ko ia tangata e mahi ana e whai-tika ana kia utua ki te utu tika pai hoki, kia ahei ai te whiwhi ona me tana whanau ki te oranga e tika nei hei whakaara i te ua o te tangata i te ao nei; a me tapiri atu ki enei, ina kitea e tika ana kia pera, etahi atu awhina o roto i nga whakahaere toko i te ora mo te iwi.
- 4. Ko ia tangata e ahei ana ki te waihanga ki te whakauru ranei ki tetahi ropu kaimahi hei tiaki i nga ahuatanga katoa e pa ana ki nga huarahi mahi mona.

# Rarangi 24

Ko ia tangata e whai-tika ana kia okioki, noho noaiho ranei i ona wa ano; ka tapiritia ki tenei, me meinga ko ona haora mahi me whakawhaiti ano ki nga haora e tika ana, me whiwhi hoki ia wa ia wa ki nga ra kore mahi i runga i te ritenga haere tonu o te utu mona i ana ra.

# Rarangi 25

1. Ko ia tangata e whai-tika ana kia whiwhi ki te oranga e hangai ana ki te oranga totika mo tona tinana me ona ahuatanga katoa, ona ake me tana whanau; i te kai. i tekakahu, i te whare, i te rongoa me nga whakaora i nga mauiui o te tinana, a tae atu ki nga huarahi toko i te ora mo te iwi e tika ana, a me whiwhi hoki ai i te tika, me te manaakitanga tuturu mona ina tupono mai nga wa kore mahi, nga mauiui o te tinana, nga wharanga, te pouarutanga, te kaumatuatanga, a te kore ranei e whiwhi i te oranga mona i nga runga mai i etahi ahuatanga kaore nei e taea e ia te pewhea ake.

2. Ko nga wahine whanau me te hunga tamariki e tika ana kia ata whakaarohia kia manaakitia hoki. Ko te katoa o nga tamariki, ahakoa i whanau mai i te hunga i te marenatia kahore ranei i marenatia, me meinga kia rite tahi te whiwhi ki nga awhina o nga ritenga toko i te ora mo te iwi.

### Rarangi 26

- 1. Ko ia tangata e tika ana kia watea ki a ia nga huarahi o te matauranga. Ko nga huarahi o nga akoranga me noho kore utu, otira i nga timatanga atu me ona kaupapa tuturu. Ko nga timatanga atu o nga huarahi akoranga me meinga kia utaina ki te katoa, kaua ma te hiahia noa o te tangata. Ko nga akoranga mo nga mahi-a-ringa me nga mahi-a-hinengaro me meinga kia whanui te horo ki te katoa, a ko nga akoranga ki nga taumata ikeike o te matauranga me rite tahi te watea ki te katoa i na runga ano ra i te kitea o te totika o te tangata.
- 2. Ko nga huarahi o te akoranga me whakaanga atu ki nga wahi e puta topu mai ai nga hua totika o te tangata, kia meinga ai hoki hei kaupapa whakapakari i nga mana o te tangata me nga tino kaupapa o te rangatiratanga o tona oranga i tenei ao. Me meinga i tenei ritenga kia ata matatau tetahi ki tetahi, kia watea i te ngakau wene, kia noho hoki i runga i te whakahoahoa tetahi iwi ki tetahi iwi, tetahi momo tangata me tetahi momo tangata me tetahi ropu whakapono ki tetahi atu ropu whakapono, a me meinga hoki kia hapai i nga whakahaere a te Kotahitanga o nga iwi Nunui o te Ao he mea a mau ai te maungarongo ki te mata o te whenua.
- 3. Kei nga matua te mana tuatahi ki te tohu i te ahua o nga akoranga hei tuku ki a ratou tamariki.

# Rarangi 27

- 1. Ko ia tangata e whai-tika ana kia watea tona huarahi mo te whakauru atu ki nga whakahaere hapai i te hinengaro tangata i roto i te iwi, kia whiwhi hoki ki nga oranga ngakau o roto i nga mahi ataahua, a kia pa tahi atu ki nga whakahaere hohonu o te matauranga e ahu whakamua atu ana, me ona hua katoa.
- 2. Ko ia tangata e whai-tika ana kia ata tiakina kia puta ano ki a ia nga hua o nga mea oranga ngakau, oranga tinana ranei, i na roto mai nei i nga mahi o te hohohutanga o te matauranga, i nga pukapuka whai hua i tuhia, i nga mahi ataahua ranei nana ake nai i whakapuawai ki te ao.

# Rarangi 28

Ko ia tangata e whai-tika ana ki nga ritenga o te noho pai o te iwi me te ao katoa, ma reira nei e tino tuturu ai nga tika me nga rangatiratanga kua whakararangitia nei ki roto i tenei Whakapuakitanga.

### Rarangi 29

- 1. Ko ia tangata me mahi i ana mahi mo te iwi, ma reira anake nei e watea ai, e tutuki tuturu ai hoki te waihangatanga o tona hinengaro.
- 2. I te wa i whakarite ana ia i ona tika me ona rangatiratanga, ko ia tangata me meinga ko nga ara anake mona me ma roto i nga whakatau a te ture, me motuhake hoki aua arai hei mea a mau ai e mohiotia ai e whakanuia ai hoki nga tika me nga rangatiratanga e etahi atu tangata, a hei mea hoki e tutuki ai nga ritenga pono o te noho kore-hara, o te noho i te rangimarie o te katoa me te painga whanui ki nga iwi e noho ana i raro i te mana kawanatanga o te katoa o nga iwi o tetahi whenua.
- 3. Ko enei tika me enei rangatiratanga kaua rawa e meinga kia whakahaerea i runga i etahi tikanga me etahi atu kaupapa e peka ke ana i a te Kotahitanga o nga Iwi Nunui o te Ao i mea ai.

# Rarangi 30

Kahore rawa i roto i tenei Whakapuakitanga tetahi mea e ahei ana kia whakamoaritia tera kei tetahi Mana Kawanatanga, kei tetahi ropu, kei tetahi tangata ranei tetahi mana ki te whakahaere i tetahi ritenga, ki te mahi ranei i tetahi mahi e anga atu ana hei tikanga turaki i tetahi o nga mano me nga rangatiratanga e mau ake nei.

# PANDAIGDIG NA PAGPAPAHAYAG NG MGA KARAPATAN NG TAO

Universal Declaration of Human Rights - Tagalog

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

Noong Disyembre 10, 1948, ang Pangkalahatang Kapulungan ng mga Bansang Nagkakaisa ay nagsagawa at nagpahayag ng Pandaigdig na Pahayag ng mga Karapatan ng Tao. Ang buong nilalaman noon ay mababasa sa mga susunod na pahina. Kasunod ng makasaysayang gawaing ito, ang Kapulungan ay nanawagan sa lahat ng mga kagawad ng bansa upang ilathala ang nilalaman ng Pahayag at "upang ito'y palaganapin, itanghal, basahin, at talakayin lalung-lalo na sa mga paaralan at iba pang institusyong edukasyonal, nang walang pagtatangi batay sa kalagayang pulitikal ng mga bansa o mga teritoryo." Pangwakas na Textong May Pahintulot na salin sa Pilipino ng Katipunan ng Bagong Pilipina. Ipinaabot ng Punong Pangkaalaman ng mga Bansang Nagkakaisa para sa Pilipinas na unang naglimbag ng pahayag na ito na salin sa Pilipino. Ipinalimbag ng Punong Pangkaalaman ng mga Bansang Nagkakaisa para sa Pilipinas at ng Kagawaran ng Kabatirang Pangmadla ng mga Bansang Nagkakaisa.

#### **PANIMULA**

Sapagkat ang pagkilala sa katutubong karangalan at sa pantay at dimaikakait na mga karapatan ng lahat ng nabibilang sa angkan ng tao ay siyang saligan ng kalayaan, katarungan at kapayapaan sa daigdig.

Sapagkat ang pagwawalang-bahala at paglalapastangan sa mga karapatan ng tao ay nagbunga ng mga gawang di-makatao na humamak sa budhi ng sangkatauhan, at ang pagdatal ng isang daigdig na ang mga tao ay magtatamasa ng kalayaan sa pagsasalita at ng kaligtasan sa pangamba at pagdaralita ay ipinahayag na pinakamataas na mithiin ng mga karaniwang tao.

Sapagkat mahalaga, kung ang tao ay di-pipiliting manghawakan bilang huling magagawa, sa paghihimagsik laban sa paniniil at pang-aapi, na ang mga karapatan ng tao'y mapangalagaan sa pamamagitan ng paghahari ng batas.

Sapagkat mahalagang itaguyod ang pagpapaunlad ng mabuting pagsasamahan ng mga bansa.

Sapagkat ang mga mamamayan ng Mga Bansang Nagkakaisa ay nagpatibay sa Karta ng kanilang pananalig sa mga Saligang karapatan ng tao, sa karangalan at kahalagahan ng pagkatao at sa pantay na mga karapatan ng mga lalaki at babae at nagpapasiyang itaguyod ang kaunlarang panlipunan at lalong mabubuting pamantayan ng buhay sa lalong malaking kalayaan.

Sapagkat ang mga Kasaping Estado ay nangako sa kanilang sarili na tamuhin sa pakikipagtulungan sa mga Bansang Nagkakaisa, ang pagtataguyod ng pandaigdig na paggalang at pagtalima sa mga karapatan ng tao at mga saligang kalayaan.

Sapagkat lubhang mahalaga ang pagkakaunawa ng lahat sa mga karapatan at kalayaang ito at lubhang mahalaga sa ganap na pagsasakatuparan ng mga pangakong ito.

Ngayon, Samakatuwid,

Ang Pangkalahatang Kapulungan

ay nagpapahayag ng

Pandaigdig na Pagpapahayag na ito

ng mga Karapatan ng Tao

bilang pangkalahatang pamantayang maisasagawa para sa lahat ng tao at bansa, sa layuning ang bawat tao at bawat galamay ng lipunan, na laging nasa isip ang Pahayag na ito, ay magsikap sa pamamagitan ng pagtuturo at edukasyon na maitaguyod ang paggalang sa mga karapatan at kalayaang ito at sa pamamagitan ng mga hakbang na pagsulong na pambansa at pandaigdig, ay makamtan ang pangkalahatan at mabisang pagkilala at pagtalima sa mga ito, maging ng mga mamamayan ng mga Kasaping Estado at ng mga mamamayan ng mga teritoryo na nasa ilalim ng kanilang nasasakupan.

#### Artikulo 1

Ang lahat ng tao'y isinilang na malaya at pantay-pantay sa karangalan at mga karapatan. Sila'y pinagkalooban ng katwiran at budhi at dapat magpalagayan ang isa't isa sa diwa ng pagkakapatiran.

#### Artikulo 2

Ang bawat tao'y karapat-dapat sa lahat ng karapatan at kalayaang nakalahad sa Pahayag na ito, nang walang ano mang uri ng pagtatangi, gaya ng lahi, kulay, kasarian, wika, relihiyon, kuro-kurong pampulitika o iba pa, pinagmulang bansa o lipunan, ari-arian, kapanganakan o iba pang katayuan.

Bukod dito, walang pagtatanging gagawin batay sa katayuang pampulitika, hurisdiksiyunal o pandaigdig na kalagayan ng bansa o teritoryong kinabibilangan ng isang tao, maging ito ay nagsasarili, itinitiwala, dinakapamamahala sa sarili o nasa ilalim ng ano mang katakdaan ng soberanya.

#### Artikulo 3

Ang bawat tao'y may karapatan sa buhay, kalayaan at kapanatagan ng sarili.

#### Artikulo 4

Walang sino mang aalipinin o bubusabusin; ipagbabawal ang ano mang anyo ng pang-aalipin at ang pangangalakal ng alipin.

#### Artikulo 5

Walang sino mang pahihirapan o lalapatan ng malupit,di-makatao o nakalalait na pakikitungo sa parusa.

#### Artikulo 6

Ang bawat tao'y may karapatang kilalanin saan mang dako bilang isang tao sa harap ng batas.

Ang lahat ay pantay-pantay sa harap ng batas at may karapatan sa walang pagtatangi ng pangangalaga ng batas. Ang lahat ay may karapatan sa pantay na pangangalaga laban sa ano mang pagtatangi-tanging nalalabag sa Pahayag na ito at laban sa ano mang pagbubuyo sa gayong pagtatangitangi.

#### Artikulo 8

Ang bawat tao'y may karapatan sa mabisang lunas ng karampatang mga hukumang pambansa tungkol sa mga gawang lumalabag sa pangunahing mga karapatan na ipinagkaloob sa kanya ng saligang batas o ng batas.

#### Artikulo 9

Walang sino mang ipaiilalim sa di-makatwirang pagdakip, pagpigil o pagpapatapon.

#### Artikulo 10

Ang bawat tao'y may karapatan sa ganap na pagkakapantay-pantay, sa isang makatarungan at hayag na paglilitis ng isang hukumang malaya at walang kinikilingan, sa pagpapasiya ng kanyang mga karapatan at panangutan at sa ano mang paratang na kriminal laban sa kanya.

#### Artikulo 11

- 1. Ang bawat taong pinararatangan ng pagkakasalang pinarurusahan ay may karapatang ituring na walang-sala hanggang di-napatutunayang nagkasala alinsunod sa batas sa isang hayag na paglilitis na ipinagkaroon niya ng lahat ng garantiyang kailangan sa kanyang pagtatanggol.
- 2. Walang taong ituturing na nagkasala ng pagkakasalang pinarurusahan dahil sa ano mang gawa o pagkukulang na hindi isang pagkakasalang pinarurusahan, sa ilalim ng batas pambansa o pandaigdig, noong panahong ginawa iyon. Hindi rin ipapataw ang parusang lalong mabigat kaysa nararapat nang panahong magawa ang pagkakasalang pinarurusahan.

#### Artikulo 12

Walang taong isasailalim sa di-makatwirang panghihimasok sa kanyang

pananhimik, pamilya, tahanan o pakikipagsulatang ni sa tuligsa sa kanyang karangalan at mabuting pangalan. Ang bawat tao'y may karapatan sa pangangalaga ng batas laban sa gayong mga panghihimasok o tuligsa.

#### Artikulo 13

- 1. Ang bawat tao'y may karapatan sa kalayaan ng pagkilos at paninirahan sa loob ng mga hanggahan ng bawat estado.
- 2. Ang bawat tao'y may karapatang umalis sa alin mang bansa, pati na sa kanyang sarili, at bumalik sa kanyang bansa.

#### Artikulo 14

- 1. Ang bawat tao'y may karapatang humanap at magtamasa sa ibang bansa ng pagpapakupkop laban sa pag-uusig.
- 2. Ang karapatang ito'y hindi mahihingi sa mga pag-uusig na tunay na nagbubuhat sa mga pagkakasalang di-pampulitika o sa mga gawang nasasalungat sa mga layunin at simulain ng mga Bansang Nagkakaisa.

#### Artikulo 15

- 1. Ang bawat tao'y may karapatan sa isang pagkamamamayan.
- 2. Walang sino mang aalisan ng kanyang pagkamamamayan ng walang katwiran ni pagkakaitan ng karapatang magpalit ng kanyang pagkamamamayan.

- 1. Ang mga lalaki't babaeng may sapat na gulang ay may karapatang magasawa at magpamilya nang walang ano mang pagtatakda dahil sa lahi, bansang kinabibilangan o relihiyon. Nararapat sila sa pantay-pantay na karapatan sa pag-aasawa, sa panahong may asawa at pagpapawalang bisa nito.
- 2. Ang pag-aasawa'y papasukan lamang sa pamamagitan ng malaya at lubos na pagsang-ayon ng mga nagbabalak magkapangasawahan.
- 3. Ang pamilya ay likas at pangunahing pangkat sa sangay ng lipunan at

karapat-dapat sa pangangalaga ng lipunan at ng Estado.

#### Artikulo 17

- 1. Ang bawat tao'y may karapatang mag-angkin ng ari-arian nang mag-isa gayon din na kasama ng iba.
- 2. Walang sino mang aalisan ng kanyang ari-arian nang walang katwiran.

#### Artikulo 18

Ang bawat tao'y may karapatan sa kalayaan ng pag-iisip, budhi at relihiyon; kasama sa karapatang ito ang kalayaang magpalit ng kanyang relihiyon o paniniwala maging nag-iisa o kasama ang iba sa pamayanan upang ipakilala ang kanyang relihiyon o paniniwala sa pagtuturo, pagsasagawa,pagsamba at pagtalima.

#### Artikulo 19

Ang bawat tao'y may karapatan sa kalayaan ng pagkukuro at pagpapahayag; kasama ng karapatang ito ang kalayaan at kuru-kuro nang walang panghihimasok at humanap, tumanggap at magbigay ng impormasyon at kaisipan sa pamamagitan ng alin mang paraan ng pagkakalat at walang pagsasaalang-alang ng mga hanggahan.

#### Artikulo 20

- 1. Ang bawat tao'y may karapatan sa kalayaan sa mapayapang pagpupulong at pagsasamahan.
- 2. Walang sino mang pipiliting sumapi sa isang kapisanan.

- 1. Ang bawat tao'y may karapatang makilahok sa pamahalaan ng kanyang bansa, sa tuwiran o sa pamamagitan ng mga kinatawang malayang pinili.
- 2. Ang bawat tao'y may karapatan sa pantay na pagpasok sa paglilingkod pambayan ng kanyang bansa.
- 3. Ang kalooban ng bayan ang magiging saligan ng kapangyarihan ng

pamahalaan; ang kaloobang ito'y ipahahayag sa tunay na mga halalan sa pana-panahon sa pamamagitan ng pangkalahatan at pantay-pantay na paghahalal at idaraos sa pamamagitan ng lihim na balota o sa katumbas na pamamaraan ng malayang pagboto.

#### Artikulo 22

Ang bawat tao, bilang kasapi ng lipunan, ay may karapatan sa kapanatagang panlipunan at nararapat na makinabang sa pamamagitan ng pambansang pagsisikap at pakikipagtulungang pandaigdig at alinsunod sa pagkakabuo at mga mapagkukunan ng bawat Estado, sa mga karapatang pangkabuhayan, panlipunan at pangkalinangan na lubhang kailangan para sa kanyang karangalan at sa malayang pagpapaunlad ng kanyang pagkatao.

#### Artikulo 23

- 1. Ang bawat tao'y may karapatan sa paggawa, sa malayang pagpili ng mapapasukang hanapbuhay, sa makatarungan at kanais-nais na mga kalagayan sa paggawa at sa pangangalaga laban sa kawalang mapapasukang hanap-buhay.
- 2. Ang bawat tao'y may karapatan sa kapantay na bayad ng kapantay na gawain, nang walang ano mang pagtatangi.
- 3. Ang bawat taong gumagawa ay may karapatan sa makatarungan at nababatay sa kabayarang tumitiyak sa kanyang sarili at sa kanyang pamilya ng kabuhayang karapat-dapat sa karangalan ng isang tao, at pupunan, kung kailangan, ng iba pang paraan ng pangangalangang panlipunan.
- 4. Ang bawat tao'y may karapatang magtatag at umanib sa mga unyon ng manggagawa para sa pangangalaga ng kanyang mga kapakanan.

#### Artikulo 24

Ang bawat tao'y may karapatan sa pamamahinga at paglilibang, kasama ang mga makatwirang pagtatakda ng mga oras ng paggawa at may sahod sa mga pana-panahong pista opisyal.

- 1. Ang bawat tao'y may karapatan sa isang pamantayan ng pamumuhay na sapat para sa kalusugan at kagalingan ng kanyang sarili at ng kanyang pamilya, kasama na ang pagkain, pananamit, paninirahan at pagpapagamot at kinakailangang mga paglilingkod panlipunan, at ng karapatan sa kapanatagan sa panahong walang gawain, pagkakasakit, pagkabalda, pagkabalo, katandaan at iba pang kakapusan sa ikabubuhay sa mga dimaiiwasang pangyayari.
- 2. Ang pagkaina at pagkabata ay nararapat sa tanging kalinga at tulong. Ang lahat ng bata, maging anak na lehitimo o di-lehitimo, ay magtatamasa ng gayon ding pangangalagang panlipunan.

#### Artikulo 26

- 1. Ang bawat tao'y may karapatan sa edukasyon. Ang edukasyon ay walang bayad, doon man lamang sa elementarya at pangunahing antas. Ang edukasyong elementarya ay magiging sapilitan. Ang edukasyong teknikal at propesyonal ay gagawing maabot ng lahat at ang lalong mataas na edukasyon ay ipagkakaloob nang pantay-pantay sa lahat batay sa pagiging karapat-dapat.
- 2. Ang edukasyon ay itutungo sa ganap na pagpapaunlad ng pagkatao at sa pagpapalakas ng paggalang sa mga karapatan ng tao at mga pangunahing kalayaan. Itataguyod nito ang pagkakaunawaan, pagbibigayan, at pagkakaibigan ng lahat ng bansa, mga pangkat na panlahi o panrelihiyon, at palawakin ang mga gawain ng mga Bansang Nagkakaisa sa ikapapanatili ng kapayapaan.
- 3. Ang mga magulang ay may pangunahing karapatang pumili ng uri ng edukasyong ipagkaloob sa kanilang mga anak.

- 1. Ang bawat tao'y may karapatang makilahok nang malaya sa buhay pangkalinangan ng pamayanan, upang tamasahin ang mga sining at makihati sa mga kaunlaran sa siyensiya at sa mga pakinabang dito.
- 2. Ang bawat tao'y may karapatan sa pangangalaga ng mga kapakanang moral at materyal bunga ng alin mang produksiyong pang-agham, pampanitikan o pansining na siya ang may-akda.

#### Artikulo 28

Ang bawat tao'y may karapatan sa kaayusang panlipunan at pandaigdig na ang mga karapatan at mga kalayaang itinakda sa Pahayag na ito ay ganap na maisasakatuparan.

#### Artikulo 29

- 1. Ang bawat tao'y may mga tungkulin sa pamayanan sa ikaaari lamang ng malaya at ganap na pagkaunlad ng kanyang pagkatao.
- 2. Sa paggamit ng kanyang mga karapatan at mga kalayaan, ang bawat tao'y masasaklaw lamang ng mga katakdaan gaya ng ipinapasya ng batas ng tanging sa layunin lamang ng pagtatamo ng kaukulang pagkilala at paggalang sa mga karapatan at mga kalayaan ng iba at sa pagtugon sa makatarungang kahilingan ng moralidad, kaayusang pambayan at ng pangkalahatang kagalingan sa isang demokratikong lipunan.
- 3. Ang mga karapatan at kalayaang ito ay hindi magagamit sa ano mang pangyayari nang nasasalungat sa mga layunin at mga simulain ng Mga Bansang Nagkakaisa.

#### Artikulo 30

Walang bagay sa Pahayag na ito na mapapakahulugan ang nagbibigay sa alin mang Estado, pangkat o tao ng ano mang karapatang gumawa ng ano mang kilusan o magsagawa ng ano mang hakbang na naglalayong sirain ang nakalahad dito.

Universal Declaration of Human Rights - Japanese
© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights
This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.
Access this page on the Unicode site

$\Box 10 \Box$
1.
2.
$\Box 12 \Box$
1. 000000000000000000000000000000000000
2. 000000000000000000000000000000000000
1.
2.
1

2.
$\Box 16 \Box$
1.
2.
3.
$\Box 17 \Box$
1
2
$\Box 18 \Box$
$\Box 19 \Box$
$\Box 20 \Box$
1. 000000000000000000000000000000000000
2.
$\Box 21\Box$

1.
2. 000000000000000000000000000000000000
3.
$\square 22\square$
$\square 23\square$
1.
2.
3.
4.
$\Box 24 \Box$
1.

2.
$\Box 26 \Box$
1.
2.
3
$\square 27 \square$
1.
2.
$\square 28 \square$
$\square 29 \square$
1.
2.

3.									] 🗆
□30□									

Universal Declaration of Human Rights - Korean
© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights
This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.
$\square\square,$

$\square$ 2 $\square$
00 000 000 000 000 000 000 000.
,

$\square$ 10 $\square$
1. 00 000000 000 000 000 000 000 000 000
2. 00 000 000 000 000 000 000 000 000 00
1
2
1. 00 000 000 000 000 000 000 000 000 00

2. 000 000 000 000 000 000 000 000 000 0
1
2. 00 000 000 000 000 000 000 000 000 00
1. 00 000 00, 00 00 000 000 000 000 000 0
2. 000 00 000 000 000 000 000 000.
3
1
2

$\square$ 20 $\square$
1
2. 00 000 000 000 0000 0000.
1
2. 00 000 000 000 000 000.
3. 000 000 000 000 000 000 000 000 000 0
1
2. 00 000 000 000 000 000 000 000 000 00
3.
4.

1
2. 0000 000 000 000 000 000 000. 00 000 000
$\square$ 26 $\square$
1. 00 000 000 00 000 000. 000 000 00 0 00000 00000 00. 00000 00. 00 0000 000
2. 000 000 000 000 000 000 000 000 000 0
3. 000 0000 0000 000 000 000 000.
1. 00 000 0000 0000 0000 000 000 000
2. 00 000 000 000, 000 000 000 000 000 00
1

2
•
3.
$\square$ 30 $\square$

Universal Declaration of Human Rights - Chinese, Mandarin (Simplified)
© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights
This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.
217A(III)
1948 - 12 - 10
,,,
,
,
,

,,,,
000000000000000000000000000000000000000
,,,
,,,,_,,,,,,
000000,00000000000000000000000000000000
,,,,,,

,,,,,,,,,

;,,,,,,,,,,

000,000000,0000000,00000000000000000000

,,
,,

Tuyên ngôn toàn thế giới về nhân quyền của Liên Hợp Quốc

Universal Declaration of Human Rights - Vietnamese

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

Được Đại hội đồng Liên Hợp Quốc thông qua và công bố theo Nghị quyết số 217 (III), ngày 10 tháng 12 năm 1948.

Lời nói đầu

Với nhận thức rằng:

Việc thừa nhận nhân phẩm vốn có, các quyền bình đẳng và không thể tách rời của mọi thành viên trong gia đình nhân loại là cơ sở cho tự do, công bằng và hoà bình trên thế giới,

Sự xâm phạm và coi thường nhân quyền đã dẫn đến những hành động tàn bạo xâm phạm tới lương tâm của nhân loại, và việc xây dựng một thế giới trong đó con người được tự do ngôn luận và tín ngưỡng, không còn phải chiu nỗi sợ hãi và cùng cực được coi là nguyên vọng cao cả nhất của loài người,

Nhân quyền phải được pháp luật bảo vệ để mỗi người không buộc phải nổi loạn như là biện pháp cuối cùng để chống lại chế độ cường quyền và áp bức,

Cần phải khuyến khích việc phát triển quan hệ bằng hữu giữa các dân tộc,

Nhân dân các nước thành viên Liên Hợp Quốc trong bản Hiến chương đã một lần nữa khẳng định niềm tin của mình vào những quyền cơ bản của con người, vào nhân phẩm, vào giá trị của mỗi người, vào quyền bình đẳng nam nữ, và đã bầy tổ quyết tâm thúc đẩy tiến bộ xã hội cũng như xây dựng các điều kiện sống tốt hơn, tự do hơn.

Các nước thành viên đã cam kết, cùng với tổ chức Liên Hợp Quốc, phấn đấu thúc đẩy mọi người tôn trọng và thực hiện các quyền cũng như những

tự do cơ bản của con người.

Nhận thức thống nhất về những quyền và tự do đó của con người là yếu tố quan trọng nhất cho việc thực hiện đầy đủ cam kết này.

Nay, Đại hội đồng Liên Hợp Quốc tuyên bố:

Bản tuyên ngôn toàn thế giới về nhân quyền này là thước đo chung cho tất ca các nước và tất ca các dân tộc đánh giá việc thực hiện mục tiêu mà mọi cá nhân và mọi tổ chức trong xã hội, trên cơ sở luôn ghi nhớ Bản tuyên ngôn này, sẽ phần đấu thúc đẩy sự tôn trọng các quyền và tự do cơ bản của con người thông qua truyền bá và giáo dục, cũng như sẽ phần đấu đảm bảo cho mọi người dân, ở chính các nước thành viên của Liên Hợp Quốc và ở các lãnh thổ thuộc quyền quản lý của mình, công nhận và thực hiện những quyền và tự do đó một cách có hiệu quả thông qua những biện pháp tích cực, trong phạm vi quốc gia hay quốc tế.

### Điều 1:

Tất cả mọi người sinh ra đều được tự do và bình đẳng về nhân phẩm và quyền. Mọi con người đều được tạo hoá ban cho lý trí và lương tâm và cần phải đối xử với nhau trong tình bằng hữu.

## Điều 2:

Mọi người đều được hưởng tất cả những quyền và tự do nêu trong Bản tuyên ngôn này, không phân biệt chung tộc, màu da, giới tính, ngôn ngữ, tôn giáo, quan điểm chính trị hay các quan điểm khác, nguồn gốc quốc gia hay xã hội, tài sản, thành phần xuất thân hay địa vị xã hội.

Ngoài ra, cũng không có bất cứ sự phân biệt nào về địa vị chính trị, pháp quyền hay quốc tế của quốc gia hay lãnh thổ mà một người xuất thân, cho dù quốc gia hay lãnh thổ đó được độc lập, được đặt dưới chế độ uỷ trị, chưa tự quản hay có chủ quyền hạn chế.

### Điều 3:

Mọi người đều có quyền sống, tự do và an toàn cá nhân.

## Điều 4:

Không ai phải làm nô lệ hay bị cưỡng bức làm việc như nô lệ; mọi hình thức nô lệ và buôn bán nô lệ đều bị ngăn cấm.

### Điều 5:

Không ai bị tra tấn hay bị đối xử, xử phạt một cách tàn bạo, vô nhân đạo hay hạ thấp nhân phẩm.

### Điều 6:

Mọi người đều có quyền được thừa nhận tư cách là con người trước pháp luật ở khắp mọi nơi.

#### Điều 7:

Tất cả mọi người đều bình đẳng trước pháp luật và được pháp luật bảo vệ như nhau không có bất cứ sự phân biệt nào. Tất cả mọi người đều được bảo vệ như nhau chống lại mọi hình thức phân biệt đối xử vi phạm Bản tuyên ngôn này cũng như chống lại mọi hành vi xúi giục phân biệt đối xử như vậy.

### Điều 8:

Mọi người đều có quyền được các toà án quốc gia có thẩm quyền bênh vực theo pháp luật trước những hành vi vi phạm các quyền cơ bản do hiến pháp hay luật pháp quy định.

## Điều 9:

Không ai bị bắt, giam giữ hay đày đi nơi khác một cách độc đoán.

## Điều 10:

Mọi người, với tư cách bình đẳng về mọi phương diện, đều có quyền được một toà án độc lập và vô tư phân xử công bằng và công khai để xác định quyền, nghĩa vụ hoặc bất cứ một lời buộc tội nào đối với người đó.

## Điều 11:

1. Mọi người, nếu bị quy tội hình sự, đều có quyền được coi là vô tội cho đến khi một toà án công khai, nơi người đó đã có được tất cả những đảm

bảo cần thiết để bào chữa cho mình, chứng minh được tội trạng của người đó dựa trên cơ sở luật pháp.

2. Không ai bị kết tội hình sự vì một hành vi hay sự tắc trách không bị coi là một tội hình sự theo quy định của luật pháp quốc gia hay quốc tế vào thời điểm đó. Cũng như không cho phép áp dụng hình thức xử phạt đối với một tội hình sự nặng hơn so với quy định của luật pháp lúc bấy giờ cho mức độ phạm tội cụ thể như vậy.

### Điều 12:

Không ai bị can thiệp một cách độc đoán đối với cuộc sống riêng tư, gia đình, nơi ở hay thư tín của cá nhân người đó cũng như không bị xâm phạm tới danh dự và uy tín. Mọi người đều được pháp luật bảo vệ chống lại những hành vi can thiệp hoặc xâm phạm như vậy.

#### Điều 13:

- 1. Mọi người đều có quyền tự do đi lại và cư trú trong phạm vi lãnh thổ của mỗi quốc gia.
- 2. Mọi người đều có quyền rời khỏi bất cứ nước nào, kể cả nước mình, cũng như có quyền trở về nước mình.

### Điều 14:

- 1. Mọi người đều có quyền tìm kiếm và được lánh nạn ở những nước khác khi bị ngược đãi.
- 2. Quyền này không được áp dụng trong trường hợp đương sự bị truy tố vì những tội không mang tính chất chính trị hay vì những hành vi đi ngược lại mục tiêu và nguyên tắc của Liên Hợp Quốc.

### Điều 15:

- 1. Mọi người đều có quyền nhập quốc tịch của một nước nào đó.
- 2. Không ai bị tước đoạt quốc tịch của mình hay bị khước từ quyền được thay đổi quốc tịch một cách độc đoán.

### Điều 16:

- 1. Nam hay nữ đến tuổi thành niên đều có quyền kết hôn và xây dựng gia đình mà không có bất cứ một hạn chế nào về chung tộc, quốc tịch hay tôn giáo. Họ có quyền bình đẳng trong việc kết hôn, trong cuộc sống vợ chồng và lúc ly hôn.
- 2. Việc kết hôn chỉ được tiến hành khi có sự đồng ý hoàn toàn và tự nguyên của cả hai bên.
- 3. Gia đình là một đơn vị tự nhiên và cơ bản của xã hội và được xã hội và nhà nước bảo vệ.

## Điều 17:

- 1. Mọi người đều có quyền sở hữu tài sản của riêng mình hay chung với những người khác.
- 2. Không ai bị tước đoạt tài sản của mình một cách độc đoán.

## Điều 18:

Mọi người đều có quyền tự do suy nghĩ, ý thức và tôn giáo, kể cả tự do thay đổi tôn giáo hay tín ngưỡng, và tự do thể hiện tôn giáo hoặc tín ngưỡng dưới hình thức truyền bá, thực hành, thờ phụng hoặc lễ tiết, với tư cách cá nhân hay tập thể, công khai hay riêng tư.

### Điều 19:

Mọi người đều có quyền tự do ngôn luận và bầy tổ quan điểm; kể cả tự do bảo lưu ý kiến không phụ thuộc vào bất cứ sự can thiệp nào, cũng như tự do tìm kiếm, thu nhận, tryền bá thông tin và ý kiến bằng bất cứ phương tiện thông tin đại chúng nào và không giới hạn về biên giới.

## Điều 20:

- 1. Mọi người đều có quyền tự do họp hành và tham gia hiệp hội một cách hoà bình.
- 2. Không ai bị bắt buộc phải tham gia một hiệp hội nào.

## Điều 21:

- 1. Mọi người đều có quyền tham gia vào chính quyền của nước mình, một cách trực tiếp hay thông qua những đại diện được tự do lựa chọn.
- 2. Mọi người đều có quyền được hưởng các dịch vụ công cộng của đất nước mình một cách bình đẳng.
- 3. Ý chí của nhân dân là cơ sở tạo nên quyền lực của chính quyền; ý chí này được thể hiện qua các cuộc bầu cử định kỳ và thực sự, theo nguyên tắc bỏ phiếu phổ thông và bình đẳng và được thực hiện qua bỏ phiếu kín hoặc qua các thủ tục bỏ phiếu tự do tương tự.

### Điều 22:

Với tư cách là thành viên của xã hội, mọi người đều có quyền được hưởng bảo hiểm xã hội cũng như được thực hiện các quyền về kinh tế, xã hội và văn hoá không thể thiếu đối với nhân phẩm và tự do phát triển nhân cách của mình, thông qua nỗ lực quốc gia, hợp tác quốc tế và phù hợp với hệ thống tổ chức và nguồn lực của mỗi quốc gia.

### Điều 23:

- 1. Mọi người đều có quyền làm việc, tự do lựa chọn công việc, được hưởng điều kiện làm việc công bằng và thuận lợi và được bảo vệ chống lại tình trạng thất nghiệp.
- 2. Mọi người đều có quyền được tra công ngang nhau cho công việc như nhau, không có bất cứ sự phân biệt đối xử nào.
- 3. Mọi người lao động đều có quyền được hưởng chế độ thù lao công bằng và thuận lợi đảm bảo cho sự tồn tại của bản thân và gia đình xứng đáng với nhân phẩm và được hỗ trợ thêm từ các hình thức bảo trợ xã hội khác, nếu cần thiết.
- 4. Mọi người đều có quyền thành lập và tham gia các tổ chức công đoàn để bảo vệ quyền lợi của mình.

### Điều 24:

Mọi người đều có quyền nghỉ ngơi và giải trí, kể cả quyền được hạn chế hợp lý về số giờ làm việc và hưởng những ngày nghỉ định kỳ được trả

luong.

#### Điều 25:

- 1. Mọi người đều có quyền được hưởng mức sống đủ để đảm bảo sức khoể và phúc lợi của bản thân và gia đình, về các mặt ăn, mặc, ở, y tế và các dịch vụ xã hội cần thiết khác, cũng như có quyền được bảo hiểm trong trường hợp thất nghiệp, ốm đau, tàn tật, goá bụa, già nua hoặc thiếu phương tiện sinh sống do những hoàn cảnh khách quan vượt quá khả năng kiểm soát của mình.
- 2. Các bà mẹ và trẻ em cần được chăm sóc và giúp đỡ đặc biệt. Tất cả trẻ em, sinh ra trong hoặc ngoài giá thú, đều được hưởng mức độ bảo trợ xã hội như nhau.

#### Điều 26:

- 1. Mọi người đều có quyền được học hành. Phải áp dụng chế độ giáo dục miễn phí, ít nhất là ở bậc tiểu học và giáo dục cơ sở. Giáo dục tiểu học là bắt buộc. Giáo dục kỹ thuật và ngành nghề phải mang tính phổ thông, và giáo dục cao học phải theo nguyên tắc công bằng cho bất cứ ai có đu kha năng.
- 2. Giáo dục phải hướng tới mục tiêu giúp con người phát triển đầy đủ nhân cách và thúc đẩy sự tôn trọng đối với các quyền và tự do cơ bản của con người. Giáo dục phải tăng cường sự hiểu biết, lòng vị tha và tình bằng hữu giữa tất cả các dân tộc, các nhóm tôn giáo và chung tộc, cũng như phải đẩy mạnh các hoạt động của Liên Hợp Quốc vì mục đích gìn giữ hoà bình.
- 3. Cha, mẹ có quyền ưu tiên lựa chọn loại hình giáo dục cho con cái.

## Điều 27:

- 1. Mọi người đều có quyền tự do tham gia vào đời sống văn hoá của cộng đồng, được thưởng thức nghệ thuật và chia xể những thành tựu và lợi ích của tiến bô khoa học.
- 2. Mọi người đều có quyền được bảo hộ đối với những quyền lợi về vật chất và tinh thần xuất phát từ công trình khoa học, văn học và nhgê thuật mà người đó là tác giả.

### Điều 28:

Mọi người đều có quyền được hưởng trật tự xã hội và trật tự quốc tế trong đó các quyền và tự do nêu trong Bản tuyên ngôn này có thể được thực hiện đầy đủ.

### Điều 29:

- 1. Mọi người đều có nghĩa vụ đối với cộng đồng là nơi duy nhất người đó có thể phát triển nhân cách của mình một cách tự do và đầy đủ.
- 2. Khi thực hiện các quyền và tự do của mình, mọi người chỉ chiu những hạn chế do luật định, nhằm mục đích duy nhất là đảm bảo sự công nhận và tôn trọng thích đáng đối với các quyền và tự do của người khác cũng như đáp ứng những yêu cầu chính đáng về đạo đức, trật tự xã hội và phúc lợi chung trong một xã hội dân chủ.
- 3. Trong bất cứ trường hợp nào, việc thực hiện những quyền và tự do này cũng knông được đi ngược lại với những mục tiêu và nguyên tắc của Liên Hợp Quốc.

### Điều 30:

Không được phép diễn giải bất kỳ điều khoản nào trong Bản tuyên ngôn này theo hướng ngầm ý cho phép bất kỳ quốc gia, nhóm người hay cá nhân nào được quyền tham gia vào bất kỳ hoạt động nào hay thực hiện bất kỳ hành vi nào nhằm phá hoại bất kỳ quyền và tự do nào nêu trong Bản tuyên ngôn này.

Universal Declaration of Human Rights - Thai
© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights
This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

$\square$ $\square$ $\square$ 2

1. 000000000000000000000000000000000000

1.
2. 000000000000000000000000000000000000
1. 000000000000000000000000000000000000
2. 000000000000000000000000000000000000
1. 000000000000000000000000000000000000
2. 000000000000000000000000000000000000
2. 000000

3. 000000000000000000000000000000000000
1.
2. 000000000000000000000000000000000000
$\square\square\square20$
1.

2. 000000000000000000000000000000000000
1.
2.
3.
$\square$ $\square$ $\square$ 22

 $\square$   $\square$   $\square$  23

1. 000000000000000000000000000000000000
2.
3.
4. 000000000000000000000000000000000000
1

2.
$\square$ $\square$ $\square$ 26
2.
1.
2

$\square$ $\square$ $\square$ 28
1. 000000000000000000000000000000000000
2. 000000000000000000000000000000000000
3

# Universal Declaration of Human Rights - Tamil

 $\odot$  1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

1948

000000000000000000000000000000000000000	
000000000000000000000000000000000000000	

,,,,,,,,,,,,,

2. 0000 0000 0000 0000 00000 00000 0000000

1. 0000 0000000000000000000000000000000
2
1. 000 00000 00000000000000000000000000
2. 000000000000000000000000000000000000
2. 000000000000000000000000000000000000

3. 000000000000000000000000000000000000
1. 000000000 00000000000000000000000000
2. 000000000000000000000000000000000000
19

1
2. 000000000000000000000000000000000000
3
4. 000000000000000000000000000000000000

2. 000000 00000000000000000000000000000
1
2. 000000000000000000000000000000000000

3. 0000 0000000000000000000000000000000
1. 00000000 27 1. 000000000000000000000000000000000000
2. 0000000, 0000000, 0000000000000000000
1. 0000 00 0000000000000000000000000000

 $2.\ \Box$ .  $\square$ 

## Universal Declaration of Human Rights - Nepali

 $\ @\ 1996-2009$  The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

	-

0000 000000, 0000 00 00000000000000000

																1 $\square$		1 [	1 Г	$\neg$				
	 	1 1	- 1 - 1		- 1			 - 1												- 1			 - 1	
1 1	 1 1	1 1	- 1 - 1	1 1	1 1	1 1	1 1	 - 1 - 1			- 1		- 1	- 1		1 1 1		1 1	1 1		1 1	1 1	 - 1	
-	 							 				-			_				J L	_				

## Universal Declaration of Human Rights - Hindi

 $\odot$  1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

0000000000000-000000,00000000
(

(O)

(O)
(O)

Universal Declaration of Human Rights - Marathi
© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights
This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

(a) aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa
(a) according a constant of the constant of th

(

## Universal Declaration of Human Rights - Malayalam

 $\odot$  1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

General Assembly)

□□□□□□ 6 <b>.</b>

2. 00000 0000000 0000000000000000000000
1

2
1. 000000000000000000000000000000000000
2

2
1
2. 000000000000000
3

2. 000000000000000000000000000000000000

·
3
,

Universal Declaration of Human Rights - Panjabi, Eastern
© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights
This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.
(10
10

,,,,,,
□□□□□: 4

□□□□□: 6
□□□□□: <b>9</b>

1
2. 0000 00 00000 000 00000 000 000 000 0
1. 00 000 000 000 000 000 000 000 000 00
2. 0000 000 000 000 000 000 000 000 000
3
□□□□□: 17
1. [missing]
2

1. 0000 00 000000 000 000000 000 000 00
□□□□□: 19
1. 0000 00000 000 0000 000 000 000 000 0
2. 0000 000 000 000 000 000 000 000 000
1. 00 00 000000 000 0000 0000 0000 000
2. 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0
3. 00000 00 0000 00 0000 0000 0000 0000

2. 0000 0000 000 0000 0000 000 000 000 0
4. 0000 000000 000 000000 000000 000000

2
3
□□□□□: 27
1

																				<b>,</b> [						
		: 2	28																							
		: 2	29																							
																		]					_		]	
																] [										
		: 3	30																							
				28							 		28		 			28								

Всеобщая декларация прав человека

Universal Declaration of Human Rights - Russian

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

Принята и провозглашена резолюцией 217 A (III) Генеральной Ассамблеи от 10 декабря 1948 года.

## ПРЕАМБУЛА

Принимая во внимание, что признание достоинства, присущего всем членам человеческой семьи, и равных и неотъемлемых прав их является основой свободы, справедливости и всеобщего мира; и

принимая во внимание, что пренебрежение и презрение к правам человека привели к варварским актам, которые возмущают совесть человечества, и что создание такого мира, в котором люди будут иметь свободу слова и убеждений и будут свободны от страха и нужды, провозглашено как высокое стремление людей; и

принимая во внимание, что необходимо, чтобы права человека охранялись властью закона в целях обеспечения того, чтобы человек не был вынужден прибегать, в качестве последнего средства, к восстанию против тирании и угнетения; и

принимая во внимание, что необходимо содействовать развитию дружественных отношений между народами; и

принимая во внимание, что народы Объединенных Наций подтвердили в Уставе свою веру в основные права человека, в достоинство и ценность человеческой личности и в равноправие мужчин и женщин и решили содействовать социальному прогрессу и улучшению условий жизни при большей свободе; и

принимая во внимание, что государства-члены обязались содействовать, в сотрудничестве с Организацией Объединенных Наций, всеобщему уважению и соблюдению прав человека и основных свобод; и

принимая во внимание, что всеобщее понимание характера этих прав и свобод имеет огромное значение для полного выполнения этого обязательства,

# Генеральная Ассамблея,

провозглашает настоящую Всеобщую декларацию прав человека в качестве задачи, к выполнению которой должны стремиться все народы и государства с тем, чтобы каждый человек и каждый орган общества, постоянно имея в виду настоящую Декларацию, стремились путем просвещения и образования содействовать уважению этих прав и свобод и обеспечению, путем национальных и международных прогрессивных мероприятий, всеобщего и эффективного признания и осуществления их как среди народов государств-членов Организации, так и среди народов территорий, находящихся под их юрисдикцией.

## Статья 1

Все люди рождаются свободными и равными в своем достоинстве и правах. Они наделены разумом и совестью и должны поступать в отношении друг друга в духе братства.

## Статья 2

Каждый человек должен обладать всеми правами и всеми свободами, провозглашенными настоящей Декларацией, без какого бы то ни было различия, как-то в отношении расы, цвета кожи, пола, языка, религии, политических или иных убеждений, национального или социального происхождения, имущественного, сословного или иного положения.

Кроме того, не должно проводиться никакого различия на основе политического, правового или международного статуса страны или территории, к которой человек принадлежит, независимо от того, является ли эта территория независимой, подопечной, несамоуправляющейся или как-либо иначе ограниченной в своем суверенитете.

## Статья 3

Каждый человек имеет право на жизнь, на свободу и на личную неприкосновенность.

#### Статья 4

Никто не должен содержаться в рабстве или в подневольном состоянии; рабство и работорговля запрещаются во всех их видах.

## Статья 5

Никто не должен подвергаться пыткам или жестоким, бесчеловечным или унижающим его достоинство обращению и наказанию.

## Статья 6

Каждый человек, где бы он ни находился, имеет право на признание его правосубъектности.

## Статья 7

Все люди равны перед законом и имеют право, без всякого различия, на равную защиту закона. Все люди имеют право на равную защиту от какой бы то ни было дискриминации, нарушающей настоящую Декларацию, и от какого бы то ни было подстрекательства к такой дискриминации.

## Статья 8

Каждый человек имеет право на эффективное восстановление в правах компетентными национальными судами в случаях нарушения его основных прав, предоставленных ему конституцией или законом.

## Статья 9

Никто не может быть подвергнут произвольному аресту, задержанию или изгнанию.

## Статья 10

Каждый человек, для определения его прав и обязанностей и для

установления обоснованности предъявленного ему уголовного обвинения, имеет право, на основе полного равенства, на то, чтобы его дело было рассмотрено гласно и с соблюдением всех требований справедливости независимым и беспристрастным судом.

#### Статья 11

- 1. Каждый человек, обвиняемый в совершении преступления, имеет право считаться невиновным до тех пор, пока его виновность не будет установлена законным порядком путем гласного судебного разбирательства, при котором ему обеспечиваются все возможности для защиты.
- 2. Никто не может быть осужден за преступление на основании совершения какого-либо деяния или за бездействие, которые во время их совершения не составляли преступления по национальным законам или по международному праву. Не может также налагаться наказание более тяжкое, нежели то, которое могло быть применено в то время, когда преступление было совершено.

## Статья 12

Никто не может подвергаться произвольному вмешательству в его личную и семейную жизнь, произвольным посягательствам на неприкосновенность его жилища, тайну его корреспонденции или на его честь и репутацию. Каждый человек имеет право на защиту закона от такого вмешательства или таких посягательств.

## Статья 13

- 1. Каждый человек имеет право свободно передвигаться и выбирать себе местожительство в пределах каждого государства.
- 2. Каждый человек имеет право покидать любую страну, включая свою собственную, и возвращаться в свою страну.

## Статья 14

1. Каждый человек имеет право искать убежища от преследования в других странах и пользоваться этим убежищем.

2. Это право не может быть использовано в случае преследования, в действительности основанного на совершении неполитического преступления, или деяния, противоречащего целям и принципам Организации Объединенных Наций.

#### Статья 15

- 1. Каждый человек имеет право на гражданство.
- 2. Никто не может быть произвольно лишен своего гражданства или права изменить свое гражданство.

## Статья 16

- 1. Мужчины и женщины, достигшие совершеннолетия, имеют право без всяких ограничений по признаку расы, национальности или религии вступать в брак и основывать свою семью. Они пользуются одинаковыми правами в отношении вступления в брак, во время состояния в браке и во время его расторжения.
- 2. Брак может быть заключен только при свободном и полном согласии обеих вступающих в брак сторон.
- 3. Семья является естественной и основной ячейкой общества и имеет право на защиту со стороны общества и государства.

## Статья 17

- 1. Каждый человек имеет право владеть имуществом как единолично, так и совместно с другими.
- 2. Никто не должен быть произвольно лишен своего имущества.

## Статья 18

Каждый человек имеет право на свободу мысли, совести и религии; это право включает свободу менять свою религию или убеждения и свободу исповедовать свою религию или убеждения как единолично, так и сообща с другими, публичным или частным порядком в учении, богослужении и выполнении религиозных и ритуальных обрядов.

## Статья 19

Каждый человек имеет право на свободу убеждений и на свободное выражение их; это право включает свободу беспрепятственно придерживаться своих убеждений и свободу искать, получать и распространять информацию и идеи любыми средствами и независимо от государственных границ.

## Статья 20

- 1. Каждый человек имеет право на свободу мирных собраний и ассоциаций.
- 2. Никто не может быть принуждаем вступать в какую-либо ассоциацию.

## Статья 21

- 1. Каждый человек имеет право принимать участие в управлении своей страной непосредственно или через посредство свободно избранных представителей.
- 2. Каждый человек имеет право равного доступа к государственной службе в своей стране.
- 3. Воля народа должна быть основой власти правительства; эта воля должна находить себе выражение в периодических и нефальсифицированных выборах, которые должны проводиться при всеобщем и равном избирательном праве путем тайного голосования или же посредством других равнозначных форм, обеспечивающих свободу голосования.

## Статья 22

Каждый человек, как член общества, имеет право на социальное обеспечение и на осуществление необходимых для поддержания его достоинства и для свободного развития его личности прав в экономической, социальной и культурной областях через посредство национальных усилий и международного сотрудничества и в соответствии со структурой и ресурсами каждого государства.

## Статья 23

- 1. Каждый человек имеет право на труд, на свободный выбор работы, на справедливые и благоприятные условия труда и на защиту от безработицы.
- 2. Каждый человек, без какой-либо дискриминации, имеет право на равную оплату за равный труд.
- 3. Каждый работающий имеет право на справедливое и удовлетворительное вознаграждение, обеспечивающее достойное человека существование для него самого и его семьи, и дополняемое, при необходимости, другими средствами социального обеспечения.
- 4. Каждый человек имеет право создавать профессиональные союзы и входить в профессиональные союзы для защиты своих интересов.

## Статья 24

Каждый человек имеет право на отдых и досуг, включая право на разумное ограничение рабочего дня и на оплачиваемый периодический отпуск.

## Статья 25

- 1. Каждый человек имеет право на такой жизненный уровень, включая пищу, одежду, жилище, медицинский уход и необходимое социальное обслуживание, который необходим для поддержания здоровья и благосостояния его самого и его семьи, и право на обеспечение на случай безработицы, болезни, инвалидности, вдовства, наступления старости или иного случая утраты средств к существованию по не зависящим от него обстоятельствам.
- 2. Материнство и младенчество дают право на особое попечение и помощь. Все дети, родившиеся в браке или вне брака, должны пользоваться одинаковой социальной защитой.

#### Статья 26

1. Каждый человек имеет право на образование. Образование должно быть бесплатным по меньшей мере в том, что касается начального и

общего образования. Начальное образование должно быть обязательным. Техническое и профессиональное образование должно быть общедоступным, и высшее образование должно быть одинаково доступным для всех на основе способностей каждого.

- 2. Образование должно быть направлено к полному развитию человеческой личности и к увеличению уважения к правам человека и основным свободам. Образование должно содействовать взаимопониманию, терпимости и дружбе между всеми народами, расовыми и религиозными группами, и должно содействовать деятельности Организации Объединенных Наций по поддержанию мира.
- 3. Родители имеют право приоритета в выборе вида образования для своих малолетних детей.

#### Статья 27

- 1. Каждый человек имеет право свободно участвовать в культурной жизни общества, наслаждаться искусством, участвовать в научном прогрессе и пользоваться его благами.
- 2. Каждый человек имеет право на защиту его моральных и материальных интересов, являющихся результатом научных, литературных или художественных трудов, автором которых он является.

## Статья 28

Каждый человек имеет право на социальный и международный порядок, при котором права и свободы, изложенные в настоящей Декларации, могут быть полностью осуществлены.

## Статья 29

- 1. Каждый человек имеет обязанности перед обществом, в котором только и возможно свободное и полное развитие его личности.
- 2. При осуществлении своих прав и свобод каждый человек должен подвергаться только таким ограничениям, какие установлены законом исключительно с целью обеспечения должного признания и уважения

прав и свобод других и удовлетворения справедливых требований морали, общественного порядка и общего благосостояния в демократическом обществе.

3. Осуществление этих прав и свобод ни в коем случае не должно противоречить целям и принципам Организации Объединенных Наций.

## Статья 30

Ничто в настоящей Декларации не может быть истолковано, как предоставление какому-либо государству, группе лиц или отдельным лицам права заниматься какой-либо деятельностью или совершать действия, направленные к уничтожению прав и свобод, изложенных в настоящей Декларации.

ناسن إلى قوق حل عمل على العالما

Universal Declaration of Human Rights - Arabic, Standard

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project

/ لوألا نوناك 10 يف خرؤملا (3-د) فلأ 217 قماعلا قي عمجلا رارق بجومب دمُتعا / لوألا نوناك 10 يف خرؤملا (3-د) فكأ

ةجابىدلا

ةيرشبال قرسال عاضعاً عيمج يف قلصائل المارك المارك

تذآ ةي جمه ل امعاً عل إلى ضفاً دق اهؤار دز او ناسن إلى اقوق حيسانت ن اك املو عصمت ملاع قالت بن السبل الماع هيل إون ري ام قياغ ن الكو ين اسن إلى الميمضل عصمت ملاء قالت عزف النام ورحتي و قدي قعل الوق ل الماء عزف الماء عن الماء عن

رطضي اليك ناسنإل قوقح ةيامح نوناقل علوتي نأ يرورضل نم ناك الملو ملظل و دادبتسال على عدرمتل عل رمأل رخ أعرما

قوق حب اهنامي ديدج نم قاشيمل يف تدك دق قدحتمل ممال بوعش تناك الملو قوق حب اهنامي ديدج نم قاشيمل المبو هردقو در فل المراكب قيساسال ناسنال المبو مردق در فل المركب و تيساسال ناسنال كوتسم عفرت نأو أمدق يعامت الميقرل الميقرل الميقرل الميقرك المرمأ تمزح و قيواستم عفرت نأو أمدق يعامت الميقرك الميقرك

دارطإ نامض على قدحتمل ممأل عم نواعتلاب تدهعت دق عاضعال لودل تناك املو دارطإ نامض على قدحتمل ممال عم نواعتلاب تايرحل و ناسن إلى قوق وقاعار م

ماتال عاف ولل عربكا قيم أل تاير حلاو قوق حل هذه ماعل كار دالل ناك الملو ماتال عربكا اذهب ده عتال اذهب

قماعلا قيعمجلا نإف

ناسن إلى الموقح عمل على العالم الذهب عيدانت

ممأل او بوعشل اقف اك مفده تست نأي غبني يذل اكر تشمل الموتسمل من على على ممأل او بوعشل الماء الذه ماودل على عن عض او عمت جمل يف قي و درف لك يعسي عت ميل عتل الذه ماودل على عالى حل و قوق حل الماء ميل عتل المهن على المهن

اهب فارتعإلا نامضل ، قيملاعو قيموق ، قدر طم تاءار جإ ذاختاو قيبرتلاو عارمو عاقبل به عاضعال الودل نيب قلاعف قيملاع قروصب اهتاعار مو عاقبل به عضاخلا . اهن اطلسل قعض اخلا

1 ةداملا

القع اوب و دقو قرق حلاو قمارك الله عن الكالم عن المارح ألى الله عيم الله عن الكالم عن الكالم عن المارك الكالم عن المارك الكالم الكالم

2 قداملا

يأ نود ،نالعإلى اذه يف قدر اول التايرحل و قوقحل قف الكب عتمتل قح ناسن الكل وأنيدل وأنيدل وأنيدل وأنيدل وأنولل وأنولل وأنيدل وأنيد وأنيد وأنيد وأنيد وأنيد وأنيد وأنيد والمنادل وأنيد والمنادل والمنادل

وأ يسايسلا عضول هساساً زييمت يأ كانه نوكي نلف مدقت امع الضفو اذه ناك ءاوس در فا اهيل عمتني يتلا ةعقبال وأ دلبل يلودلا وأ ينوناقلا يتاذل مكحلاب عتمتم ريغ وأ قياصول تحت وأالقتسم قعقبل كلت وأ دلبلا يواندل مكحلاب عتمتم ريغ وأ قياصول تحت وأالقتسم قعضاخ متدايس تناك وأ

3 ةداملا

.هصخش قمالسو قير حلاو قايحلا يف قحلا درف لكل

4 ةداملا

قيقرل المراجت وقاقرت سإل رظحي و صخش يأ دابعت سأ وأقاقرت سأ زوجي ال المعاضو أقف الكب

5 ةداملا

ةي شحول او أقيس اقل التالم اعمل او أتاب وقعل الوبي ذعت ل ناسن إي أضرعي ال مي أول المراعم المر

6 ةداملا

قينوناقلا متيصخشب فرتعي نأيف قحلا دجو امنيأ ناسن الكل

7 ةداملا

ەنع قئفاكتم قيامحب عتمتال يف قحل مهلو نوناقل اماماً قيساوس سانل الك لك خي زييمت يا دض قيواستم قيامح يف قحل العيمج مهل نا امك ،ققر فت قيا نود لخي زييمت ي دض و نالعال اذهب اذهب

8 ةداملا

اهيف لامعأ نع هفاصن إلى قينطول المكاحمل على أجلي نأيف قحل صخش لكل الميف للمعافرة عناص المعافرة عناص المعافرة عناص المعافرة عناص المعافرة عناص المعافرة المعا

9 ةداملا

أفسعت ميفن وأ مزجح وأناسن إي أي عن صبقل زوجي ال

10 قداملا

متى خى منى رخانت نا يف ،نى رخال عم قماتال قاواسمال مدق ى لىع ،قحل ناسن الكل متى منى مناماز تال و قوق عيف لصفال أين لع الداع الرظن قمي زن قلقتسم قمك مم ماماً متاماز تال و قوق عيف لصفال أين لع الداع الداع المنافقة في الداع قم منافقة في المنافقة في

11 قداملا

- انوناق متناداً تبثت نأ علاً العيرب ربتعي قمير جب ممتم صخش لك .1 المناوناق متناداً عبد المناطقة على المناطقة على المناطقة على المناطقة على المناطقة المناطقة

12 قداملا

وأ منكسم وأ مترسأ وأ قصاخلا متايح يف يفسعت لخدتل دحاً ضرعي ال نوناقلا قيامح يف قحلا صخش لكلو .متعمسو مفرش علع تالمحل وأ متالسارم بتالمحلا الخلت وألخدتل اذه لثم نم

13 قداملا

- قلود لك دودح لخاد متماق إلىم رايتخاو لقنالا قيرح درف لكل 1.
- . ويل إقدو على الله ع

14 ةداملا

- نم ابره اهيل العالم على المواحي وأيرخ أدالب على أجلي ن أق حل الدواحي وأي الكل 1. المطضال المواحي وأي عرف الكل المواحدة ا
- 2. لا معال و أ قيسايس ريغ مئارج يف قمكاحمل مدق نم قحل الذهب عفتني ال .2 المعال و أقيسايس ريغ مئارج يف المعادابمو المعادا

15 قداملا

- ام ةيسنجب عتمتلا قح درف لكل .1
- اهرييغت يف مقح راكن إوأ افسعت متيسنج نم صخش نامرح زوجي ال .2

16 قداملا

- ديق يأ نود قرساً سيسأت و جوزتال قح جاوزال نس اغلب اتم قارمال و لجرال .1 دنعو ممايق عانثاً و جاوزال دنع قيو استم قوقح المهاو .نيدا و أ سنجل ببسب دنعو ممايق عانثاً و جاوزال دنع قيو استم قوقح المهاو .نيدا و أ سنجل ببسبب مهالي عنه المهاو .
- الماك عضر جاوزلا عف نيبغارلا نيفرطلا عضرب الإجاوزلا دقع مربي ال .2 الماك عضر جاوزلا عف مربي ال .2 الماك عضر الماك عض
- 3. الله عصمت عصمت الله عمت عمل الله عمل الله عمل عصمت عمل الله عم

17 ةداملا

- . هريغ عم كارتشالاب وأ هدرفمب كالمتلاقح صخش لكل . 1
- افس عت مكلم نم دحأ ديرجت زوجي ال .2

18 قداملا

ةيرح قحل اذه لمشيو .نيدلاو ريمضلاو ريكفتل قيرح يف قحل صخش لكل قيرح قحل المشيو .نيدلاو ريمضلاو ميلعتلاب المهنع بارعال قيرحو ،هتديقع وأ هتنايد رييغت قماق إو قسر المملاو ميلعتلاب المهنع بارعال عم مأ ارس كلذ زاكا ءاوس المتاعارمو رئاعشلا

19 ةداملا

قانتعا ةي رح قحل اذه لمشيو ريبعتلاو يأرل اقي رح يف قحل صخش لكل قليسو قيأب اهتعاذاو اهيقلتو راكفأل و البنال المات المنادو الميقلة و المنادو الكفأل المنادو المنادو المنادو الكفأل المنادو المنادول المنادو المنادو المنادو المنادو المنادو المنادو المنادو المنادول المنادو الم

قيفار غجل دودحلاب ديقت نود تناك

20 قدامل

- الم قيعمج عل مامضنال على عدحاً ماغر إزوجي ال .2

21 قداملا

- ام إو قرش البم ام مدال بل قم اعلى ان وؤشل اقراد إي ف كارتشال اي ف قحل ادر ف لكل . 1 ارح اراي تخان ورات خي ني ل ثمم قطس او ب
- دالبلا عيف قماعلا فئ اظول الله عن عن عن عن عن الله عن
- 3. تاباختناب قدار إلى المذه نع ربعيو ،قموك حلى قطلس ردصم يه بعشل قدار إن إ . 3 نيب قاو اسمل مدق على عور سل عارتقال الساس على عير جت قيرود قميزن في عيم جل قير حنمضي لثام عارج أي بسح وأعيم جل المناهم عارج إي أبسح وأعيم جل المناهم عارج إلى المناهم عارج ا

22 قداملا

يف و ةيعامت جال ا قنامض ل يف ق حل عمت جمل يف اوضع متفصب ص خش لك لك مظنو قفت ي امبو يلودل نو اعتلاو يموقل دوه جمل قطاسوب قق حت نأ الهن عن غ ال يتل الميوب قي عامت جال و قيداصت قال قوق حل المدر اومو متمارك . متيص خشل رحل و من للو متمارك ل

23 ةداملا

- 1. كا المك قيض وم قلداع طور شب مرايت خاقي رح مل و المعلى المعلى
- المعلل واستم رجأ يف قحل زييمت يأ نود درف لكل .2
- 3. قشيع مترسألو مل لفكي ضرم لداع رجأ يف قحل المعب موقي درف لكل . 3 قي المحلل عرف لك الكل من موزلل المناسو ، من عالمت ،
- ها منحل من الله عنه ا

24 ةداملا

لوقعم ديدحت يف اميس الو ،غارفا تاقوأ يف وأ ،ةحارلا يف قحل صخش لكل رجأب قيرود تالطع يفو لمعلا تاعاسل .

25 ةداملا

- قحصلا على قظف احمل ف الك قشي عمل نم عوتسم يف قحل اصخش لكل . 1 قيان على الكسمل و سبلمل و قيذ غتل الكلذ نمضتي و . مترسأل و مل قي هافرل او يف متشي عم نيم أت يف قحل الله قي عامت جال التامدخل الكلذك و قي بطل الله يف من نادق ف نم كلذري غو قخو خيشل او لمرتل او زجعل و ضرمل او قل اطبل الكالس و المرتل في عراخ فور ظل قجي تن شي على الكاس و الك
- 2. كافطأل الك معني و .نيتصاخ قي اعرو قدعاسم يف قحل قلوفطل و قمومألل . 2 مأ يعرش طابر نع قبحتان مهتدال و تن الكأ ءاوس قيع المتجال قي المحل سفنب مأ يعرش طابر بيغ قي رطب . قيعرش ريغ قي رطب

26 ةداملا

- علوألا المحارم يف ميل عتلا نوكي نأ بجيو ملعتلا يف قحل صخش لكل . 1 نا يغبنيو ايمازل إيلوألا ميل عتلا نوكي نأو الماجملات لقأل على العالى الميل عتلا مولي عن المحتلا معي نأو الميل عيل عتلا معي على على عيل عتلا ممعي مدق على عيل على المولى المول
- 2. يوزعت على إو ،الماك ءامن إن اسن إلى الميصخش ءامن إعلى المي الميال فدهت نأ بجي . 2 قق الدصل الوحم الستل الومه الفتل الميمنت و الميمن على الميمن على الميمن على الميمن على الميمن على الميمن على الميمن الم
- مهدالوأ قيبرت عون رايتخا يف لوألا قحلا عابآلل . 3

27 ةداملا

- 2. كال در ف لك الكرا و الكرا الكرا على الكرا على الكرا على الكرا و ال

28 ةداملا

قوق حل ا هاضت قرب ق ق حت يلود يع المتجا ماظنب عتمتل يف ق حل ا درف لكل

امات اققحت نال عإلى اذه يف اهيل عصوصنمل الاعرال الده عف المات العرال الله على المات المات

29 ةداملا

- 1. عمت عمل وحن تابجاو درف لك على على الماك عمت عمل وحن تابجاو درف لك على على الماك ا
- 2. عضخي ي يتلا دويقل الحلتل مقوقح متسرامم يف درفل عضخي . 2 قيق حتل المرت على المحل المحل
- ممأل اضارغاً عم ضقانت قسرامم قوقحل اهذه سرامت نأ لاوحال نم لاحب حصي . 3 ممال ضارغاً عم ضقانت قسرامم قوقحل المدابع قدحتمل المعاداب المعادات المعادات

30 ةداملا

يأ درف وأ قعام وأ قلودل لوخي منأ على على على وأت زوجي صن نالعإلى اذه يف سيل قدر اول الماير حلاو قوق حل مده على فدهي لمع قيدأت وأطاشنب مايقل يف قح مىف قدر اول الماير حلاو قوق حل مده على المع قيدأت وأطاشنب مايقل المع قيد أله المع قيد أله المع قوت المعافقة المعافقة

# UMOJA WA MATAIFA OFISI YA IDARA YA HABARI TAARIFA YA ULIMWENGU JUU YA HAKI ZA BINADAMU

Universal Declaration of Human Rights - Swahili

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

Katika Disemba 10, 1948, Baraza kuu la Umoja wa Mataifa lilikubali na kutangaza Taarifa ya Ulimwengu juu ya Haki za Binadamu. Maelezo kamili ya Taarifa hiyo yamepigwa chapa katika kurasa zifuatazo. Baada ya kutangaza taarifa hii ya maana Baraza Kuu lilizisihi nchi zote zilizo Wanachama wa Umoja wa Mataifa zitangaze na "zifanye ienezwe ionyeshwe, isomwe na ielezwe mashuleni na katika vyuo vinginevyo bila kujali siasa ya nchi yo yote."

### **UTANGULIZI**

Kwa kuwa kukiri heshima ya asili na haki sawa kwa binadamu wote ndio msingi wa uhuru, haki na amani duniani,

Kwa kuwa kutojali na kudharau haki za binadamu kumeletea vitendo vya kishenzi ambavyo vimeharibu dhamiri ya binadamu na kwa sababu taarifa ya ulimwengu ambayo itawafanya binadamu wafurahie uhuru wao wa kusema, kusadiki na wa kutoogopa cho chote imekwisha kutangazwa kwamba ndio hamu kuu ya watu wote,

Kwa kuwa ni lazima, ili mtu asishurutizwe kuomba msaada kutokana na maasi ya kupinga dhuluma na uonevu, kwamba haki za binadamu ziwe chini ya ulinzi wa sheria,

Kwa kuwa ni lazima kabisa kuendeleza uhusiano wa kirafiki kati ya mataifa,

Kwa kuwa watu wa Umoja wa Mataifa wamethibitisha tena katika Mkataba wao imani yao katika haki za asili, heshima na thamani ya binadamu na katika usawa wa haki kwa wanaume na wanawake, na kwa sababu wamekata shauri la kuendeleza mambo ya starehe na hali bora za maisha ya watu kwa kuwa na uhuru zaidi,

Kwa kuwa Nchi zilizo Wanachama zimeahidi, kwa kushirikiana na Umoja wa Mataifa, kukuza na kuheshimu haki za binadamu na uhuru wake wa asili,

Kwa kuwa kuzitambua haki hizi na uhuru huu ni jambo la maana sana kua kutimiza ahadi hiyo,

Kwa hiyo basi,

# BARAZA KUU linatangaza

TAARIFA HII YA ULIMWENGU JUU YA HAKI ZA BINADAMU kama ndio nguzo ya juhudi kwa watu wa mataifa yote ambayo hatimaye kila mtu na kila jamii ya watu - kwa kushikilia daima Taarifa hiyo - watajitahidi kufundisha jinsi ya kukuza heshima ya haki hizo na uhuru huo. Na mataifa yote yatajitahidi kuzifanya haki hizo zifahamike miongoni mwa Nchi zilizo Wanachama na miongoni mwa watu zinaowatawala.

### Kifungu cha 1.

Watu wote wamezaliwa huru, hadhi na haki zao ni sawa. Wote wamejaliwa akili na dhamiri, hivyo yapasa watendeane kindugu.

# Kifungu cha 2.

Kila mtu anastahili kuwa na haki zote na uhuru wote ambao umeelezwa katika Taarifa hii bila ubaguzi wo wote. Yaani bila kubaguana kwa rangi, taifa, wanaume kwa wanawake, dini, siasa, fikara, asili ya taifa la mtu, mali, kwa kizazi au kwa hali nyingine yo yote.

Juu ya hayo usifanye ubaguzi kwa kutegemea siasa, utawala au kwa kutegemea uhusiano wa nchi fulani na mataifa mengine au nchi ya asili ya mtu, haidhuru nchi hiyo iwe inayojitawala, ya udhamini, isiyojitawala au inayotawaliwa na nchi nyingine kwa hali ya namna yo yote.

# Kifungu cha 3.

Kila mtu ana haki ya kuishi, haki ya uhuru, na haki ya kulindwa nafsi yake.

# Kifungu cha 4.

Mtu ye yote asifanywe mtumwa au mtwana; utumwa na biashara yake ni marufuku kwa kila hali.

Kifungu cha 5.

Mtu ye yote asiteswe, asiadhibiwe, asidharauliwe au kutendewa kinyama au kikatili.

Kifungu cha 6.

Mbele ya sheria kila mtu ana haki ya kutambulika kama mtu.

Kufungu cha 7.

Mbele ya sheria watu wote ni sawa na wanastahili haki sawa za kulindwa. Wote wana haki sawa ya kulindwa kutokana na ubaguzi wo wote unaoweza kuvunja Taarifa hii na mambo yo yote yanayoweza kuleta ubaguzi kama huo.

Kifungu cha 8.

Kila mtu ana haki ya kutetewa na baraza la hukumu kwa makosa ya kuvunjiwa haki zake za asili anazostahili kwa mujibu wa kanuni na sheria.

Kifungu cha 9.

Mtu ye yote asikamatwe, asifungiwe au kuhamishwa kutoka nchi yake bila sheria.

Kifungu cha 10

Kila mtu ana haki kamili ya kuhukumiwa vyema hadharani na baraza la hukumu lililo huru na lisilo na upendeleo katika kutoa uamuzi wa haki zake na wajibu wake na wa makosa yo yote yanayomhusu.

Kifungu cha 11.

1. Kila mtu anaeshtakiwa kwa kosa la kuvunja sheria ana haki ya kuangaliwa kama si mkosefu mpaka imethibitishwe kwa sheria, kwa kuhukumiwa hadharani, kwamba ana hatia.

2. Mtu ye yote asitiwe hatiani kwa tendo lo lote au jambo lo lote ambalo halikupinga sheria ya taifa au ya kati ya mataifa wakati alipolitenda. Wala asipewe adhabu kali zaidi kuliko ile iliyokuwamo katika sheria wakati alipofanya kosa.

### Kifungu cha 12.

Kila mtu asiingiliwe bila sheria katika mambo yake ya faragha, ya jamaa yake, ya nyumbani mwake au ya barua zake. Wala asivunjiwe heshima na sifa yake. Kila mmoja ana haki ya kulindwa na sheria kutokana na pingamizi au mambo kama hayo.

### Kifungu cha 13.

- 1. Kila mtu ana haki ya kwenda mahali anapotaka na kuishi katika kila nchi.
- 2. Kila mmoja ana haki ya kuhama kutoka nchi yo yote, hata nchi yake mwenyewe, na ana haki ya kurejea katika nchi yake.

# Kifungu cha 14.

- 1. Kila mtu ana haki ya kukimbilia na kustarehe katika nchi nyingine kwa ajili ya kuepukana na udhalimu.
- 2. Haki hii haiwezi kuombwa kwa udhalimu ambao hautokani na makosa ya mambo ya siasa au na makosa ya maazimio na kanuni za Umoja wa Mataifa.

# Kifungu cha 15.

- 1. Kila mtu ana haki ya utaifa.
- 2. Mtu ye yote asinyang'anywe utaifa wake bila sheria wala asinyimwe haki ya kujibadili taifa lake kama akitaka.

# Kifungu cha 16.

1. Watu wazima, wanaume kwa wanawake wana haki ya kuoana na kuunda jamaa bila kizuio cho chote kwa sababu ya rangi, taifa au dini.

Wana haki sawa za ndoa wakati wa maisha yao ya ndoa na wakati wa kutenguka ndoa.

- 2. Ndoa inaweza kufungwa tu kwa hiari na mapatano kamili kati ya hao wanaotaka kuoana.
- 3. Jamaa ni kiungo cha asili cha jamii ya watu, na inastahili kulindwa na watu pamoja na Serikali.

### Kifungu cha 17.

- 1. Kila mtu ana haki ya kuwa na mali yake binafsi au kwa kushirikiana na watu wengine.
- 2. Mtu asinyang'anywe mali yake bila sheria.

### Kifungu cha 18.

Kila mtu ana haki ya uhuru wa mawazo, dhamira na dini; haki hii inahusu pia uhuru wa kubadili dini yake au imani, na uhuru wa kubainisha hadharani au faraghani-akiwa peke yake au na watu wengine-dini yake kwa kufundisha, kwa vitendo, kuabudu na kwa kuadhimisha.

# Kifungu cha 19.

Kila mmoja ana haki ya uhuru wa kutoa na kueleza maoni yake; haki hii inahusu pia uhuru wa kushikilia maoni yake bila kuingiliwa kati, na uhuru wa kutafuta na kutoa habari na maoni kwa njia yo yote bila kujali mipaka.

# Kifungu cha 20.

- 1. Kila mtu anayo haki ya kushiriki katika mkutano na chama kwa hali ya amani.
- 2. Mtu ye yote asilazimishwe kuwa manachama wa chama fulani.

# Kifungu cha 21.

1. Kila mmoja anayo haki ya kushiriki katika Serikali ya nchi yake yeye mwenyewe binafsi au kwa njia ya mjumbe aliemchagua kwa hiari yake.

- 2. Kila mmoja anayo haki sawa ya kufanya kazi katika Serikali; matakwa hayo huonyeshwa katika uchaguzi halisi unaofanywa muda baada ya muda ambao kila mtu hupiga kura na ambao hufanywa kwa kura ya siri na kila mtu kwa hiari yake.
- 3. Matakwa ya watu ndiyo yatakuwa msingi wa utawala wa serikali; hali hii itajidhihirisha kwenye chaguzi za haki kwa watu wote na ambazo zinafanyika kwa siri au namna nyingine ambayo itahakikisha uchagazi kuwa huru.

### Kifungu cha 22

Kila mtu, kama raia, anayo haki ya kutunzwa na anastahili kupata hali zinazotokana na uchumi, starehe na utamaduni-ambazo ni za lazima kwa hali bora na maendeleo ya nafsi yake- kwa njia ya juhudi ya taifa na ushirikiano kati ya mataifa na kwa mujibu wa utaratibu na utajiri wa kila nchi.

### Kifungu ch 23.

- 1. Kila mtu ana haki ya kufanya kazi, ya kuchagua kazi aipendayo, ya kuchagua kazi yenye masharti mazuri na ana haki ya kulindwa asikose kazi.
- 2. Kila mtu ana haki ya kupata mshahara sawa na wengine wenye kazi ya namna moja bila ubaguzi.
- 3. Kila mfanya kazi anayo haki ya kupata mshahara wa kufaa na unaopendeza utakao mwezesha yeye mwenyewe pamoja na jamaa yake kuishi katika hali bora, na ahifadhiwe-ikiwa lazima- maisha yake kwa njia nyingine.
- 4. Kila mtu anayo haki ya kuunda au kujiunga na chama cho chote cha wafanya kazi kwa ajili ya kulinda haki zake za kazi.

# Kifungu cha 24

Kila mtu ana haki ya kupumzika na kufanya kazi kwa kiasi cha saa zinazostahili. Pia ana haki ya kupata likizo, kwa vipindi, na kupokea mshahara kama vile angekuwa kazini.

### Kifungu cha 25.

- 1. Kila mtu anayo haki ya kupata hali bora ya maisha yeye mwenyewe pamoja na jamaa yake na kupata chakula, mavazi, nyumba, matibabu na hifadhi za lazima kwa maisha yake. Pia ana haki ya kutunzwa wakati wa kazi, wakati wa ugonjwa, wa kutojiweza, ujane, uzee au anapokosa ridhiki yake kwa kutoweza kujisaidia.
- 2. Akina mama na watoto wanastahili kutunzwa na kupewa msaada maalum. Watoto wote- wawe wamezaliwa katika hali ya ndoa ama hapanalazima watunzwe vyema.

### Kifungu cha 26.

- 1. Kila mtu ana haki ya kuelimishwa. Elimu yapasa itolewe bure hasa ile ya madarasa ya chini. Elimu ya masarasa ya chini ihudhuriwe kwa lazima. Elimu ya ufundi na ustadi iwe wazi kwa wote. Na elimu ya juu iwe wazi kwa wote kwa kutegemea sifa ya mtu.
- 2. Elimu itolewe kwa madhumuni ya kuendeleza barabara hali ya binadamu, na kwa shabaha ya kukuza haki za binadamu na uhuru wake wa asili. Elimu ni wajibu ikuze hali ya kueleana, kuvumiliana na ya urafiki kati ya mataifa na kati ya watu wa rangi na dini mbali-mbali. Kadhalika ni wajibu iendeleze shughuli za Umoja wa Mataifa za kudumisha amani.
- 3. Ni haki ya wazazi kuchagua aina ya elimu ya kufunzwa watoto wao.

# Kifungu cha 27.

- 1. Kila mtu anayo haki ya kushiriki katika maisha ya utamaduni ya jamii yo yote, na ana haki ya kufurahia ustadi wa kazi na kushiriki katika maendeleo ya mambo ya sayansi na faida zinazotokana nayo.
- 2. Kila mtu ana haki ya kulindwa kwa kila hali kutokana na mambo ya sayansi aliyoandika, aliyochora au aliyogundua.

# Kifungu cha 28.

Ni haki kila mtu alindwe na taratibu au kanuni za jamii na zinazohusu mataifa mbalimbali ambazo ndani yake uhuru na haki zilizoelezwa katika Taarifa hii zinaweza kuhifadhiwa barabara.

### Kifungu cha 29.

- 1. Kila mtu ana wajibu kwa watu wa jamii yo yote ambao kati yao tu ndio yanaweza kupatikana maendeleo kamili ya hali bora ya maisha yake.
- 2. Katika kutumia haki na uhuru wake, kila mtu itambidi kufuata kanuni zile tu zilizowekwa na sheria kwa ajili ya kulinda heshima inayotakiwa juu ya haki na uhuru wa watu wengine, na kwa ajili ya kuhifadhi kanuni za haki, usalama na hali njema ya maisha katika jamii ya kidemokrasi.
- 3. Uhuru huu na haki hizi kamwe visitumiwe kinyume cha maazimio na kanuni za Umoja wa Mataifa.

### Kifungu cha 30.

Hakuna maneno yo yote katika Taarifa hii yanayoweza kubashiriwa kwamba yanaruhusu nchi yo yote, kikundi cha watu au mtu fulani kufanya au kushughulika na jambo lo lote ambalo nia yake ni kuharibu uhuru haki zilizoelezwa humu.

Universal Declaration of Human Rights - Amharic
© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights
This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

0/0 00000000000000000000000000000000000

o/o 

מדאה תויוכז רבדב מלוע יאב לכל הזרכה

Universal Declaration of Human Rights - Hebrew

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

יתלבהו תוושה מהיתויוכזבו מדאה תהפשמ ינב לכל רשא יעבטה דובכב הרכהו ליאוה יתלבהו תוושה מהיתויוכזבו מדאה תועקפנ.

לש הנופצמב השק ועגפש בייארפ בישעמ ולישבה ןיוזיבו בדאה תויוכזב לוזלזהו ליאוה לש הנופצמב השק ועגפש בייארפ שונא ירוצי לכ ונהיי ובש ,םלוע ןינבו ;תושונאה דחפמ תוריחה ןמו הנומאהו רובידה תוריחמ שונא לכ לש ויתופיאש שארכ זרכוה ,רוסחממו .

אהי אלש ינויח חרכהו ליאוה הנייהת בדאה תונגומ חוכב תונגומ חוכב תונגומ אהי אלש ינויח חרכהו ליאוה אהי אלש ינויח חוכב תוצירעב הדירמ לע ובהי תא דילשהל וורחא טלפמכ, סונא בדאה.

תומואה ויב תודידי יסחי לש םתוחתפתה תא מדקל אוה ינויח חרכהו ליאוה.

םתנומא תא הליגמב ורשיאו ורזח תודחואמה תומואה ןוגראב מידגואמה מימעהו ליאוה מתנומא האלו רבגל הווש תוכזבו ותוישיא לש הכרעבו הדובכב ,מדאה לש דוסיה תויכזב יונמו ;השאלו רבגל הווש רתי דותב מייחה תמר תאלעהלו תיתרבח המדקל עייסל מתא רומגו.

לופיטל ,תודחואמה תומואה ןוגרא מע ףותישב, לועפל ובייחתה תורבחה תונידמהו ליאוה לופיטל ,מויק לע הדפקהו דוסיה תויוריח לאו מדאה תויוכז לא יללכ דובכ סחי

לש בלשה המויקל בושח יאנת אוה הלא תויוריחו תויוכז לש ותוהמב תפתושמ הגבהו ליאוה לש בליחתה וז תובייחתה.

תמרכ מדאה תויוכז רבדב תאזה שזרכהה תא מלועה יאב לכ ינזאב תרצעה שזירכמ ךכיפל ויניע דגנל דימת הוושי יתרבח ףוג לכו דיחי לכש ידכ ,תומואהו מימעה לכל תיללכ מיגשיה חיטבהלו ,וללה תויוריחה לאו תויוכזה לא דובכ לש סחי ,דוניחו דומיל דרד ,חפטל ףאשיו אהת מהילע הדפקההו הלא תונורקעב הרכההש ,מיימואלניבו מיימואל ,מייתגרדה מיעצמאב מטופיש תוצראבש מיסולכואה ברקבו תורבחה תונידמה יסולכוא ברקב הליעיו תיללכ.

א ףיעס.

ן, ונצמבו הנובתב וננוח מלוכ. מהיתויוכזבו מכרעב מיוושו וירוח ינב ודלונ מדא ינב לכ הוחא לש חורב והערב שיא גוהנל מהילע הבוח דכיפל. ב ףיעס.

עבצ, עבג איהשלכ הילפה אלל וז שזרכהב ועבקנש תויורחלו תויוכזל יאכז מדא לכ, עבצ, וושל, חד, חד, חד וא תיטילופ העד אצומ ללגב, תורחא תויעבב העד וא תיטילופ העד, דמעמ וא הדיל.

ימואלניבה הדמעמ יפ לע וא התוכמס יפ לע, ינידמה הדמעמ יפ לע םדא הלפוי אל וזמ הלודג הואלניבה הדמעמ יפ לע וא התוכמס יפ לע איה אראהש ויד ,דייש אוה הילאש אראה וא הנידמה לש הנותנ איהש ויבו ,תיאמצע איה אלבגה לכ תלבגומ התונובירש ויבו ימצע ווטלש תלוטנ איהש ויב ,תונמאנל.

ג ףיעס.

ישיא ןוחטבלו תורחל, מייחל תוכזה ול שי מדא לכ.

ד ףיעס.

םהיתורוצ לכל ורסאי מידבע רחסו תודבע; דבעושמ וא דבע מדא היהי אל.

ה פיעס.

םיליפשמ וא ביישונא יתלב, ביירזכא שנועל וא סחיל אלו בייוניעל וותנ בדא היהי אל.

ו ףיעס.

קוחה ינפב תוישאכ מוקמ לכב רכומ תויהל יאכז מדא לכ.

ז ףיעס.

הווש הנגהל מיאכז לכה .קוחה לש הווש הנגהל הילפה אלל מיאזכזו קוחה ינפל מיווש לכה . וזכ הילפהל התסה לכ ינפמו תאזה שזרכהה תווצמ תא הריפמה הילפה לכ ינפמ.

ח ףיעס.

תא ביריפמה בישעמ דגנ ביכמסומה ביימואלה ןידה יחב בעטמ הליעי הנקתל יאכז דחא לכ ביקוחהו הקוחה יפ לע ול ונתינש דוסיה תויוכז.

ט ףיעס.

אל רסאיי אל, בדא רטאיי אלו הלגוי ופואב הלגוי אלו.

י ףיעס.

אללו יולת יתלכ ןיד-תיב לש יבמופו ןגוה טפשמל ,ותלוז מע רומג ןויוש דותמ ,יאכז מדא לכ ודגנ האבוהש תילילפ המשא לכ ררבלו ויתובוחו ויתויוכז עובקל מיאבש העשב מינפ אושמ.

אי ףיעס.

- 1. טפשמב קוחכ ותמשא החכוה אלש דע, יאכז אוהש ותקזח תילילפ הריבעב משאנש בדא ותנגהל קוחכ ותמשא החכוה אלש דע, יאכז אוהש ותנגהל תושורדה תובורעה לכ ול ונתינ יבש יבמופ.
- 2. אריבעב בדא עשרוי אל החנזה לע וא השעמ לע תילילפ הריבעב בדא עשרוי אל הריבעל בתעשב ובשחנ אלש החנזה לע וא ימואלניבה וא ימואלה קוחה יפל תילילפ עשונע רבעש הריבעה תא רבעש.

בי פיעס.

תפילחב, ונועמב, ותחפשמב, בייטרפה וייחב תיתורירש תוברעתהל וותנ בדא אהי אל תוברעתה ינפב קוחה תנגהל יאכז בדא לכ בופה ומשב וא ודובכב העיגפל אלו ולש ביבתכמ הלאב העיגפ וא.

גי ףיעס.

- 1. אוידמ לכ דותב בירוגמו העונת שפוחל יאכז בדא לכ.
- 2. בוזעל יאכז מדא לכ בוזעל ארן, וצרא תוברל, וצרא לא רוזחלו.

די ףיעס.

- 1. לכז מדא יאכז שקבל שקבל אוצמלו תוצראב תורחא מורחא מופידרמ טלקמ תורחא תוצראב אוצמלו
- 2. אל עשפ ישעמב יתימאה הרוקמש תילילפ המשאה לש הרקמב וז תוכז לע דמתסהל ןיא. תודחואמה תומואה לש והיתונורקעלו והיתונורקעלו בהש מישעמב וא מיינידמ.

וט ףיעס.

- תוחרזאל יאכז מדא לכ. 1.
- 2. אל חיבר מדאמ בדאמ דרד חבורת אלו תורירש דרד חפוקת אלו תורירש דרד ותוחרזא בדאמ ללשית אל .ותוחרזא

זט ףיעס.

- 1. לכ אלל החפשמ מיקהלו ןיאושנה תירבב אובל מיאשר מקרפל ועיגהש השאו שיא לכ לכ אלל החפשמ מיקהלו ןיאושנה תווש תויוכזל מיאכז מה תד וא תוחרזא עזג ימעטמ הלבגה תפוקתב ןיאושנה השעמב תעשבו ויאושנה.
- 2. מידעוימה גוזה ינב לש האלמו תישפוח המסה דותמ קר וכרעי ןיאושינ.
- 3. הנידמהו הרבחה לש הנגהל תיאכזו הרבחה לש תיסיסבהו תיעבטה הדיחיה איה החפשמה.

זי ףיעס.

- 1. מירחא מע דחיב ןיבו ודבל ןיב, ןינק לעב תויהל יאכז מדא לכ.
- 2. תורירש דרד ונינק םדאמ ללשיי אל.

חי ףיעס.

וא ותד תא רימהל תוכזה תא תללוכ וז תוריח; תדהו וופצמה, הבשחמה תוריחל יאכז מדא לכ מיברה תושרב וא דיחיה תושרב, רוביצכ וא ודבל, ותנומאל וא ותדל יוטב תתלו ותנומא תא, תווצמ תרימשו וחלופ, גהונ, הארוה דרד.

טי ףיעס.

שקבלו ,הערפה לכ אלל תועדב קיחהל תוריחה תוברל ,יוטבהו העדה לכ אלל תועדב קיחהל תוריחה תוברל ,יוטבהו הערפה לכ אלל תועדו תועדו תועדו תועדו תועדו תועדו תועדו תועדו הערפה לכב ורסמלו ולבקלו ,תועדו הערפה הערפה לכב ורסמלו ולבקלו ,תועדו הערפה הערפ

ב ףיעס.

- םולש יכרדב תודגאתההו תופסאתהה תוריחל יאכז םדא לכ .1.
- 2. הדוגאל תוכייתשה מדא לע ופכי אל.

אכ ףיעס.

- 1. אכז מדא ליאכז הרחבוש תוגיצנ דרד ויבו הרישי תופתתשה ויב ,וצרא תלהנהב התתשהל יאכז מדא לכ .ו
- 2. בא לש וונגנמב תורישל הסינכב וסינכב וויושל יאכז מדא לכ.
- 3. חורשכ תוריחבב ונוצר תא עידי מעה הלשממה לש התוכמסל דוסיה אוה מעה ווצר תורשכ תורשכ תורשכ לש רדס יפל וא ,תיאשח העבצהבו הוושו תיללכ הריחב תוכז יפל וא ,תיאשח העבצהבו הוושו היללכ הריחב הוושו היללכ הווש היללכ הוושו היללכ הווש היללכ הוושו היללכ הווש היללכ הוושו היל

שזב אצויכ תישפוח הריחב.

בכ ףיעס.

תוילכלכה תויוכזהש עובתל יאכזו ילאיצוס ןוחטבל יאכז ,הרבחה רבחכ ,םדא לכ ותוישיא לש תישפוחה תוחתפתהלו מדאכ ודובכל תוינויח ןהש ,תויתוברתהו תוילאיצוסה, הנידמה לש היתורצואלו הנוגראל מאתהב ימואלניב הלועפ ףותישבו ימואל ץמשמב וחטבוי.

גכ ףיעס.

- 1. מינגוהו ביקדוצ הדובע יאנתל ,ותדובע לש תישפוח הריחבל ,הדובעל יאכז מדא לכ ...
- 2. בווש הדובע דעב הווש רכשל יאכז, היכפה לכ אלל, מדא לכ.
- 3. מדאה דובכל יוארה מויק ותיב ינבלו ול חיטבי רשא ,ןגוהו קדוצ רכשל יאכז דבוע לכ תילאיצוס הנגה לש מירחא מיעצמא ידי לע ,דכב דרוצ היהי מא ,מלשויש.
- 4. איכז מדא דגאל דגאל תויעוצקמ תודוגא דגאל יאכז מדא לכ.

דכ ףיעס.

תעדה לע תלבקתמה הדימב הדובעה תועש תלבגה שז ללכבו ,יאנפלו החונמל יאכז מדא לכ תונמוזמ ביתיעל רכשב השפוחו.

הכ ףיעס.

- 1. בתיב יגב לשו ולש, מתחוורלו מתואירבל התואג מייח תמרל יאכז מדא לכ, ווזמ תוברל נתיב יגב לשו ולש, שובל חוכזו שורדכ מיילאיצוס מיתוריש, יאופר לופיט, ווכיש, שובל הלטבא לש הרקמב ווחטבל תוביסנב רחא רוסחמ וא הנקז, וומלא, הדובעל רשוכ-יא, הלחמ.
- 2. אלש וא ןיאושנב ודלונש ןיב, סידליה לכ עויסלו דחוימ לופיטל תויאכז תודליו חודמים, אלש וא ןיאושנב ודלונש ונהי, זיאושנב תילאיצוס הנגהמ הווש הדימב ונהי ויאושנב.

וכ ףיעס.

- 1. דוניחה בינושארה מיבלשב תוחפל, מניח ותני דוניחה בינושארה מיבלשב לכ. דוניחה בינושארה בינושארה בלשב היהי יעוצקמהו ינכטה דוניחה אוה וושארה בלשב היהי הובגה דוניחה לכל יוצמ היהי ליעש הווש הדימב לכל חותפ.
- 2. תויוריחלו מדאה תויוכזל דובכ סחי חופיטלו תוישיאה לש אלמה החותיפל ןווכי דובכ חוים עויוריחלו

חיידוסיה; חוידוסי הנבה הפטי הונלבוס, בייעזגהו מימעה לכ ויב תודידיו תונלבוס, בייעזגהו מימעה לש אמאל עייסיו. מולשה תא מייקל תודחואמה תומואה לש אמאמל עייסיו.

3. מהיליל דוניחה דרד תא רוחבל הרוכב תוכז מירוהל.

זכ ףיעס.

- 1. אכז מדא התעשהל דות חייחב תורים וייחב לש בייתוביצה לש הונהיל, רוביצה תונהיל תויהלו תויהלו תוכרבבו עדמה תומדקתהב פתוש.
- 2. בי אכז מיכורכה מיירסומה מיירסומה מיירסומה מיכורכה מיכורכה לכב מיכורכה מיירסומה מיירסומה מיירסומה וא תיתונמא וא תיתונפס וחור ירפ איהש תיתונמא וא תיתונמא וא מיירסומה.

חכ ףיעס.

תויוכזה תא ןאולמב בייקל היהי רשפא ובש ,ימואלניבו ילאיצוס רטשמל יאכז בדא לכ וז שזכהב ועבקנ רשא תויורחהו.

טכ ףיעס.

- 1. אלכה שי שו וובוח יפלכ ללכה קותב קר יכ ללכה דותב ללכה וובוח ול שי בדא לכ חוחתפתהל תורשפוחה וותוישיא לש האלמהו תישפוחה
- 2. תנמ לע קוחב ועבקנש תולבגהה ן תואל טרפ, ויתויוריחבו ויתויוכזב מדא לבגוי אל יולימ תא ןכו ,ןהילא דובכה סחי תאו תלוזה לש תויוריחבו תויוכזב הרכהה תא חיטבהל תיטרקומד הרבח דותב ללכה תבוט לשו ירוביצה רדסה לש ,רסומה לש תוקדוצה תושירדה.
- 3. תומואה לש והיתונורקעלו והיתורטמל דוגינב הלא תויוריחבו תויוכזב ושמתשי אל םלועל ... תודחואמה.

ל ףיעס.

תוכז לכ דיחיל וא רוביצל ,הנידמל תונקהל אב אוה וליאכ שרפתי אל וז שזרכהב רבד םוש תויוכזה ןמ תוריח וא תוכז לכ חפקל םתילכתש השעמ עצבל וא הלועפב קוסעל איהש תאז שרכהב תועובקה תויוריחהו.

### POWSZECHNA DEKLARACJA PRAW CZŁOWIEKA

Universal Declaration of Human Rights - Polish

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

Trzecia Sesja Ogólnego Zgromadzenia ONZ, obradująca w Paryżu, uchwaliła 10 grudnia 1948 roku jednomyślnie Powszechną Deklarację Praw Człowieka. Dokument ten stanowi niewątpliwie jedno z największych i najtrwalszych osiągnięć ONZ. Przetłumaczona na większość języków świata Powszechna Deklaracja Praw Człowieka zbiera oraz porządkuje osiągnięcia i postulaty człowieka, który od wielu setek lat toczy nie skończoną jeszcze walkę o swoją wolność i swoją godność.

#### Preambuła

ZWAŻYWSZY, że uznanie przyrodzonej godności oraz równych i niezbywalnych praw wszystkich członków wspólnoty ludzkiej jest podstawą wolności, sprawiedliwości i pokoju świata,

ZWAŻYWSZY, że nieposzanowanie i nieprzestrzeganie praw człowieka doprowadziło do aktów barbarzyństwa, które wstrząsnęły sumieniem ludzkości, i że ogłoszono uroczyście jako najwznioślejszy cel ludzkości dążenie do zbudowania takiego świata, w którym ludzie korzystać będą z wolności słowa i przekonań oraz z wolności od strachu i nędzy,

ZWAŻYWSZY, że konieczne jest zawarowanie praw człowieka przepisami prawa, aby nie musiał - doprowadzony do ostateczności - uciekać się do buntu przeciw tyranii i uciskowi,

ZWAŻYWSZY, że konieczne jest popieranie rozwoju przyjaznych stosunków między narodami,

ZWAŻYWSZY, że Narody Zjednoczone przywróciły swą wiarę w podstawowe prawa człowieka, godność i wartość jednostki oraz w równouprawnienie mężczyzn i kobiet, oraz wyraziły swe zdecydowanie popierania postępu społecznego i poprawy warunków życia w większej wolności,

ZWAŻYWSZY, że Państwa Członkowskie podjęły się we współpracy z Organizacją Narodów Zjednoczonych zapewnić powszechne poszanowanie i przestrzeganie praw człowieka i podstawowych wolności,

ZWAŻYWSZY, że jednakowe rozumienie tych praw i wolności ma olbrzymie znaczenie dla ich pełnej realizacji,

# PRZETO ZGROMADZENIE OGÓLNE

Ogłasza Uroczyście niniejszą Powszechną Deklarację Praw Człowieka jako wspólny najwyższy cel wszystkich ludów i wszystkich narodów, aby wszyscy ludzie i wszystkie organy społeczeństwa - mając stale w pamięci niniejszą Deklarację - dążyły w drodze nauczania i wychowywania do rozwijania poszanowania tych praw i wolności i aby zapewniły za pomocą postępowych środków o zasięgu krajowym i międzynarodowym powszechne i skuteczne uznanie i stosowanie tej Deklaracji zarówno wśród narodów Państw Członkowskich, jak i wśród narodów zamieszkujących obszary podległe ich władzy.

# Artykuł 1

Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi pod względem swej godności i swych praw. Są oni obdarzeni rozumem i sumieniem i powinni postępować wobec innych w duchu braterstwa.

# Artykuł 2

Każdy człowiek posiada wszystkie prawa i wolności zawarte w niniejszej Deklaracji bez względu na jakiekolwiek różnice rasy, koloru, płci, języka, wyznania, poglądów politycznych i innych, narodowości, pochodzenia społecznego, majątku, urodzenia lub jakiegokolwiek innego stanu.

Nie wolno ponadto czynić żadnej różnicy w zależności od sytuacji politycznej, prawnej lub międzynarodowej kraju lub obszaru, do którego dana osoba przynależy, bez względu na to, czy dany kraj lub obszar jest niepodległy, czy też podlega systemowi powiernictwa, nie rządzi się samodzielnie lub jest w jakikolwiek sposób ograniczony w swej niepodległości.

# Artykuł 3

Każdy człowiek ma prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa swej osoby.

### Artykuł 4

Nie wolno nikogo czynić niewolnikiem ani nakładać na nikogo służebności; niewolnictwo i handel niewolnikami są zakazane we wszystkich swych postaciach.

### Artykuł 5

Nie wolno nikogo torturować ani karać lub traktować w sposób okrutny, nieludzki lub poniżający.

### Artykuł 6

Każdy człowiek ma prawo do uznawania wszędzie jego osobowości prawnej.

### Artykuł 7

Wszyscy są równi wobec prawa i mają prawo, bez jakiejkolwiek różnicy, do jednakowej ochrony prawnej. Wszyscy mają prawo do jednakowej ochrony przed jakąkolwiek dyskryminacją, będącą pogwałceniem niniejszej Deklaracji, i przed jakimkolwiek narażeniem na taką dyskryminację.

# Artykuł 8

Każdy człowiek ma prawo do skutecznego odwoływania się do kompetentnych sądów krajowych przeciw czynom stanowiącym pogwałcenie podstawowych praw przyznanych mu przez konstytucję lub przez prawo.

# Artykuł 9

Nikogo nie wolno samowolnie aresztować, zatrzymać lub wygnać z kraju.

# Artykuł 10

Każdy człowiek ma na warunkach całkowitej równości prawo, aby przy

rozstrzyganiu o jego prawach i zobowiązaniach lub o zasadności wysuwanego przeciw niemu oskarżenia o popełnienie przestępstwa być słuchanym sprawiedliwie i publicznie przez niezależny i bezstronny sąd.

### Artykuł 11

- 1. Każdy człowiek oskarżony o popełnienie przestępstwa ma prawo, aby uznawano go za niewinnego dopóty, dopóki nie udowodni mu się winy zgodnie z prawem podczas publicznego procesu, w którym zapewniono mu wszystkie konieczne środki obrony.
- 2. Nikt nie może być skazany za przestępstwo z powodu działania lub zaniechania nie stanowiącego w chwili jego dokonania przestępstwa według prawa krajowego lub międzynarodowego. Nie wolno także wymierzać kary wyższej niż ta, która była przewidziana w chwili popełnienia przestępstwa.

### Artykuł 12

Nie wolno ingerować samowolnie w czyjekolwiek życie prywatne, rodzinne, domowe, ani w jego korespondencję, ani też uwłaczać jego honorowi lub dobremu imieniu. Każdy człowiek ma prawo do ochrony prawnej przeciwko takiej ingerencji lub uwłaczaniu.

# Artykuł 13

- 1. Każdy człowiek ma prawo swobodnego poruszania się i wyboru miejsca zamieszkania w granicach każdego Państwa.
- 2. Każdy człowiek ma prawo opuścić jakikolwiek kraj, włączając w to swój własny, i powrócić do swego kraju.

# Artykuł 14

- 1. Każdy człowiek ma prawo ubiegać się o azyl i korzystać z niego w innym kraju w razie prześladowania.
- 2. Nie można powoływać się na to prawo w przypadku ścigania wszczętego rzeczywiście z powodu popełnienia przestępstwa pospolitego lub czynu sprzecznego z celami i zasadami Organizacji Narodów Zjednoczonych.

### Artykuł 15

- 1. Każdy człowiek ma prawo do posiadania obywatelstwa.
- 2. Nie wolno nikogo pozbawiać samowolnie obywatelstwa ani nikomu odmawiać prawa do zmiany obywatelstwa.

### Artykuł 16

- 1. Mężczyźni i kobiety bez względu na jakiekolwiek różnice rasy, narodowości lub wyznania mają prawo po osiągnięciu pełnoletności do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny. Mają oni równe prawa w odniesieniu do zawierania małżeństwa, podczas jego trwania i po jego ustaniu.
- 2. Małżeństwo może być zawarte jedynie za swobodnie wyrażoną pełną zgodą przyszłych małżonków.
- 3. Rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i Państwa.

# Artykuł 17

- 1. Każdy człowiek, zarówno sam jak i wespół z innymi, ma prawo do posiadania własności.
- 2. Nie wolno nikogo samowolnie pozbawiać jego własności.

# Artykuł 18

Każdy człowiek ma prawo wolności myśli, sumienia i wyznania; prawo to obejmuje swobodę zmiany wyznania lub wiary oraz swobodę głoszenia swego wyznania lub wiary bądź indywidualnie, bądź wespół z innymi ludźmi, publicznie i prywatnie, poprzez nauczanie, praktykowanie, uprawianie kultu i przestrzeganie obyczajów.

# Artykuł 19

Każdy człowiek ma prawo wolności opinii i wyrażania jej; prawo to obejmuje swobodę posiadania niezależnej opinii, poszukiwania,

otrzymywania i rozpowszechniania informacji i poglądów wszelkimi środkami, bez względu na granice.

### Artykuł 20

- 1. Każdy człowiek ma prawo spokojnego zgromadzania i stowarzyszania się.
- 2. Nikogo nie można zmuszać do należenia do jakiegoś stowarzyszenia.

### Artykuł 21

- 1. Każdy człowiek ma prawo do uczestniczenia w rządzeniu swym krajem bezpośrednio lub poprzez swobodnie wybranych przedstawicieli.
- 2. Każdy człowiek ma prawo równego dostępu do służby publicznej w swym kraju.
- 3. Wola ludu jest podstawą władzy rządu; wola ta wyraża się w przeprowadzanych okresowo rzetelnych wyborach, opartych na zasadzie powszechności, równości i tajności, lub na innej równorzędnej procedurze, zapewniającej wolność wyborów.

# Artykuł 22

Każdy człowiek ma jako członek społeczeństwa prawo do ubezpieczeń społecznych; ma również prawo do urzeczywistniania - poprzez wysiłek narodowy i współpracę międzynarodową oraz zgodnie z organizacją i zasobami każdego Państwa - swych praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, niezbędnych dla jego godności i swobodnego rozwoju jego osobowości.

# Artykuł 23

- 1. Każdy człowiek ma prawo do pracy, do swobodnego wyboru pracy, do odpowiednich i zadowalających warunków pracy oraz do ochrony przed bezrobociem.
- 2. Każdy człowiek, bez względu na jakiekolwiek różnice, ma prawo do równej płacy za równą pracę.

- 3. Każdy pracujący ma prawo do odpowiedniego i zadowalającego wynagrodzenia, zapewniającego jemu i jego rodzinie egzystencję odpowiadającą godności ludzkiej i uzupełnianego w razie potrzeby innymi środkami pomocy społecznej.
- 4. Każdy człowiek ma prawo do tworzenia związków zawodowych i do przystępowania do związków zawodowych dla ochrony swych interesów.

# Artykuł 24

Każdy człowiek ma prawo do urlopu i wypoczynku, włączając w to rozsądne ograniczenie godzin pracy i okresowe płatne urlopy.

### Artykuł 25

- 1. Każdy człowiek ma prawo do stopy życiowej zapewniającej zdrowie i dobrobyt jego i jego rodziny, włączając w to wyżywienie, odzież, mieszkanie, opiekę lekarską i konieczne świadczenia socjalne, oraz prawo do ubezpieczenia na wypadek bezrobocia, choroby, niezdolności do pracy, wdowieństwa, starości lub utraty środków do życia w inny sposób od niego niezależny.
- 2. Matka i dziecko mają prawo do specjalnej opieki i pomocy. Wszystkie dzieci, zarówno małżeńskie jak i pozamałżeńskie, korzystają z jednakowej ochrony społecznej.

# Artykuł 26

- 1. Każdy człowiek ma prawo do nauki. Nauka jest bezpłatna, przynajmniej na stopniu podstawowym. Nauka podstawowa jest obowiązkowa. Oświata techniczna i zawodowa jest powszechnie dostępna, a studia wyższe są dostępne dla wszystkich na zasadzie równości w zależności od zalet osobistych.
- 2. Celem nauczania jest pełny rozwój osobowości ludzkiej i ugruntowanie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności. Krzewi ono zrozumienie, tolerancję i przyjaźń między wszystkimi narodami, grupami rasowymi lub religijnymi; popiera działalność Organizacji Narodów Zjednoczonych zmierzającą do utrzymania pokoju.
- 3. Rodzice mają prawo pierwszeństwa w wyborze nauczania, które ma być

dane ich dzieciom.

### Artykuł 27

- 1. Każdy człowiek ma prawo do swobodnego uczestniczenia w życiu kulturalnym społeczeństwa, do korzystania ze sztuki, do uczestniczenia w postępie nauki i korzystania z jego dobrodziejstw.
- 2. Każdy człowiek ma prawo do ochrony moralnych i materialnych korzyści wynikających z jakiejkolwiek jego działalności naukowej, literackiej lub artystycznej.

### Artykuł 28

Każdy człowiek ma prawo do takiego porządku społecznego i międzynarodowego, w którym prawa i wolności zawarte w niniejszej Deklaracji byłyby w pełni realizowane.

### Artykuł 29

- 1. Każdy człowiek ma obowiązki wobec społeczeństwa, bez którego niemożliwy jest swobodny i pełny rozwój jego osobowości.
- 2. W korzystaniu ze swych praw i wolności każdy człowiek podlega jedynie takim ograniczeniom, które są ustalone przez prawo wyłącznie w celu zapewnienia odpowiedniego uznania i poszanowania praw i wolności innych i w celu uczynienia zadość słusznym wymogom moralności, porządku publicznego i powszechnego dobrobytu demokratycznego społeczeństwa.
- 3. Z niniejszych praw i wolności nie wolno w żadnym przypadku korzystać w sposób sprzeczny z celami i zasadami Organizacji Narodów Zjednoczonych.

# Artykuł 30

Żadnego z postanowień niniejszej Deklaracji nie można rozumieć jako udzielającego jakiemukolwiek Państwu, grupie lub osobie jakiegokolwiek prawa do podejmowania działalności lub wydawania aktów zmierzających do obalenia któregokolwiek z praw i wolności zawartych w niniejszej Deklaracji.

### ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Universal Declaration of Human Rights - Greek (monotonic)

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

### 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1948

#### ПРООІМІО

Επειδή η αναγνώριση της αξιοπρέπειας, που είναι σύμφυτη σε όλα τα μέλη της ανθρώπινης οικογένειας, καθώς και των ίσων και αναπαλλοτρίωτων δικαιωμάτων τους αποτελεί το θεμέλιο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον κόσμο.

Επειδή η παραγνώριση και η περιφρόνηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου οδήγησαν σε πράξεις βαρβαρότητας, που εξεγείρουν την ανθρώπινη συνείδηση, και η προοπτική ενός κόσμου όπου οι άνθρωποι θα είναι ελεύθεροι να μιλούν και να πιστεύουν, λυτρωμένοι από τον τρόμο και την αθλιότητα, έχει διακηρυχθεί ως η πιο υψηλή επιδίωξη του ανθρώπου.

Επειδή έχει ουσιαστική σημασία να προστατεύονται τα ανθρώπινα δικαιώματα από ένα καθεστώς δικαίου, ώστε ο άνθρωπος να μην αναγκάζεται να προσφεύγει, ως έσχατο καταφύγιο, στην εξέγερση κατά της τυραννίας και της καταπίεσης.

Επειδή έχει ουσιαστική σημασία να ενθαρρύνεται η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων ανάμεσα στα έθνη.

Επειδή, με τον καταστατικό Χάρτη, οι λαοί των Ηνωμένων Εθνών διακήρυξαν και πάλι την πίστη τους στα θεμελιακά δικαιώματα του ανθρώπου, στην αξιοπρέπεια και την αξία της ανθρώπινης προσωπικότητας, στην ισότητα δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών, και διακήρυξαν πως είναι αποφασισμένοι να συντελέσουν στην κοινωνική πρόοδο και να δημιουργήσουν καλύτερες συνθήκες ζωής στα πλαίσια μιας ευρύτερης ελευθερίας.

Επειδή τα κράτη μέλη ανέλαβαν την υποχρέωση να εξασφαλίσουν, σε

συνεργασία με τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών, τον αποτελεσματικό σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιακών ελευθεριών σε όλο τον κόσμο.

Επειδή η ταυτότητα αντιλήψεων ως προς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες αυτές έχει εξαιρετική σημασία για να εκπληρωθεί πέρα ως πέρα αυτή η υποχρέωση,

#### Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Διακηρύσσει ότι η παρούσα Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αποτελεί το κοινό ιδανικό στο οποίο πρέπει να κατατείνουν όλοι οι λαοί και όλα τα έθνη, έτσι ώστε κάθε άτομο και κάθε όργανο της κοινωνίας, με τη Διακήρυξη αυτή διαρκώς στη σκέψη, να καταβάλλει, με τη διδασκαλία και την παιδεία, κάθε προσπάθεια για να αναπτυχθεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων και των ελευθεριών αυτών, και να εξασφαλιστεί προοδευτικά, με εσωτερικά και διεθνή μέσα, η παγκόσμια και αποτελεσματική εφαρμογή τους, τόσο ανάμεσα στους λαούς των ίδιων των κρατών μελών όσο και ανάμεσα στους πληθυσμούς χωρών που βρίσκονται στη δικαιοδοσία τους.

### ΑΡΘΡΟ 1

Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση, και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφοσύνης.

#### ΑΡΘΡΟ 2

Κάθε άνθρωπος δικαιούται να επικαλείται όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ειδικότερα ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τις θρησκείες, τις πολιτικές ή οποιεσδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, τη γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση.

Δεν θα μπορεί ακόμα να γίνεται καμία διάκριση εξαιτίας του πολιτικού, νομικού ή διεθνούς καθεστώτος της χώρας από την οποία προέρχεται κανείς, είτε πρόκειται για χώρα ή εδαφική περιοχή ανεξάρτητη, υπό κηδεμονία ή υπεξουσία, ή που βρίσκεται υπό οποιονδήποτε άλλον περιορισμό κυριαρχίας.

#### ΑΡΘΡΟ 3

Κάθε άτομο έχει δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την προσωπική του ασφάλεια.

#### ΑΡΘΡΟ 4

Κανείς δεν επιτρέπεται να ζει υπό καθεστώς δουλείας, ολικής ή μερικής. Η δουλεία και το δουλεμπόριο υπό οποιαδήποτε μορφή απαγορεύονται.

### APOPO 5

Κανείς δεν επιτρέπεται να υποβάλλεται σε βασανιστήρια ούτε σε ποινή ή μεταχείριση σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική.

#### ΑΡΘΡΟ 6

Καθένας, όπου και αν βρίσκεται, έχει δικαίωμα στην αναγνώριση της νομικής του προσωπικότητας.

#### ΑΡΘΡΟ 7

'Ολοι είναι ίσοι απέναντι στον νόμο και έχουν δικαίωμα σε ίση προστασία του νόμου, χωρίς καμία απολύτως διάκριση. 'Ολοι έχουν δικαίωμα σε ίση προστασία από κάθε διάκριση που θα παραβίαζε την παρούσα Διακήρυξη και από κάθε πρόκληση για μια τέτοια δυσμενή διάκριση.

#### APOPO 8

Καθένας έχει δικαίωμα να ασκεί αποτελεσματικά ένδικα μέσα στα αρμόδια εθνικά δικαστήρια κατά των πράξεων που παραβιάζουν τα θεμελιακά δικαιώματα τα οποία του αναγνωρίζουν το Σύνταγμα και ο νόμος.

#### ΑΡΘΡΟ 9

Κανείς δεν μπορεί να συλλαμβάνεται, να κρατείται ή να εξορίζεται αυθαίρετα.

#### $AP\Theta PO 10$

Καθένας έχει δικαίωμα, με πλήρη ισότητα, να εκδικάζεται η υπόθεσή του δίκαια και δημόσια, από δικαστήριο ανεξάρτητο και αμερόληπτο, που θα αποφασίσει είτε για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του είτε, σε περίπτωση ποινικής διαδικασίας, για το βάσιμο της κατηγορίας που στρέφεται εναντίον του.

### ΑΡΘΡΟ 11

- 1. Κάθε κατηγορούμενος για ποινικό αδίκημα πρέπει να θεωρείται αθώος, ωσότου διαπιστωθεί η ενοχή του σύμφωνα με τον νόμο, σε ποινική δίκη, κατά την οποία θα του έχουν εξασφαλιστεί όλες οι απαραίτητες για την υπεράσπισή του εγγυήσεις.
- 2. Κανείς δεν θα καταδικάζεται για πράξεις ή παραλείψεις που, κατά τον χρόνο που τελέστηκαν, δεν συνιστούσαν αξιόποινο αδίκημα κατά το εσωτερικό ή το διεθνές δίκαιο. Επίσης, δεν επιβάλλεται ποινή βαρύτερη από εκείνη που ίσχυε κατά τον χρόνο που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη.

### **ΑΡΘΡΟ 12**

Κανείς δεν επιτρέπεται να υποστεί αυθαίρετες επεμβάσεις στην ιδιωτική του ζωή, την οικογένεια, την κατοικία ή την αλληλογραφία του, ούτε προσβολές της τιμής και της υπόληψης του. Καθένας έχει το δικαίωμα να τον προστατεύουν οι νόμοι από επεμβάσεις και προσβολές αυτού του είδους.

#### ΑΡΘΡΟ 13

- 1. Καθένας έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί ελεύθερα και να εκλέγει τον τόπο της διαμονής του στο εσωτερικό ενός κράτους.
- 2. Καθένας έχει το δικαίωμα να εγκαταλείπει οποιαδήποτε χώρα, ακόμα και τη δική του, και να επιστρέφει σε αυτήν.

#### ΑΡΘΡΟ 14

- 1. Κάθε άτομο που καταδιώκεται έχει το δικαίωμα να ζητά άσυλο και του παρέχεται άσυλο σε άλλες χώρες.
- 2. Το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί κανείς να το επικαλεστεί, σε περίπτωση

δίωξης για πραγματικό αδίκημα του κοινού ποινικού δικαίου ή για ενέργειες αντίθετες προς τους σκοπούς και τις αρχές του ΟΗΕ.

#### **ΑΡΘΡΟ 15**

- 1. Καθένας έχει το δικαίωμα μιας ιθαγένειας.
- 2. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί αυθαίρετα την ιθαγένειά του ούτε το δικαίωμα να αλλάξει ιθαγένεια.

#### **ΑΡΘΡΟ 16**

- 1. Από τη στιγμή που θα φθάσουν σε ηλικία γάμου, ο άνδρας και η γυναίκα, χωρίς κανένα περιορισμό εξαιτίας της φυλής, της εθνικότητας ή της θρησκείας, έχουν το δικαίωμα να παντρεύονται και να ιδρύουν οικογένεια. Και οι δύο έχουν ίσα δικαιώματα ως προς τον γάμο, κατά τη διάρκεια του γάμου και κατά τη διάλυσή του.
- 2. Γάμος δεν μπορεί να συναφθεί παρά μόνο με ελεύθερη και πλήρη συναίνεση των μελλονύμφων.
- 3. Η οικογένεια είναι το φυσικό και το βασικό στοιχείο της κοινωνίας και έχει το δικαίωμα προστασίας από την κοινωνία και το κράτος.

#### ΑΡΘΡΟ 17

- 1. Κάθε άτομο, μόνο του ή με άλλους μαζί, έχει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας.
- 2. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί αυθαίρετα την ιδιοκτησία του.

#### **ΑΡΘΡΟ 18**

Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας. Στο δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται η ελευθερία για την αλλαγή της θρησκείας ή πεποιθήσεων, όπως και η ελευθερία να εκδηλώνει κανείς τη θρησκεία του ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις, μόνος ή μαζί με άλλους, δημόσια ή ιδιωτικά, με τη διδασκαλία, την άσκηση, τη λατρεία και με την τέλεση θρησκευτικών τελετών.

#### **ΑΡΘΡΟ 19**

Καθένας έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της γνώμης και της έκφρασης, που σημαίνει το δικαίωμα να μην υφίσταται δυσμενείς συνέπειες για τις γνώμες του, και το δικαίωμα να αναζητεί, να παίρνει και να διαδίδει πληροφορίες και ιδέες, με οποιοδήποτε μέσο έκφρασης, και από όλο τον κόσμο.

### ΑΡΘΡΟ 20

- 1. Καθένας έχει το δικαίωμα να συνέρχεται και να συνεταιρίζεται ελεύθερα και για ειρηνικούς σκοπούς.
- 2. Κανείς δεν μπορεί να υποχρεωθεί να συμμετέχει σε ορισμένο σωματείο.

#### ΑΡΘΡΟ 21

- 1. Καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στη διακυβέρνηση της χώρας του, άμεσα ή έμμεσα, με αντιπροσώπους ελεύθερα εκλεγμένους.
- 2. Καθένας έχει το δικαίωμα να γίνεται δεκτός, υπό ίσους όρους, στις δημόσιες υπηρεσίες της χώρας του.
- 3. Η λαϊκή θέληση είναι το θεμέλιο της κρατικής εξουσίας. Η θέληση αυτή πρέπει να εκφράζεται με τίμιες εκλογές, οι οποίες πρέπει να διεξάγονται περιοδικά, με καθολική, ίση και μυστική ψηφοφορία, ή με αντίστοιχη διαδικασία που να εξασφαλίζει την ελευθερία της εκλογής.

#### **ΑΡΘΡΟ 22**

Κάθε άτομο, ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, έχει δικαίωμα κοινωνικής προστασίας. Η κοινωνία, με την εθνική πρωτοβουλία και τη διεθνή συνεργασία, ανάλογα πάντα με την οργάνωση και τις οικονομικές δυνατότητες κάθε κράτους, έχει χρέος να του εξασφαλίσει την ικανοποίηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων που είναι απαραίτητα για την αξιοπρέπεια και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

#### **ΑΡΘΡΟ 23**

1. Καθένας έχει το δικαίωμα να εργάζεται και να επιλέγει ελεύθερα το

επάγγελμά του, να έχει δίκαιες και ικανοποιητικές συνθήκες δουλειάς και να προστατεύεται από την ανεργία.

- 2. Όλοι, χωρίς καμία διάκριση, έχουν το δικαίωμα ίσης αμοιβής για ίση εργασία.
- 3. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα δίκαιης και ικανοποιητικής αμοιβής, που να εξασφαλίζει σε αυτόν και την οικογένειά του συνθήκες ζωής άξιες στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Η αμοιβή της εργασίας, αν υπάρχει, πρέπει να συμπληρώνεται με άλλα μέσα κοινωνικής προστασίας.
- 4. Καθένας έχει το δικαίωμα να ιδρύει μαζί με άλλους συνδικάτα και να συμμετέχει σε συνδικάτα για την προάσπιση των συμφερόντων του.

#### **ΑΡΘΡΟ 24**

Καθένας έχει το δικαίωμα στην ανάπαυση, σε ελεύθερο χρόνο, και ιδιαίτερα, σε λογικό περιορισμό του χρόνου εργασίας και σε περιοδικές άδειες με πλήρεις αποδοχές.

#### ΑΡΘΡΟ 25

- 1. Καθένας έχει δικαίωμα σε ένα βιοτικό επίπεδο ικανό να εξασφαλίσει στον ίδιο και στην οικογένεια του υγεία και ευημερία, και ειδικότερα τροφή, ρουχισμό, κατοικία, ιατρική περίθαλψη όπως και τις απαραίτητες κοινωνικές υπηρεσίες. Έχει ακόμα δικαίωμα σε ασφάλιση για την ανεργία, την αρρώστια, την αναπηρία, τη χηρεία, τη γεροντική ηλικία, όπως και για όλες τις άλλες περιπτώσεις που στερείται τα μέσα της συντήρησής του, εξαιτίας περιστάσεων ανεξαρτήτων της θέλησης του.
- 2. Η μητρότητα και η παιδική ηλικία έχουν δικαίωμα ειδικής μέριμνας και περίθαλψης. Όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα αν είναι νόμιμα ή εξώγαμα, απολαμβάνουν την ίδια κοινωνική προστασία.

#### **ΑΡΘΡΟ 26**

1. Καθένας έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση. Η εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται δωρεάν, τουλάχιστον στη στοιχειώδη και βασική βαθμίδα της. Η στοιχειώδης εκπαίδευση είναι υποχρεωτική. Η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να εξασφαλίζεται για όλους. Η πρόσβαση στην ανώτατη παιδεία πρέπει να είναι ανοικτή σε όλους, υπό

ίσους όρους, ανάλογα με τις ικανότητες τους.

- 2. Η εκπαίδευση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιακών ελευθεριών. Πρέπει να προάγει την κατανόηση, την ανεκτικότητα και τη φιλία ανάμεσα σε όλα τα έθνη και σε όλες τις φυλές και τις θρησκευτικές ομάδες, και να ευνοεί την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των Ηνωμένων Εθνών για τη διατήρηση της ειρήνης.
- 3. Οι γονείς έχουν, κατά προτεραιότητα, το δικαίωμα να επιλέγουν το είδος της παιδείας που θα δοθεί στα παιδιά τους.

#### ΑΡΘΡΟ 27

- 1. Καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει ελεύθερα στην πνευματική ζωή της κοινότητας, να χαίρεται τις καλές τέχνες και να μετέχει στην επιστημονική πρόοδο και στα αγαθά της.
- 2. Καθένας έχει το δικαίωμα να προστατεύονται τα ηθικά και υλικά συμφέροντά του που απορρέουν από κάθε είδους επιστημονική, λογοτεχνική ή καλλιτεχνική παραγωγή του.

#### ΑΡΘΡΟ 28

Καθένας έχει το δικαίωμα να επικρατεί μια κοινωνική και διεθνής τάξη, μέσα στην οποία τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη να μπορούν να πραγματώνονται σε όλη τους την έκταση.

### ΑΡΘΡΟ 29

- 1. Το άτομο έχει καθήκοντα απέναντι στην κοινότητα, μέσα στα πλαίσια της οποίας και μόνο είναι δυνατή η ελεύθερη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.
- 2. Στην άσκηση των δικαιωμάτων του και στην απόλαυση των ελευθεριών του κανείς δεν υπόκειται παρά μόνο στους περιορισμούς που ορίζονται από τους νόμους, με αποκλειστικό σκοπό να εξασφαλίζεται η αναγνώριση και ο σεβασμός των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων, και να ικανοποιούνται οι δίκαιες απαιτήσεις της ηθικής, της δημόσιας τάξης και

του γενικού καλού, σε μια δημοκρατική κοινωνία.

3. Τα δικαιώματα αυτά και οι ελευθερίες δεν μπορούν, σε καμία περίπτωση, να ασκούνται αντίθετα προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών.

## ΑΡΘΡΟ 30

Καμιά διάταξη της παρούσας Διακήρυξης δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι παρέχει σε ένα κράτος, σε μια ομάδα ή σε ένα άτομο οποιοδήποτε δικαίωμα να επιδίδεται σε ενέργειες ή να εκτελεί πράξεις που αποβλέπουν στην άρνηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που εξαγγέλλονται σε αυτήν.

Die Allgemeine Erklärung der Menschenrechte

Universal Declaration of Human Rights - German, Standard (1996)

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

Resolution 217 A (III) vom 10.12.1948

#### Präambel

Da die Anerkennung der angeborenen Würde und der gleichen und unveräußerlichen Rechte aller Mitglieder der Gemeinschaft der Menschen die Grundlage von Freiheit, Gerechtigkeit und Frieden in der Welt bildet,

da die Nichtanerkennung und Verachtung der Menschenrechte zu Akten der Barbarei geführt haben, die das Gewissen der Menschheit mit Empörung erfüllen, und da verkündet worden ist, dass einer Welt, in der die Menschen Rede- und Glaubensfreiheit und Freiheit von Furcht und Not genießen, das höchste Streben des Menschen gilt,

da es notwendig ist, die Menschenrechte durch die Herrschaft des Rechtes zu schützen, damit der Mensch nicht gezwungen wird, als letztes Mittel zum Aufstand gegen Tyrannei und Unterdrückung zu greifen,

da es notwendig ist, die Entwicklung freundschaftlicher Beziehungen zwischen den Nationen zu fördern,

da die Völker der Vereinten Nationen in der Charta ihren Glauben an die grundlegenden Menschenrechte, an die Würde und den Wert der menschlichen Person und an die Gleichberechtigung von Mann und Frau erneut bekräftigt und beschlossen haben, den sozialen Fortschritt und bessere Lebensbedingungen in größerer Freiheit zu fördern,

da die Mitgliedstaaten sich verpflichtet haben, in Zusammenarbeit mit den Vereinten Nationen auf die allgemeine Achtung und Einhaltung der Menschenrechte und Grundfreiheiten hinzuwirken,

da ein gemeinsames Verständnis dieser Rechte und Freiheiten von größter Wichtigkeit für die volle Erfüllung dieser Verpflichtung ist,

## verkündet die Generalversammlung

diese Allgemeine Erklärung der Menschenrechte als das von allen Völkern und Nationen zu erreichende gemeinsame Ideal, damit jeder einzelne und alle Organe der Gesellschaft sich diese Erklärung stets gegenwärtig halten und sich bemühen, durch Unterricht und Erziehung die Achtung vor diesen Rechten und Freiheiten zu fördern und durch fortschreitende nationale und internationale Maßnahmen ihre allgemeine und tatsächliche Anerkennung und Einhaltung durch die Bevölkerung der Mitgliedstaaten selbst wie auch durch die Bevölkerung der ihrer Hoheitsgewalt unterstehenden Gebiete zu gewährleisten.

## Artikel 1

Alle Menschen sind frei und gleich an Würde und Rechten geboren. Sie sind mit Vernunft und Gewissen begabt und sollen einander im Geist der Brüderlichkeit begegnen.

## Artikel 2

Jeder hat Anspruch auf die in dieser Erklärung verkündeten Rechte und Freiheiten ohne irgendeinen Unterschied, etwa nach Rasse, Hautfarbe, Geschlecht, Sprache, Religion, politischer oder sonstiger Überzeugung, nationaler oder sozialer Herkunft, Vermögen, Geburt oder sonstigem Stand.

Des weiteren darf kein Unterschied gemacht werden auf Grund der politischen, rechtlichen oder internationalen Stellung des Landes oder Gebiets, dem eine Person angehört, gleichgültig, ob dieses unabhängig ist, unter Treuhandschaft steht, keine Selbstregierung besitzt oder sonst in seiner Souveränität eingeschränkt ist.

## Artikel 3

Jeder hat das Recht auf Leben, Freiheit und Sicherheit der Person.

#### Artikel 4

Niemand darf in Sklaverei oder Leibeigenschaft gehalten werden; Sklaverei und Sklavenhandel sind in allen ihren Formen verboten.

### Artikel 5

Niemand darf der Folter oder grausamer, unmenschlicher oder erniedrigender Behandlung oder Strafe unterworfen werden.

## Artikel 6

Jeder hat das Recht, überall als rechtsfähig anerkannt zu werden.

## Artikel 7

Alle Menschen sind vor dem Gesetz gleich und haben ohne Unterschied Anspruch auf gleichen Schutz durch das Gesetz. Alle haben Anspruch auf gleichen Schutz gegen jede Diskriminierung, die gegen diese Erklärung verstößt, und gegen jede Aufhetzung zu einer derartigen Diskriminierung.

### Artikel 8

Jeder hat Anspruch auf einen wirksamen Rechtsbehelf bei den zuständigen innerstaatlichen Gerichten gegen Handlungen, durch die seine ihm nach der Verfassung oder nach dem Gesetz zustehenden Grundrechte verletzt werden.

## Artikel 9

Niemand darf willkürlich festgenommen, in Haft gehalten oder des Landes verwiesen werden.

#### Artikel 10

Jeder hat bei der Feststellung seiner Rechte und Pflichten sowie bei einer gegen ihn erhobenen strafrechtlichen Beschuldigung in voller Gleichheit Anspruch auf ein gerechtes und öffentliches Verfahren vor einem unabhängigen und unparteiischen Gericht.

#### Artikel 11

1. Jeder, der wegen einer strafbaren Handlung beschuldigt wird, hat das Recht, als unschuldig zu gelten, solange seine Schuld nicht in einem öffentlichen Verfahren, in dem er alle für seine Verteidigung notwendigen Garantien gehabt hat, gemäß dem Gesetz nachgewiesen ist.

2. Niemand darf wegen einer Handlung oder Unterlassung verurteilt werden, die zur Zeit ihrer Begehung nach innerstaatlichem oder internationalem Recht nicht strafbar war. Ebenso darf keine schwerere Strafe als die zum Zeitpunkt der Begehung der strafbaren Handlung angedrohte Strafe verhängt werden.

#### Artikel 12

Niemand darf willkürlichen Eingriffen in sein Privatleben, seine Familie, seine Wohnung und seinen Schriftverkehr oder Beeinträchtigungen seiner Ehre und seines Rufes ausgesetzt werden. Jeder hat Anspruch auf rechtlichen Schutz gegen solche Eingriffe oder Beeinträchtigungen.

## Artikel 13

- 1. Jeder hat das Recht, sich innerhalb eines Staates frei zu bewegen und seinen Aufenthaltsort frei zu wählen.
- 2. Jeder hat das Recht, jedes Land, einschließlich seines eigenen, zu verlassen und in sein Land zurückzukehren.

## Artikel 14

- 1. Jeder hat das Recht, in anderen Ländern vor Verfolgung Asyl zu suchen und zu genießen.
- 2. Dieses Recht kann nicht in Anspruch genommen werden im Falle einer Strafverfolgung, die tatsächlich auf Grund von Verbrechen nichtpolitischer Art oder auf Grund von Handlungen erfolgt, die gegen die Ziele und Grundsätze der Vereinten Nationen verstoßen.

#### Artikel 15

- 1. Jeder hat das Recht auf eine Staatsangehörigkeit.
- 2. Niemandem darf seine Staatsangehörigkeit willkürlich entzogen noch das Recht versagt werden, seine Staatsangehörigkeit zu wechseln.

## Artikel 16

- 1. Heiratsfähige Frauen und Männer haben ohne Beschränkung auf Grund der Rasse, der Staatsangehörigkeit oder der Religion das Recht, zu heiraten und eine Familie zu gründen. Sie haben bei der Eheschließung, während der Ehe und bei deren Auflösung gleiche Rechte.
- 2. Eine Ehe darf nur bei freier und uneingeschränkter Willenseinigung der künftigen Ehegatten geschlossen werden.
- 3. Die Familie ist die natürliche Grundeinheit der Gesellschaft und hat Anspruch auf Schutz durch Gesellschaft und Staat.

## Artikel 17

- 1. Jeder hat das Recht, sowohl allein als auch in Gemeinschaft mit anderen Eigentum innezuhaben.
- 2. Niemand darf willkürlich seines Eigentums beraubt werden.

## Artikel 18

Jeder hat das Recht auf Gedanken-, Gewissens- und Religionsfreiheit; dieses Recht schließt die Freiheit ein, seine Religion oder Überzeugung zu wechseln, sowie die Freiheit, seine Religion oder Weltanschauung allein oder in Gemeinschaft mit anderen, öffentlich oder privat durch Lehre, Ausübung, Gottesdienst und Kulthandlungen zu bekennen.

#### Artikel 19

Jeder hat das Recht auf Meinungsfreiheit und freie Meinungsäußerung; dieses Recht schließt die Freiheit ein, Meinungen ungehindert anzuhängen sowie über Medien jeder Art und ohne Rücksicht auf Grenzen Informationen und Gedankengut zu suchen, zu empfangen und zu verbreiten.

## Artikel 20

- 1. Alle Menschen haben das Recht, sich friedlich zu versammeln und zu Vereinigungen zusammenzuschließen.
- 2. Niemand darf gezwungen werden einer Vereinigung anzugehören.

## Artikel 21

- 1. Jeder hat das Recht, an der Gestaltung der öffentlichen Angelegenheiten seines Landes unmittelbar oder durch frei gewählte Vertreter mitzuwirken.
- 2. Jeder hat das Recht auf gleichen Zugang zu öffentlichen Ämtern in seinem Lande.
- 3. Der Wille des Volkes bildet die Grundlage für die Autorität der öffentlichen Gewalt; dieser Wille muss durch regelmäßige, unverfälschte, allgemeine und gleiche Wahlen mit geheimer Stimmabgabe oder in einem gleichwertigen freien Wahlverfahren zum Ausdruck kommen.

## Artikel 22

Jeder hat als Mitglied der Gesellschaft das Recht auf soziale Sicherheit und Anspruch darauf, durch innerstaatliche Maßnahmen und internationale Zusammenarbeit sowie unter Berücksichtigung der Organisation und der Mittel jedes Staates in den Genuss der wirtschaftlichen, sozialen und kulturellen Rechte zu gelangen, die für seine Würde und die freie Entwicklung seiner Persönlichkeit unentbehrlich sind.

## Artikel 23

- 1. Jeder hat das Recht auf Arbeit, auf freie Berufswahl, auf gerechte und befriedigende Arbeitsbedingungen sowie auf Schutz vor Arbeitslosigkeit.
- 2. Jeder, ohne Unterschied, hat das Recht auf gleichen Lohn für gleiche Arbeit.
- 3. Jeder, der arbeitet, hat das Recht auf gerechte und befriedigende Entlohnung, die ihm und seiner Familie eine der menschlichen Würde entsprechende Existenz sichert, gegebenenfalls ergänzt durch andere soziale Schutzmaßnahmen.
- 4. Jeder hat das Recht, zum Schutz seiner Interessen Gewerkschaften zu bilden und solchen beizutreten.

## Artikel 24

Jeder hat das Recht auf Erholung und Freizeit und insbesondere auf eine vernünftige Begrenzung der Arbeitszeit und regelmäßigen bezahlten Urlaub.

## Artikel 25

- 1. Jeder hat das Recht auf einen Lebensstandard, der seine und seiner Familie Gesundheit und Wohl, einschließlich Nahrung, Kleidung, Wohnung, ärztlicher Versorgung und notwendiger sozialer Leistungen gewährleistet, sowie das Recht auf Sicherheit im Falle von Arbeitslosigkeit, Krankheit, Invalidität oder Verwitwung, im Alter sowie bei anderweitigem Verlust seiner Unterhaltsmittel durch unverschuldete Umstände.
- 2. Mütter und Kinder haben Anspruch auf besondere Fürsorge und Unterstützung. Alle Kinder, eheliche wie außereheliche, genießen den gleichen sozialen Schutz.

#### Artikel 26

- 1. Jeder hat das Recht auf Bildung. Die Bildung ist unentgeltlich, zum mindesten der Grundschulunterricht und die grundlegende Bildung. Der Grundschulunterricht ist obligatorisch. Fach- und Berufsschulunterricht müssen allgemein verfügbar gemacht werden und der Hochschulunterricht muss allen gleichermaßen entsprechend ihren Fähigkeiten offenstehen.
- 2. Die Bildung muss auf die volle Entfaltung der menschlichen Persönlichkeit und auf die Stärkung der Achtung vor den Menschenrechten und Grundfreiheiten gerichtet sein. Sie muss zu Verständnis, Toleranz und Freundschaft zwischen allen Nationen und allen rassischen oder religiösen Gruppen beitragen und der Tätigkeit der Vereinten Nationen für die Wahrung des Friedens förderlich sein.
- 3. Die Eltern haben ein vorrangiges Recht, die Art der Bildung zu wählen, die ihren Kindern zuteil werden soll.

#### Artikel 27

1. Jeder hat das Recht, am kulturellen Leben der Gemeinschaft frei teilzunehmen, sich an den Künsten zu erfreuen und am wissenschaftlichen Fortschritt und dessen Errungenschaften teilzuhaben. 2. Jeder hat das Recht auf Schutz der geistigen und materiellen Interessen, die ihm als Urheber von Werken der Wissenschaft, Literatur oder Kunst erwachsen.

## Artikel 28

Jeder hat Anspruch auf eine soziale und internationale Ordnung, in der die in dieser Erklärung verkündeten Rechte und Freiheiten voll verwirklicht werden können.

## Artikel 29

- 1. Jeder hat Pflichten gegenüber der Gemeinschaft, in der allein die freie und volle Entfaltung seiner Persönlichkeit möglich ist.
- 2. Jeder ist bei der Ausübung seiner Rechte und Freiheiten nur den Beschränkungen unterworfen, die das Gesetz ausschließlich zu dem Zweck vorsieht, die Anerkennung und Achtung der Rechte und Freiheiten anderer zu sichern und den gerechten Anforderungen der Moral, der öffentlichen Ordnung und des allgemeinen Wohles in einer demokratischen Gesellschaft zu genügen.
- 3. Diese Rechte und Freiheiten dürfen in keinem Fall im Widerspruch zu den Zielen und Grundsätzen der Vereinten Nationen ausgeübt werden.

#### Artikel 30

Keine Bestimmung dieser Erklärung darf dahin ausgelegt werden, dass sie für einen Staat, eine Gruppe oder eine Person irgendein Recht begründet, eine Tätigkeit auszuüben oder eine Handlung zu begehen, welche die Beseitigung der in dieser Erklärung verkündeten Rechte und Freiheiten zum Ziel hat.

## DICHIARAZIONE UNIVERSALE DEI DIRITTI UMANI

Universal Declaration of Human Rights - Italian

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

Il 10 dicembre 1948, l'Assemblea Generale delle Nazioni Unite approvò e proclamò la Dichiarazione Universale dei Diritti Umani, il cui testo completo è stampato nelle pagine seguenti. Dopo questa solenne deliberazione, l'Assemblea delle Nazioni Unite diede istruzioni al Segretario Generale di provvedere a diffondere ampiamente questa Dichiarazione e, a tal fine, di pubblicarne e distribuirne il testo non soltanto nelle cinque lingue ufficiali dell'Organizzazione internazionale, ma anche in quante altre lingue fosse possibile usando ogni mezzo a sua disposizione. Il testo ufficiale della Dichiarazione è disponibile nelle lingue ufficiali delle Nazioni Unite, cioè cinese, francese, inglese, russo e spagnolo.

#### Preambolo

Considerato che il riconoscimento della dignità inerente a tutti i membri della famiglia umana e dei loro diritti, uguali ed inalienabili, costituisce il fondamento della libertà, della giustizia e della pace nel mondo;

Considerato che il disconoscimento e il disprezzo dei diritti umani hanno portato ad atti di barbarie che offendono la coscienza dell'umanità, e che l'avvento di un mondo in cui gli esseri umani godano della libertà di parola e di credo e della libertà dal timore e dal bisogno è stato proclamato come la più alta aspirazione dell'uomo;

Considerato che è indispensabile che i diritti umani siano protetti da norme giuridiche, se si vuole evitare che l'uomo sia costretto a ricorrere, come ultima istanza, alla ribellione contro la tirannia e l'oppressione;

Considerato che è indispensabile promuovere lo sviluppo di rapporti amichevoli tra le Nazioni;

Considerato che i popoli delle Nazioni Unite hanno riaffermato nello Statuto la loro fede nei diritti umani fondamentali, nella dignità e nel valore della persona umana, nell'uguaglianza dei diritti dell'uomo e della donna, ed hanno deciso di promuovere il progresso sociale e un miglior tenore di vita in una maggiore libertà;

Considerato che gli Stati membri si sono impegnati a perseguire, in cooperazione con le Nazioni Unite, il rispetto e l'osservanza universale dei diritti umani e delle libertà fondamentali;

Considerato che una concezione comune di questi diritti e di questa libertà è della massima importanza per la piena realizzazione di questi impegni;

## L'ASSEMBLEA GENERALE

## proclama

la presente dichiarazione universale dei diritti umani come ideale comune da raggiungersi da tutti i popoli e da tutte le Nazioni, al fine che ogni individuo ed ogni organo della società, avendo costantemente presente questa Dichiarazione, si sforzi di promuovere, con l'insegnamento e l'educazione, il rispetto di questi diritti e di queste libertà e di garantirne, mediante misure progressive di carattere nazionale e internazionale, l'universale ed effettivo riconoscimento e rispetto tanto fra i popoli degli stessi Stati membri, quanto fra quelli dei territori sottoposti alla loro giurisdizione.

#### Articolo 1

Tutti gli esseri umani nascono liberi ed eguali in dignità e diritti. Essi sono dotati di ragione e di coscienza e devono agire gli uni verso gli altri in spirito di fratellanza.

#### Articolo 2

Ad ogni individuo spettano tutti i diritti e tutte le libertà enunciate nella presente Dichiarazione, senza distinzione alcuna, per ragioni di razza, di colore, di sesso, di lingua, di religione, di opinione politica o di altro genere, di origine nazionale o sociale, di ricchezza, di nascita o di altra condizione.

Nessuna distinzione sarà inoltre stabilita sulla base dello statuto politico, giuridico o internazionale del paese o del territorio cui una persona

appartiene, sia indipendente, o sottoposto ad amministrazione fiduciaria o non autonomo, o soggetto a qualsiasi limitazione di sovranità.

#### Articolo 3

Ogni individuo ha diritto alla vita, alla libertà ed alla sicurezza della propria persona.

## Articolo 4

Nessun individuo potrà essere tenuto in stato di schiavitù o di servitù; la schiavitù e la tratta degli schiavi saranno proibite sotto qualsiasi forma.

## Articolo 5

Nessun individuo potrà essere sottoposto a tortura o a trattamento o a punizione crudeli, inumani o degradanti.

#### Articolo 6

Ogni individuo ha diritto, in ogni luogo, al riconoscimento della sua personalità giuridica.

## Articolo 7

Tutti sono eguali dinanzi alla legge e hanno diritto, senza alcuna discriminazione, ad una eguale tutela da parte della legge. Tutti hanno diritto ad una eguale tutela contro ogni discriminazione che violi la presente Dichiarazione come contro qualsiasi incitamento a tale discriminazione.

#### Articolo 8

Ogni individuo ha diritto ad un'effettiva possibilità di ricorso a competenti tribunali contro atti che violino i diritti fondamentali a lui riconosciuti dalla costituzione o dalla legge.

#### Articolo 9

Nessun individuo potrà essere arbitrariamente arrestato, detenuto o esiliato.

### Articolo 10

Ogni individuo ha diritto, in posizione di piena uguaglianza, ad una equa e pubblica udienza davanti ad un tribunale indipendente e imparziale, al fine della determinazione dei suoi diritti e dei suoi doveri, nonché della fondatezza di ogni accusa penale che gli venga rivolta.

## Articolo 11

- 1. Ogni individuo accusato di un reato è presunto innocente sino a che la sua colpevolezza non sia stata provata legalmente in un pubblico processo nel quale egli abbia avuto tutte le garanzie necessarie per la sua difesa.
- 2. Nessun individuo sarà condannato per un comportamento commissivo od omissivo che, al momento in cui sia stato perpetuato, non costituisse reato secondo il diritto interno o secondo il diritto internazionale. Non potrà del pari essere inflitta alcuna pena superiore a quella applicabile al momento in cui il reato sia stato commesso.

#### Articolo 12

Nessun individuo potrà essere sottoposto ad interferenze arbitrarie nella sua vita privata, nella sua famiglia, nella sua casa, nella sua corrispondenza, né a lesione del suo onore e della sua reputazione. Ogni individuo ha diritto ad essere tutelato dalla legge contro tali interferenze o lesioni.

## Articolo 13

- 1. Ogni individuo ha diritto alla libertà di movimento e di residenza entro i confini di ogni Stato.
- 2. Ogni individuo ha diritto di lasciare qualsiasi paese, incluso il proprio, e di ritornare nel proprio paese.

#### Articolo 14

1. Ogni individuo ha il diritto di cercare e di godere in altri paesi asilo dalle persecuzioni.

2. Questo diritto non potrà essere invocato qualora l'individuo sia realmente ricercato per reati non politici o per azioni contrarie ai fini e ai principi delle Nazioni Unite.

## Articolo 15

- 1. Ogni individuo ha diritto ad una cittadinanza.
- 2. Nessun individuo potrà essere arbitrariamente privato della sua cittadinanza, né del diritto di mutare cittadinanza.

## Articolo 16

- 1. Uomini e donne in età adatta hanno il diritto di sposarsi e di fondare una famiglia, senza alcuna limitazione di razza, cittadinanza o religione. Essi hanno eguali diritti riguardo al matrimonio, durante il matrimonio e all'atto del suo scioglimento.
- 2. Il matrimonio potrà essere concluso soltanto con il libero e pieno consenso dei futuri coniugi.
- 3. La famiglia è il nucleo naturale e fondamentale della società e ha diritto ad essere protetta dalla società e dallo Stato.

#### Articolo 17

- 1. Ogni individuo ha il diritto ad avere una proprietà sua personale o in comune con altri.
- 2. Nessun individuo potrà essere arbitrariamente privato della sua proprietà.

#### Articolo 18

Ogni individuo ha diritto alla libertà di pensiero, di coscienza e di religione; tale diritto include la libertà di cambiare di religione o di credo, e la libertà di manifestare, isolatamente o in comune, e sia in pubblico che in privato, la propria religione o il proprio credo nell'insegnamento, nelle pratiche, nel culto e nell'osservanza dei riti.

## Articolo 19

Ogni individuo ha diritto alla libertà di opinione e di espressione incluso il diritto di non essere molestato per la propria opinione e quello di cercare, ricevere e diffondere informazioni e idee attraverso ogni mezzo e senza riguardo a frontiere.

## Articolo 20

- 1. Ogni individuo ha diritto alla libertà di riunione e di associazione pacifica.
- 2. Nessuno può essere costretto a far parte di un'associazione.

## Articolo 21

- 1. Ogni individuo ha diritto di partecipare al governo del proprio paese, sia direttamente, sia attraverso rappresentanti liberamente scelti.
- 2. Ogni individuo ha diritto di accedere in condizioni di eguaglianza ai pubblici impieghi del proprio paese.
- 3. La volontà popolare è il fondamento dell'autorità del governo; tale volontà deve essere espressa attraverso periodiche e veritiere elezioni, effettuate a suffragio universale ed eguale, ed a voto segreto, o secondo una procedura equivalente di libera votazione.

## Articolo 22

Ogni individuo, in quanto membro della società, ha diritto alla sicurezza sociale, nonché alla realizzazione attraverso lo sforzo nazionale e la cooperazione internazionale ed in rapporto con l'organizzazione e le risorse di ogni Stato, dei diritti economici, sociali e culturali indispensabili alla sua dignità ed al libero sviluppo della sua personalità.

## Articolo 23

- 1. Ogni individuo ha diritto al lavoro, alla libera scelta dell'impiego, a giuste e soddisfacenti condizioni di lavoro ed alla protezione contro la disoccupazione.
- 2. Ogni individuo, senza discriminazione, ha diritto ad eguale retribuzione

per eguale lavoro.

- 3. Ogni individuo che lavora ha diritto ad una rimunerazione equa e soddisfacente che assicuri a lui stesso e alla sua famiglia una esistenza conforme alla dignità umana ed integrata, se necessario, da altri mezzi di protezione sociale.
- 4. Ogni individuo ha diritto di fondare dei sindacati e di aderirvi per la difesa dei propri interessi.

#### Articolo 24

Ogni individuo ha diritto al riposo ed allo svago, comprendendo in ciò una ragionevole limitazione delle ore di lavoro e ferie periodiche retribuite.

## Articolo 25

- 1. Ogni individuo ha diritto ad un tenore di vita sufficiente a garantire la salute e il benessere proprio e della sua famiglia, con particolare riguardo all'alimentazione, al vestiario, all'abitazione, e alle cure mediche e ai servizi sociali necessari; ed ha diritto alla sicurezza in caso di disoccupazione, malattia, invalidità, vedovanza, vecchiaia o in altro caso di perdita di mezzi di sussistenza per circostanze indipendenti dalla sua volontà.
- 2. La maternità e l'infanzia hanno diritto a speciali cure ed assistenza. Tutti i bambini, nati nel matrimonio o fuori di esso, devono godere della stessa protezione sociale.

#### Articolo 26

- 1. Ogni individuo ha diritto all'istruzione. L'istruzione deve essere gratuita almeno per quanto riguarda le classi elementari e fondamentali. L'istruzione elementare deve essere obbligatoria. L'istruzione tecnica e professionale deve essere messa alla portata di tutti e l'istruzione superiore deve essere egualmente accessibile a tutti sulla base del merito.
- 2. L'istruzione deve essere indirizzata al pieno sviluppo della personalità umana ed al rafforzamento del rispetto dei diritti umani e delle libertà fondamentali. Essa deve promuovere la comprensione, la tolleranza, l'amicizia fra tutte le Nazioni, i gruppi razziali e religiosi, e deve favorire

l'opera delle Nazioni Unite per il mantenimento della pace.

3. I genitori hanno diritto di priorità nella scelta del genere di istruzione da impartire ai loro figli.

## Articolo 27

- 1. Ogni individuo ha diritto di prendere parte liberamente alla vita culturale della comunità, di godere delle arti e di partecipare al progresso scientifico ed ai suoi benefici.
- 2. Ogni individuo ha diritto alla protezione degli interessi morali e materiali derivanti da ogni produzione scientifica, letteraria e artistica di cui egli sia autore.

## Articolo 28

Ogni individuo ha diritto ad un ordine sociale e internazionale nel quale i diritti e le libertà enunciati in questa Dichiarazione possano essere pienamente realizzati.

#### Articolo 29

- 1. Ogni individuo ha dei doveri verso la comunità, nella quale soltanto è possibile il libero e pieno sviluppo della sua personalità.
- 2. Nell'esercizio dei suoi diritti e delle sue libertà, ognuno deve essere sottoposto soltanto a quelle limitazioni che sono stabilite dalla legge per assicurare il riconoscimento e il rispetto dei diritti e delle libertà degli altri e per soddisfare le giuste esigenze della morale, dell'ordine pubblico e del benessere generale in una società democratica.
- 3. Questi diritti e queste libertà non possono in nessun caso essere esercitati in contrasto con i fini e principi delle Nazioni Unite.

## Articolo 30

Nulla nella presente Dichiarazione può essere interpretato nel senso di implicare un diritto di un qualsiasi Stato, gruppo o persona di esercitare un'attività o di compiere un atto mirante alla distruzione di alcuno dei diritti e delle libertà in essa enunciati.

Déclaration universelle des droits de l'homme

Universal Declaration of Human Rights - French

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

#### Préambule

Considérant que la reconnaissance de la dignité inhérente à tous les membres de la famille humaine et de leurs droits égaux et inaliénables constitue le fondement de la liberté, de la justice et de la paix dans le monde,

Considérant que la méconnaissance et le mépris des droits de l'homme ont conduit à des actes de barbarie qui révoltent la conscience de l'humanité et que l'avènement d'un monde où les êtres humains seront libres de parler et de croire, libérés de la terreur et de la misère, a été proclamé comme la plus haute aspiration de l'homme,

Considérant qu'il est essentiel que les droits de l'homme soient protégés par un régime de droit pour que l'homme ne soit pas contraint, en suprême recours, à la révolte contre la tyrannie et l'oppression,

Considérant qu'il est essentiel d'encourager le développement de relations amicales entre nations,

Considérant que dans la Charte les peuples des Nations Unies ont proclamé à nouveau leur foi dans les droits fondamentaux de l'homme, dans la dignité et la valeur de la personne humaine, dans l'égalité des droits des hommes et des femmes, et qu'ils se sont déclarés résolus à favoriser le progrès social et à instaurer de meilleures conditions de vie dans une liberté plus grande,

Considérant que les États Membres se sont engagés à assurer, en coopération avec l'Organisation des Nations Unies, le respect universel et effectif des droits de l'homme et des libertés fondamentales,

Considérant qu'une conception commune de ces droits et libertés est de la plus haute importance pour remplir pleinement cet engagement,

## L'Assemblée générale

Proclame la présente Déclaration universelle des droits de l'homme comme l'idéal commun à atteindre par tous les peuples et toutes les nations afin que tous les individus et tous les organes de la société, ayant cette Déclaration constamment à l'esprit, s'efforcent, par l'enseignement et l'éducation, de développer le respect de ces droits et libertés et d'en assurer, par des mesures progressives d'ordre national et international, la reconnaissance et l'application universelles et effectives, tant parmi les populations des États Membres eux-mêmes que parmi celles des territoires placés sous leur juridiction.

## Article premier

Tous les êtres humains naissent libres et égaux en dignité et en droits. Ils sont doués de raison et de conscience et doivent agir les uns envers les autres dans un esprit de fraternité.

## Article 2

Chacun peut se prévaloir de tous les droits et de toutes les libertés proclamés dans la présente Déclaration, sans distinction aucune, notamment de race, de couleur, de sexe, de langue, de religion, d'opinion politique ou de toute autre opinion, d'origine nationale ou sociale, de fortune, de naissance ou de toute autre situation.

De plus, il ne sera fait aucune distinction fondée sur le statut politique, juridique ou international du pays ou du territoire dont une personne est ressortissante, que ce pays ou territoire soit indépendant, sous tutelle, non autonome ou soumis à une limitation quelconque de souveraineté.

## Article 3

Tout individu a droit à la vie, à la liberté et à la sûreté de sa personne.

## Article 4

Nul ne sera tenu en esclavage ni en servitude ; l'esclavage et la traite des esclaves sont interdits sous toutes leurs formes.

## Article 5

Nul ne sera soumis à la torture, ni à des peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants.

#### Article 6

Chacun a le droit à la reconnaissance en tous lieux de sa personnalité juridique.

#### Article 7

Tous sont égaux devant la loi et ont droit sans distinction à une égale protection de la loi. Tous ont droit à une protection égale contre toute discrimination qui violerait la présente Déclaration et contre toute provocation à une telle discrimination.

### Article 8

Toute personne a droit à un recours effectif devant les juridictions nationales compétentes contre les actes violant les droits fondamentaux qui lui sont reconnus par la constitution ou par la loi.

## Article 9

Nul ne peut être arbitrairement arrêté, détenu ni exilé.

#### Article 10

Toute personne a droit, en pleine égalité, à ce que sa cause soit entendue équitablement et publiquement par un tribunal indépendant et impartial, qui décidera, soit de ses droits et obligations, soit du bien fondé de toute accusation en matière pénale dirigée contre elle.

## Article 11

1. Toute personne accusée d'un acte délictueux est présumée innocente jusqu'à ce que sa culpabilité ait été légalement établie au cours d'un procès public où toutes les garanties nécessaires à sa défense lui auront été assurées.

2. Nul ne sera condamné pour des actions ou omissions qui, au moment où elles ont été commises, ne constituaient pas un acte délictueux d'après le droit national ou international. De même, il ne sera infligé aucune peine plus forte que celle qui était applicable au moment où l'acte délictueux a été commis.

## Article 12

Nul ne sera l'objet d'immixtions arbitraires dans sa vie privée, sa famille, son domicile ou sa correspondance, ni d'atteintes à son honneur et à sa réputation. Toute personne a droit à la protection de la loi contre de telles immixtions ou de telles atteintes.

## Article 13

- 1. Toute personne a le droit de circuler librement et de choisir sa résidence à l'intérieur d'un État.
- 2. Toute personne a le droit de quitter tout pays, y compris le sien, et de revenir dans son pays.

## Article 14

- 1. Devant la persécution, toute personne a le droit de chercher asile et de bénéficier de l'asile en d'autres pays.
- 2. Ce droit ne peut être invoqué dans le cas de poursuites réellement fondées sur un crime de droit commun ou sur des agissements contraires aux buts et aux principes des Nations Unies.

#### Article 15

- 1. Tout individu a droit à une nationalité.
- 2. Nul ne peut être arbitrairement privé de sa nationalité, ni du droit de changer de nationalité.

#### Article 16

1. A partir de l'âge nubile, l'homme et la femme, sans aucune restriction quant à la race, la nationalité ou la religion, ont le droit de se marier et de

fonder une famille. Ils ont des droits égaux au regard du mariage, durant le mariage et lors de sa dissolution.

- 2. Le mariage ne peut être conclu qu'avec le libre et plein consentement des futurs époux.
- 3. La famille est l'élément naturel et fondamental de la société et a droit à la protection de la société et de l'État.

## Article 17

- 1. Toute personne, aussi bien seule qu'en collectivité, a droit à la propriété.
- 2. Nul ne peut être arbitrairement privé de sa propriété.

#### Article 18

Toute personne a droit à la liberté de pensée, de conscience et de religion ; ce droit implique la liberté de changer de religion ou de conviction ainsi que la liberté de manifester sa religion ou sa conviction, seule ou en commun, tant en public qu'en privé, par l'enseignement, les pratiques, le culte et l'accomplissement des rites.

#### Article 19

Tout individu a droit à la liberté d'opinion et d'expression, ce qui implique le droit de ne pas être inquiété pour ses opinions et celui de chercher, de recevoir et de répandre, sans considérations de frontières, les informations et les idées par quelque moyen d'expression que ce soit.

#### Article 20

- 1. Toute personne a droit à la liberté de réunion et d'association pacifiques.
- 2. Nul ne peut être obligé de faire partie d'une association.

## Article 21

1. Toute personne a le droit de prendre part à la direction des affaires

publiques de son pays, soit directement, soit par l'intermédiaire de représentants librement choisis.

- 2. Toute personne a droit à accéder, dans des conditions d'égalité, aux fonctions publiques de son pays.
- 3. La volonté du peuple est le fondement de l'autorité des pouvoirs publics ; cette volonté doit s'exprimer par des élections honnêtes qui doivent avoir lieu périodiquement, au suffrage universel égal et au vote secret ou suivant une procédure équivalente assurant la liberté du vote.

## Article 22

Toute personne, en tant que membre de la société, a droit à la sécurité sociale ; elle est fondée à obtenir la satisfaction des droits économiques, sociaux et culturels indispensables à sa dignité et au libre développement de sa personnalité, grâce à l'effort national et à la coopération internationale, compte tenu de l'organisation et des ressources de chaque pays.

#### Article 23

- 1. Toute personne a droit au travail, au libre choix de son travail, à des conditions équitables et satisfaisantes de travail et à la protection contre le chômage.
- 2. Tous ont droit, sans aucune discrimination, à un salaire égal pour un travail égal.
- 3. Quiconque travaille a droit à une rémunération équitable et satisfaisante lui assurant ainsi qu'à sa famille une existence conforme à la dignité humaine et complétée, s'il y a lieu, par tous autres moyens de protection sociale.
- 4. Toute personne a le droit de fonder avec d'autres des syndicats et de s'affilier à des syndicats pour la défense de ses intérêts.

## Article 24

Toute personne a droit au repos et aux loisirs et notamment à une limitation raisonnable de la durée du travail et à des congés payés

périodiques.

#### Article 25

- 1. Toute personne a droit à un niveau de vie suffisant pour assurer sa santé, son bien-être et ceux de sa famille, notamment pour l'alimentation, l'habillement, le logement, les soins médicaux ainsi que pour les services sociaux nécessaires ; elle a droit à la sécurité en cas de chômage, de maladie, d'invalidité, de veuvage, de vieillesse ou dans les autres cas de perte de ses moyens de subsistance par suite de circonstances indépendantes de sa volonté.
- 2. La maternité et l'enfance ont droit à une aide et à une assistance spéciales. Tous les enfants, qu'ils soient nés dans le mariage ou hors mariage, jouissent de la même protection sociale.

## Article 26

- 1. Toute personne a droit à l'éducation. L'éducation doit être gratuite, au moins en ce qui concerne l'enseignement élémentaire et fondamental. L'enseignement élémentaire est obligatoire. L'enseignement technique et professionnel doit être généralisé ; l'accès aux études supérieures doit être ouvert en pleine égalité à tous en fonction de leur mérite.
- 2. L'éducation doit viser au plein épanouissement de la personnalité humaine et au renforcement du respect des droits de l'homme et des libertés fondamentales. Elle doit favoriser la compréhension, la tolérance et l'amitié entre toutes les nations et tous les groupes raciaux ou religieux, ainsi que le développement des activités des Nations Unies pour le maintien de la paix.
- 3. Les parents ont, par priorité, le droit de choisir le genre d'éducation à donner à leurs enfants.

## Article 27

- 1. Toute personne a le droit de prendre part librement à la vie culturelle de la communauté, de jouir des arts et de participer au progrès scientifique et aux bienfaits qui en résultent.
- 2. Chacun a droit à la protection des intérêts moraux et matériels découlant

de toute production scientifique, littéraire ou artistique dont il est l'auteur.

## Article 28

Toute personne a droit à ce que règne, sur le plan social et sur le plan international, un ordre tel que les droits et libertés énoncés dans la présente Déclaration puissent y trouver plein effet.

## Article 29

- 1. L'individu a des devoirs envers la communauté dans laquelle seul le libre et plein développement de sa personnalité est possible.
- 2. Dans l'exercice de ses droits et dans la jouissance de ses libertés, chacun n'est soumis qu'aux limitations établies par la loi exclusivement en vue d'assurer la reconnaissance et le respect des droits et libertés d'autrui et afin de satisfaire aux justes exigences de la morale, de l'ordre public et du bien-être général dans une société démocratique.
- 3. Ces droits et libertés ne pourront, en aucun cas, s'exercer contrairement aux buts et aux principes des Nations Unies.

## Article 30

Aucune disposition de la présente Déclaration ne peut être interprétée comme impliquant pour un État, un groupement ou un individu un droit quelconque de se livrer à une activité ou d'accomplir un acte visant à la destruction des droits et libertés qui y sont énoncés.

Declaración Universal de Derechos Humanos

Universal Declaration of Human Rights - Spanish

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

Adoptada y proclamada por la Asamblea General en su resolución 217 A (III), de 10 de diciembre de 1948

## Preámbulo

Considerando que la libertad, la justicia y la paz en el mundo tienen por base el reconocimiento de la dignidad intrínseca y de los derechos iguales e inalienables de todos los miembros de la familia humana,

Considerando que el desconocimiento y el menosprecio de los derechos humanos han originado actos de barbarie ultrajantes para la conciencia de la humanidad; y que se ha proclamado, como la aspiración más elevada del hombre, el advenimiento de un mundo en que los seres humanos, liberados del temor y de la miseria, disfruten de la libertad de palabra y de la libertad de creencias,

Considerando esencial que los derechos humanos sean protegidos por un régimen de Derecho, a fin de que el hombre no se vea compelido al supremo recurso de la rebelión contra la tiranía y la opresión,

Considerando también esencial promover el desarrollo de relaciones amistosas entre las naciones,

Considerando que los pueblos de las Naciones Unidas han reafirmado en la Carta su fe en los derechos fundamentales del hombre, en la dignidad y el valor de la persona humana y en la igualdad de derechos de hombres y mujeres; y se han declarado resueltos a promover el progreso social y a elevar el nivel de vida dentro de un concepto más amplio de la libertad,

Considerando que los Estados Miembros se han comprometido a asegurar, en cooperación con la Organización de las Naciones Unidas, el respeto universal y efectivo a los derechos y libertades fundamentales del hombre,

Considerando que una concepción común de estos derechos y libertades es de la mayor importancia para el pleno cumplimiento de dicho compromiso,

#### La Asamblea General

Proclama la presente Declaración Universal de Derechos Humanos como ideal común por el que todos los pueblos y naciones deben esforzarse, a fin de que tanto los individuos como las instituciones, inspirándose constantemente en ella, promuevan, mediante la enseñanza y la educación, el respeto a estos derechos y libertades, y aseguren, por medidas progresivas de carácter nacional e internacional, su reconocimiento y aplicación universales y efectivos, tanto entre los pueblos de los Estados Miembros como entre los de los territorios colocados bajo su jurisdicción.

#### Artículo 1

Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos y, dotados como están de razón y conciencia, deben comportarse fraternalmente los unos con los otros.

#### Artículo 2

Toda persona tiene los derechos y libertades proclamados en esta Declaración, sin distinción alguna de raza, color, sexo, idioma, religión, opinión política o de cualquier otra índole, origen nacional o social, posición económica, nacimiento o cualquier otra condición.

Además, no se hará distinción alguna fundada en la condición política, jurídica o internacional del país o territorio de cuya jurisdicción dependa una persona, tanto si se trata de un país independiente, como de un territorio bajo administración fiduciaria, no autónomo o sometido a cualquier otra limitación de soberanía.

## Artículo 3

Todo individuo tiene derecho a la vida, a la libertad y a la seguridad de su persona.

## Artículo 4

Nadie estará sometido a esclavitud ni a servidumbre; la esclavitud y la trata de esclavos están prohibidas en todas sus formas.

## Artículo 5

Nadie será sometido a torturas ni a penas o tratos crueles, inhumanos o degradantes.

## Artículo 6

Todo ser humano tiene derecho, en todas partes, al reconocimiento de su personalidad jurídica.

#### Artículo 7

Todos son iguales ante la ley y tienen, sin distinción, derecho a igual protección de la ley. Todos tienen derecho a igual protección contra toda discriminación que infrinja esta Declaración y contra toda provocación a tal discriminación.

#### Artículo 8

Toda persona tiene derecho a un recurso efectivo, ante los tribunales nacionales competentes, que la ampare contra actos que violen sus derechos fundamentales reconocidos por la constitución o por la ley.

#### Artículo 9

Nadie podrá ser arbitrariamente detenido, preso ni desterrado.

#### Artículo 10

Toda persona tiene derecho, en condiciones de plena igualdad, a ser oída públicamente y con justicia por un tribunal independiente e imparcial, para la determinación de sus derechos y obligaciones o para el examen de cualquier acusación contra ella en materia penal.

## Artículo 11

1. Toda persona acusada de delito tiene derecho a que se presuma su

inocencia mientras no se pruebe su culpabilidad, conforme a la ley y en juicio público en el que se le hayan asegurado todas las garantías necesarias para su defensa.

2. Nadie será condenado por actos u omisiones que en el momento de cometerse no fueron delictivos según el Derecho nacional o internacional. Tampoco se impondrá pena más grave que la aplicable en el momento de la comisión del delito.

## Artículo 12

Nadie será objeto de injerencias arbitrarias en su vida privada, su familia, su domicilio o su correspondencia, ni de ataques a su honra o a su reputación. Toda persona tiene derecho a la protección de la ley contra tales injerencias o ataques.

#### Artículo 13

- 1. Toda persona tiene derecho a circular libremente y a elegir su residencia en el territorio de un Estado.
- 2. Toda persona tiene derecho a salir de cualquier país, incluso el propio, y a regresar a su país.

#### Artículo 14

- 1. En caso de persecución, toda persona tiene derecho a buscar asilo, y a disfrutar de él, en cualquier país.
- 2. Este derecho no podrá ser invocado contra una acción judicial realmente originada por delitos comunes o por actos opuestos a los propósitos y principios de las Naciones Unidas.

#### Artículo 15

- 1. Toda persona tiene derecho a una nacionalidad.
- 2. A nadie se privará arbitrariamente de su nacionalidad ni del derecho a cambiar de nacionalidad.

#### Artículo 16

- 1. Los hombres y las mujeres, a partir de la edad núbil, tienen derecho, sin restricción alguna por motivos de raza, nacionalidad o religión, a casarse y fundar una familia; y disfrutarán de iguales derechos en cuanto al matrimonio, durante el matrimonio y en caso de disolución del matrimonio.
- 2. Sólo mediante libre y pleno consentimiento de los futuros esposos podrá contraerse el matrimonio.
- 3. La familia es el elemento natural y fundamental de la sociedad y tiene derecho a la protección de la sociedad y del Estado.

## Artículo 17

- 1. Toda persona tiene derecho a la propiedad, individual y colectivamente.
- 2. Nadie será privado arbitrariamente de su propiedad.

#### Artículo 18

Toda persona tiene derecho a la libertad de pensamiento, de conciencia y de religión; este derecho incluye la libertad de cambiar de religión o de creencia, así como la libertad de manifestar su religión o su creencia, individual y colectivamente, tanto en público como en privado, por la enseñanza, la práctica, el culto y la observancia.

#### Artículo 19

Todo individuo tiene derecho a la libertad de opinión y de expresión; este derecho incluye el no ser molestado a causa de sus opiniones, el de investigar y recibir informaciones y opiniones, y el de difundirlas, sin limitación de fronteras, por cualquier medio de expresión.

## Artículo 20

- 1. Toda persona tiene derecho a la libertad de reunión y de asociación pacíficas.
- 2. Nadie podrá ser obligado a pertenecer a una asociación.

#### Artículo 21

- 1. Toda persona tiene derecho a participar en el gobierno de su país, directamente o por medio de representantes libremente escogidos.
- 2. Toda persona tiene el derecho de acceso, en condiciones de igualdad, a las funciones públicas de su país.
- 3. La voluntad del pueblo es la base de la autoridad del poder público; esta voluntad se expresará mediante elecciones auténticas que habrán de celebrarse periódicamente, por sufragio universal e igual y por voto secreto u otro procedimiento equivalente que garantice la libertad del voto.

## Artículo 22

Toda persona, como miembro de la sociedad, tiene derecho a la seguridad social, y a obtener, mediante el esfuerzo nacional y la cooperación internacional, habida cuenta de la organización y los recursos de cada Estado, la satisfacción de los derechos económicos, sociales y culturales, indispensables a su dignidad y al libre desarrollo de su personalidad.

#### Artículo 23

- 1. Toda persona tiene derecho al trabajo, a la libre elección de su trabajo, a condiciones equitativas y satisfactorias de trabajo y a la protección contra el desempleo.
- 2. Toda personal tiene derecho, sin discriminación alguna, a igual salario por trabajo igual.
- 3. Toda persona que trabaja tiene derecho a una remuneración equitativa y satisfactoria, que le asegure, así como a su familia, una existencia conforme a la dignidad humana y que será completada, en caso necesario, por cualesquiera otros medios de protección social.
- 4. Toda persona tiene derecho a fundar sindicatos y a sindicarse para la defensa de sus intereses.

## Artículo 24

Toda persona tiene derecho al descanso, al disfrute del tiempo libre, a una

limitación razonable de la duración del trabajo y a vacaciones periódicas pagadas.

## Artículo 25

- 1. Toda persona tiene derecho a un nivel de vida adecuado que le asegure, así como a su familia, la salud y el bienestar, y en especial la alimentación, el vestido, la vivienda, la asistencia médica y los servicios sociales necesarios; tiene asimismo derecho a los seguros en caso de desempleo, enfermedad, invalidez, viudez, vejez y otros casos de pérdida de sus medios de subsistencia por circunstancias independientes de su voluntad.
- 2. La maternidad y la infancia tienen derecho a cuidados y asistencia especiales. Todos los niños, nacidos de matrimonio o fuera de matrimonio, tienen derecho a igual protección social.

## Artículo 26

- 1. Toda persona tiene derecho a la educación. La educación debe ser gratuita, al menos en lo concerniente a la instrucción elemental y fundamental. La instrucción elemental será obligatoria. La instrucción técnica y profesional habrá de ser generalizada; el acceso a los estudios superiores será igual para todos, en función de los méritos respectivos.
- 2. La educación tendrá por objeto el pleno desarrollo de la personalidad humana y el fortalecimiento del respeto a los derechos humanos y a las libertades fundamentales; favorecerá la comprensión, la tolerancia y la amistad entre todas las naciones y todos los grupos étnicos o religiosos; y promoverá el desarrollo de las actividades de las Naciones Unidas para el mantenimiento de la paz.
- 3. Los padres tendrán derecho preferente a escoger el tipo de educación que habrá de darse a sus hijos.

## Artículo 27

- 1. Toda persona tiene derecho a tomar parte libremente en la vida cultural de la comunidad, a gozar de las artes y a participar en el progreso científico y en los beneficios que de él resulten.
- 2. Toda persona tiene derecho a la protección de los intereses morales y

materiales que le correspondan por razón de las producciones científicas, literarias o artísticas de que sea autora.

#### Artículo 28

Toda persona tiene derecho a que se establezca un orden social e internacional en el que los derechos y libertades proclamados en esta Declaración se hagan plenamente efectivos.

## Artículo 29

- 1. Toda persona tiene deberes respecto a la comunidad, puesto que sólo en ella puede desarrollar libre y plenamente su personalidad.
- 2. En el ejercicio de sus derechos y en el disfrute de sus libertades, toda persona estará solamente sujeta a las limitaciones establecidas por la ley con el único fin de asegurar el reconocimiento y el respeto de los derechos y libertades de los demás, y de satisfacer las justas exigencias de la moral, del orden público y del bienestar general en una sociedad democrática.
- 3. Estos derechos y libertades no podrán en ningún caso ser ejercidos en oposición a los propósitos y principios de las Naciones Unidas.

## Artículo 30

Nada en la presente Declaración podrá interpretarse en el sentido de que confiere derecho alguno al Estado, a un grupo o a una persona, para emprender y desarrollar actividades o realizar actos tendientes a la supresión de cualquiera de los derechos y libertades proclamados en esta Declaración.

# ÌKÉDE KÁRÍAYÉ FÚN ÈTÓ OMONÌYÀN

Universal Declaration of Human Rights - Yoruba

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

ÒRÒ ÀKÓSO

Bí ó ti jé pé síse àkíyèsí iyì tó jé àbímó fún èdá àti ìdógba ètó tí kò seé mú kúrò tí èdá kòòkan ní, ni òkúta ìpìlè fún òmìnira, ìdájó òdodo àti àlàáfíà lágbàáyé,

Bí ó ti jé pé àìka àwon ètó omonìyàn sí àti ìkégàn àwon ètó wònyí ti se okùnfà fún àwon ìwà búburú kan, tó mú èrí-okàn èdá gbogbé, tó sì jé pé ìbèrè ìgbé ayé titun, nínú èyí tí àwon ènìyàn yóò ti ní òmìnira òrò síso àti òmìnira láti gba ohun tó bá wù wón gbó, òmìnira lówó èrù àti òmìnira lówó àìní, ni a ti kà sí àníyàn tó ga jù lo lókàn àwon omo-èniyàn,

Bí ó ti jé pé ó se pàtàkì kí a dáàbò bo àwon ètó omonìyàn lábé òfin, bí a kò bá fé ti àwon ènìyàn láti kojú ìjà sí ìjoba ipá àti ti amúnisìn, nígbà tí kò bá sí ònà àbáyo mìíràn fún won láti bèèrè ètó won,

Bí ó ti jé pé ó se pàtàkì kí ìdàgbàsókè ìbásepò ti òré-sí-òré wà láàrin àwon orílè-èdè,

Bí ó ti jé pé gbogbo omo Àjo-ìsòkan orílè-èdè àgbáyé tún ti tenu mó ìpinnu tí wón ti se télè nínú ìwé àdéhùn won, pé àwon ní ìgbàgbó nínú ètó omonìyàn tó jé kò-seé-má-nìí, ìgbàgbó nínú iyì àti èye èdá ènìyàn, àti ìgbàgbó nínú ìdógba ètó láàrin okùnrin àti obìnrin, tó sì jé pé wón tún ti pinnu láti se ìgbéláruge ìtèsíwájú àwùjo nínú èyí tí òmìnira ètò ìgbé-ayé rere èdá ti lè gbòòrò sí i,

Bí ó ti jé pé àwon omo egbé Àjo-ìsòkan orílè-èdè àgbáyé ti jéjèé láti fowósowó pò pèlú Àjo náà, kí won lè jo se àseyege nípa àmúse àwon ètó omonìyàn àti òmìnira èdá tó jé kò-seé-má-nìí àti láti rí i pé à ń bòwò fún àwon ètó náà káríayé,

Bí ó ti jé pé àfi tí àwon ètó àti òmìnira wònyí bá yé ènìyàn nìkan ni a fi lè ní àmúse èjé yìí ní kíkún,

## Ní báyìí,

Àpapò ìgbìmò Àjo-ìsòkan orílè-èdè àgbáyé se ìkéde káríayé ti ètó omonìyàn, gégé bí ohun àfojúsùn tí gbogbo èdá àti orílè-èdè jo ń lépa lónà tó jé pé enì kòòkan àti èka kòòkan láwùjo yóò fì ìkéde yìí sókàn, tí won yóò sì rí i pé àwon lo ètò-ìkóni àti ètò-èkó láti se ìgbéláruge ìbòwò fún ètó àti òmìnira wònyí. Bákan náà, a gbodò rí àwon ìgbésè tí ó lè mú ìlosíwájú bá orílè-èdè kan soso tàbí àwon orílè-èdè sí ara won, kí a sì rí i pé a fi òwò tó jojú wo àwon òfin wònyí, kí àmúlò won sì jé káríayé láàrin àwon ènìyàn orílè-èdè tó jé omo Àjo-ìsòkan àgbáyé fúnra won àti láàrin àwon ènìyàn orílè-èdè mìíràn tó wà lábé àse won.

## Abala kìíní.

Gbogbo ènìyàn ni a bí ní òmìnira; iyì àti ètó kòòkan sì dógba. Wón ní èbùn ti làákàyè àti ti èrí-okàn, ó sì ye kí won ó máa hùwà sí ara won gégé bí omo ìyá.

## Abala kejì.

Enì kòòkan ló ní ànfàní sí gbogbo ètó àti òmìnira tí a ti gbé kalè nínú ìkéde yìí láìfi ti òrò ìyàtò èyà kankan se; ìyàtò bí i ti èyà ènìyàn, àwò, ako-n-bábo, èdè, èsìn, ètò ìsèlú tàbí ìyàtò nípa èrò eni, orílè-èdè eni, orírun eni, ohun ìní eni, ìbí eni tàbí ìyàtò mìíran yòówù kó jé. Síwájú sí i, a kò gbodò ya enìkéni sótò nítorí irú ìjoba orílè-èdè rè ní àwùjo àwon orílè-èdè tàbí nítorí ètò-ìsèlú tàbí ètò-ìdájó orílè-èdè rè; orílè-èdè náà ìbáà wà ní òmìnira tàbí kí ó wà lábé ìsàkóso ilè mìíran, won ìbáà má dàá ìjoba ara won se tàbí kí wón wà lábé ìkáni-lápá-kò yòówù tí ìbáà fé dí òmìnira won lówó gégé bí orílè-èdè.

## Abala keta.

Enì kòòkan ló ní ètó láti wà láàyè, ètó sí òmìnira àti ètó sí ààbò ara rè.

## Abala kerin.

A kò gbodò mú enikéni ní erú tàbí kí a mú un sìn; erú níní àti ò wò erú ni a gbodò fi òfin dè ní gbogbo ònà.

Abala karùn-ún.

A kò gbodò dá enì kéni lóró tàbí kí a lò ó ní ìlò ìkà tí kò ye omo ènìyàn tàbí ìlò tó lè tàbùkù èdá ènìyàn.

Abala kefà.

Enì kòòkan ló ní ètó pé kí a kà á sí gégé bí ènìyàn lábé òfin ní ibi gbogbo.

Abala keje.

Gbogbo ènìyàn ló dógba lábé òfin. Wón sì ní ètó sí àà bò lábé òfin láìsí ìyàsótò kankan. Gbogbo ènìyàn ló ní ètó sí ààbò tó dógba kúrò lówó ìyàsótò yòówù tí ìbáà lòdì sí ìkéde yìí àti ètó kúrò lówó gbogbo ohun tó bá lè ti ènìyàn láti se irú ìyàsótò béè.

Abala kejo.

Enì kòòkan lórílè-èdè, ló ní ètó sí àtúnse tó jojú ní ilé-ejó fún ìwà tó lòdì sí ètó omonìyàn, tó jé kò-seé-má-nìí gégé bó se wà lábé òfin àti bí òfin-ìpìlè se là á sílè.

Abala kesàn-án.

A kò gbodò sàdédé fi òfin mú ènìyàn tàbí kí a kàn gbé ènìyàn tì mólé, tàbí kí a lé ènìyàn jáde ní ìlú láìnídìí.

Abala kewàá.

Enì kòòkan tí a bá fi èsùn kàn ló ní ètó tó dógba, tó sì kún, láti sàlàyé ara rè ní gbangba, níwájú ilé-ejó tí kò sègbè, kí won lè se ìpinnu lórí ètó àti ojúse rè nípa irú èsùn òràn dídá tí a fi kàn án.

Abala kokànlá.

- 1. Enìkéni tí a fi èsùn kàn ni a gbodò gbà wí pé ó jàrè títí èbi rè yóò fi hàn lábé òfin nípasè ìdájó tí a se ní gbangba nínú èyí tí eni tí a fi èsùn kàn yóò ti ní gbogbo ohun tí ó nílò láti fi se àwíjàre ara rè.
- 2. A kò gbodò đá èbi èsè fún enìkéni fún pé ó hu ìwà kan tàbí pé ó se àwon

àfojúfò kàn nígbà tó jé pé lásìkò tí èyí selè, irú ìwà béè tàbí irú àfojúfò béè kò lòdì sí òfin orílè-èdè eni náà tàbí òfin àwon orílè-èdè àgbáyé mìíràn. Bákan náà, ìjeníyà tí a lè fún eni tó désè kò gbodò ju èyí tó wà ní ìmúlò ní àsìkò tí eni náà dá èsè rè.

## Abala kejìlá.

Enì kòokan ló ní ètó pé kí a má sàdédé se àyojúràn sí òrò ìgbésí ayé rè, tàbí sí òrò ebí rè tàbí sí òrò ìdílé rè tàbí ìwé tí a ko sí i; a kò sì gbodò ba iyì àti orúko rè jé. Enì kòòkan ló ní ètó sí ààbò lábé òfin kúrò lówó irú àyojúràn tàbí ìbanijé béè.

## Abala ketàlá.

- 1. Enì kòòkan ló ní ètó láti rìn káàkiri ní òmìnira kí ó sì fi ibi tó bá wù ú se ìbùgbé láàrin orílè-èdè rè.
- 2. Enì kòòkan ló ní ètó láti kúrò lórílè-èdè yòówù kó jé, tó fi mó orílè-èdè tirè, kí ó sì tún padà sí orílè-èdè tirè nígbà tó bá wù ú.

## Abala kerinlá.

- 1. Enì kòòkan ló ní ètó láti wá ààbò àti láti je àn fàní ààbò yìí ní orílè-èdè mìíràn nígbà tí a bá ń se inúnibíni sí i.
- 2. A kò lè lo ètó yìí fún eni tí a bá pè léjó tó dájú nítorí e sè tí kò je mó òrò ìsèlú tàbí ohun mìíràn tí ó se tí kò bá ète àti ìgbékalè Ajo-ìsòkan orílè-èdè àgbáyé mu.

## Abala keèédógún.

- 1. Enì kòòkan ló ní ètó láti jé omo orílè-èdè kan.
- 2. A kò lè sàdédé gba ètó jíjé omo orílè-èdè eni lówó enìkéni láinídìí tàbí kí a kò fún enìkéni láti yàn láti jé omo orílè-èdè mìíràn.

## Abala kerindinlógún.

1. Tokunrin tobinrin tó bá ti bàlágà ló ní ètó láti fé ara won, kí wón sì dá ebí ti won sílè láisí ikanilápá-kò kankan nípa èyà won, tàbí orílè-èdè won tàbí èsin won. Etó won dógba nínú ìgbeyàwó ìbáà jé nígbà tí won wà papò

tàbí léyìn tí wón bá ko ara won.

- 2. A kò gbodò se ìgbeyàwó kan láijé pé àwon tí ó fé fé ara won ní òmìnira àtokànwá tó péye láti yàn fúnra won.
- 3. Ebí jé ìpìlè pàtàkì àdánidá ní àwùjo, ó sì ní ètó pé kí àwùjo àti orílè-èdè ó dáàbò bò ó.

Abala ketàdinlógún.

- 1. Enì kòòkan ló ní ètó láti dá ohun ìní ara rè ní tàbí láti ní in papò pèlú àwon mìíràn.
- 2. A kò lè sàdédé gba ohun ìní enì kan lówó rè láìnídìí.

Abala kejidínlógún.

Enì kòòkan ló ní ètó sí òmìnira èrò, òmìnira èrí-okàn àti òmìnira e sìn. Etó yìí sì gbani láàyè láti pààrò e sìn tàbí ìgbàgbó eni. Ó sì fún eyo enì kan tàbí àkójopò ènìyàn láàyè láti se èsìn won àti ìgbàgbó won bó se je mó ti ìkóni, ìsesí, ìjósìn àti ìmúse ohun tí wón gbàgbó yálà ní ìkòkò tàbí ní gbangba.

Abala kokàndínlógún.

Enì kòokan ló ní ètó sí òmì nira láti ní ìmòràn tí ó wù ú, kí ó sì so irú ìmòràn béè jáde; ètóyìí gbani láàyè láti ní ìmòràn yòówù láìsí àtakò láti òdò enìkéni láti wádìí òrò, láti gba ìmòràn lódò elòmíràn tàbí láti gbani níyànjú lónàkónà láìka ààlà orílè-èdè kankan kún.

Abala ogún.

- 1. Enì kòòkan ló ní ètó sí òmìnira láti pé jo pò àti láti dara pò mó àwon mìíràn ní àlàáfíà.
- 2. A kò lè fi ipá mú enìkéni dara pò mó egbé kankan.

Abala kokànlélógún.

1. Enì kòòkan ló ní ètó láti kópa nínú ìsàkóso orílè-èdè rè, yálà fúnra rè tàbí nípasè àwon asojú tí a kò fi ipá yàn.

- 2. Enì kòòkan ló ní ètó tó dógba láti se isé ìjoba ní orílè-èdè rè.
- 3. I fé àwon ènìyàn ìlú ni yóò jé òkúta ìpìlè fún à se ìjoba; a ó máa fi ìfé yìí hàn nípasè ìbò tòótó tí a ó máa dì láti ìgbà dé ìgbà, nínú èyí tí enì kòòkan yóò ní ètó sí ìbò kan soso tí a dì ní ìkòkò tàbí nípasè irú o nà ìdìbò mìíràn tí ó bá irú ìdìbò béè mu.

## Abala kejilélógún.

Enì kòòkan gégé bí èyà nínú àwùjo ló ní ètó sí ìdáàbò bò láti owó ìjoba àti láti jé àn fà ní àwon ètó tí ó bá orò-ajé, ìwà láwùjo àti àsà àbínibí mu; àwon ètó tí ó jé kò-seé-má-nìí fún iyì àti ìdàgbàsókè èdá ènìyàn, nípa akitiyan nínú orílè-èdè àti ìfowósowó pò láàrin àwon orílè-èdè ní ìbámu pèlú ètò àti ohun àlùmónì orílè-èdè kòòkan.

## Abala ketàlélógún.

- 1. Enì kòòkan ló ní ètó láti sisé, láti yan irú isé tí ó wù ú, lábé àdéhùn tí ó tó tí ó sì tún rorùn, kí ó sì ní ààbò kúrò lówó àìrísé se.
- 2. Enì kòòkan ló ní ètó láti gba iye owó tí ó dógba fún irú isé kan náà, láìsí ìyàsótò kankan.
- 3. Enì kòòkan tí ó bá ń sisé ní ètó láti gba owó osù tí ó tó tí yóò sì tó fún òun àti ebí rè láti gbé ayé tí ó bu iyì kún ènìyàn; a sì lè fi kún owó yìí nípasè orísìí àwon ètò ìrànlówó mìíràn nígbà tí ó bá ye.
- 4. Enì kòòkan ló ní ètó láti dá egbé òsìsé sílè àti láti dara pò mó irú egbe; béè láti dáàbò bo àwon ohun tí ó je é lógún.

## Abala kerinlélógún.

Enì kòòkan ló ní ètó sí ìsinmi àti fàájì pèlú àkókò tí kò pò jù lénu isé àti àsìkò ìsinmi lénu isé láti ìgbà dé ìgbà tí a ó sanwó fún.

## Abala keèédógbòn.

1. Enì kòòkan ló ní ètó láti gbé ìgbé ayé tó bójú mu nínú èyí tí òun àti ebí rè yóò wà ní ìlera àti àlàáfià, tí won yóò sì ní oúnje, aso, ilégbèé, àti àn fàní fún ìwòsàn àti gbogbo ohun tó lè mú èdá gbé ìgbé ayé rere. Bákan náà, enì kòòkan ló tún ní ààbò nígbà àìnísélówó, nígbà àìsà n, nígbà tó bá di

aláabò-ara, ní ipò opó, nígbà ogbó rè tàbí ìgbà mìíràn tí ènìyàn kò ní ònà láti rí oúnje òò jó, tí eléyìí kì í sì í se èbi olúwa rè.

2. A ní láti pèsè ìtójú àti ìrànlówó pàtàkì fún àwon abiyamo àti àwon omodé. Gbogbo àwon omodé yóò máa je àwon àn fàní ààbò kan náà nínú àwùjo yálà àwon òbí won fé ara won ni tàbí won kò fé ara won.

## Abala kerindínlógbòn.

- 1. Enì kòòkan ló ní ètó láti kó èkó. Ó kéré tán, èkó gbodò jé òfé ní àwon ilé-èkó alákòóbèrè. Ekó ní ilé-èkó alákòóbèrè yìí sì gbodò jé dandan. A gbodò pèsè èkó isé-owó, àti ti ìmò-èro fún àwon ènìyàn lápapò. Àn fàní tó dógba ní ilé-èkó gíga gbodò wà ní àrówótó gbogbo eni tó bá tó sí.
- 2. Ohun tí yóò jé ète èkó ni láti mú ìlosíwájú tó péye bá èdá ènìyàn, kí ó sì túbò rí i pé àwon ènìyàn bòwò fún ètó omonìyàn àti àwon òmìnira won, tó jé kò-seé-má-nìí. E tò èkó gbodò lè rí i pé èmí; ìgbóra-eni-yé, ìbágbépò àlàáfià, àti ìfé òré-sí-òré wà láàrin orílè-èdè, láàrin èyà kan sí òmíràn àti láàrin elésìn kan sí òmíràn. E tò-èkó sì gbodò kún àwon akitiyan Àjo-ìsòkan orílè-èdè àgbáyé lówó láti rí i pé àlàáfià fìdí múlè.
- 3. Àwon òbí ló ní ètó tó ga jù lo láti yan èkó tí wón bá fé fún àwon omo won.

# Abala ketadínlógbón.

- 1. Enì kòòkan ló ní ètó láijé pé a fi ipá mú un láti kópa nínú àpapò ìgbé ayé àwùjo rè, kí ó je ìgbádùn gbogbo ohun àmúse wà ibè, kí ó sì kópa nínú ìdàgbàsókè ìmò sáyén sì àti àwon àn fàní tó ń ti ibè jáde.
- 2. Enì kòòkan ló ní ètó sí ààbò àn fàní ìmoyì àti ohun ìní tí ó je yo láti inú isé yòówù tí ó bá se ìbáà se ìmò sáyén sì, ìwé kíko tàbí isé onà.

# Abala kejìdínlógbòn.

Enì kòòkan ló ní ètó sí ètò nínú àwùjo rè àti ní gbogbo àwùjo àgbáyé níbi tí àwon ètó òmìnira tí a ti gbé kalè nínú ìkéde yìí yóò ti jé mímúse.

## Abala kokàndínlógbòn.

1. Enì kòòkan ló ní àwon ojúse kan sí àwùjo, nípasè èyí tí ó fi lè seé se fún

eni náà láti ní ìdàgbàsókè kíkún gégé bí èdá ènìyàn.

- 2. O fin yóò de enì kòòkan láti fi òwò àti ìmoyì tí ó tó fún ètó àti òmìnira àwon elòmíràn nígbà tí eni náà bá ń lo àwon ètó àti òmìnira ara rè. E yí wà ní ìbámu pèlú ònà tó ye, tó sì tó láti fi báni lò nínú àwùjo fún ire àti àlàáfià àwùjo náà nínú èyí tí ìjoba yóò wà lówó gbogbo ènìyàn.
- 3. A kò gbodò lo àwon ètó àti òmìnira wònyí rárá, ní ònà yòówù kó jé, tó bá lòdì sí àwon ète àti ìgbékalè Ajo-àpapò orílè-èdè agbáyé.

Abala ogbòn.

A kò gbodò túmò ohunkóhun nínú ìkéde yìí gégé bí ohun tí ó fún orílè-èdè kan tàbí àkójopò àwon ènìyàn kan tàbí enìkéni ní ètó láti se ohunkóhun tí yóò mú ìparun bá èyíkéyìí nínú àwon ètó àti òmìnira tí a kéde yìí.

Universal Declaration of Human Rights

Universal Declaration of Human Rights - English

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

### Preamble

Whereas recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Whereas disregard and contempt for human rights have resulted in barbarous acts which have outraged the conscience of mankind, and the advent of a world in which human beings shall enjoy freedom of speech and belief and freedom from fear and want has been proclaimed as the highest aspiration of the common people,

Whereas it is essential, if man is not to be compelled to have recourse, as a last resort, to rebellion against tyranny and oppression, that human rights should be protected by the rule of law,

Whereas it is essential to promote the development of friendly relations between nations,

Whereas the peoples of the United Nations have in the Charter reaffirmed their faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person and in the equal rights of men and women and have determined to promote social progress and better standards of life in larger freedom,

Whereas Member States have pledged themselves to achieve, in co-operation with the United Nations, the promotion of universal respect for and observance of human rights and fundamental freedoms,

Whereas a common understanding of these rights and freedoms is of the greatest importance for the full realization of this pledge,

Now, therefore,

## The General Assembly

Proclaims this Universal Declaration of Human Rights as a common standard of achievement for all peoples and all nations, to the end that every individual and every organ of society, keeping this Declaration constantly in mind, shall strive by teaching and education to promote respect for these rights and freedoms and by progressive measures, national and international, to secure their universal and effective recognition and observance, both among the peoples of Member States themselves and among the peoples of territories under their jurisdiction.

### Article 1

All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.

#### Article 2

Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status.

Furthermore, no distinction shall be made on the basis of the political, jurisdictional or international status of the country or territory to which a person belongs, whether it be independent, trust, non-self-governing or under any other limitation of sovereignty.

#### Article 3

Everyone has the right to life, liberty and the security of person.

### Article 4

No one shall be held in slavery or servitude; slavery and the slave trade shall be prohibited in all their forms.

No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

#### Article 6

Everyone has the right to recognition everywhere as a person before the law.

### Article 7

All are equal before the law and are entitled without any discrimination to equal protection of the law. All are entitled to equal protection against any discrimination in violation of this Declaration and against any incitement to such discrimination.

### Article 8

Everyone has the right to an effective remedy by the competent national tribunals for acts violating the fundamental rights granted him by the constitution or by law.

### Article 9

No one shall be subjected to arbitrary arrest, detention or exile.

#### Article 10

Everyone is entitled in full equality to a fair and public hearing by an independent and impartial tribunal, in the determination of his rights and obligations and of any criminal charge against him.

- 1. Everyone charged with a penal offence has the right to be presumed innocent until proved guilty according to law in a public trial at which he has had all the guarantees necessary for his defence.
- 2. No one shall be held guilty of any penal offence on account of any act or omission which did not constitute a penal offence, under national or international law, at the time when it was committed. Nor shall a heavier penalty be imposed than the one that was applicable at the time the penal

offence was committed.

#### Article 12

No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honour and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

### Article 13

- 1. Everyone has the right to freedom of movement and residence within the borders of each State.
- 2. Everyone has the right to leave any country, including his own, and to return to his country.

#### Article 14

- 1. Everyone has the right to seek and to enjoy in other countries asylum from persecution.
- 2. This right may not be invoked in the case of prosecutions genuinely arising from non-political crimes or from acts contrary to the purposes and principles of the United Nations.

### Article 15

- 1. Everyone has the right to a nationality.
- 2. No one shall be arbitrarily deprived of his nationality nor denied the right to change his nationality.

- 1. Men and women of full age, without any limitation due to race, nationality or religion, have the right to marry and to found a family. They are entitled to equal rights as to marriage, during marriage and at its dissolution.
- 2. Marriage shall be entered into only with the free and full consent of the

intending spouses.

3. The family is the natural and fundamental group unit of society and is entitled to protection by society and the State.

### Article 17

- 1. Everyone has the right to own property alone as well as in association with others.
- 2. No one shall be arbitrarily deprived of his property.

### Article 18

Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his religion or belief, and freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief in teaching, practice, worship and observance.

#### Article 19

Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without interference and to seek, receive and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers.

#### Article 20

- 1. Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and association.
- 2. No one may be compelled to belong to an association.

- 1. Everyone has the right to take part in the government of his country, directly or through freely chosen representatives.
- 2. Everyone has the right of equal access to public service in his country.
- 3. The will of the people shall be the basis of the authority of government; this will shall be expressed in periodic and genuine elections which shall

be by universal and equal suffrage and shall be held by secret vote or by equivalent free voting procedures.

#### Article 22

Everyone, as a member of society, has the right to social security and is entitled to realization, through national effort and international co-operation and in accordance with the organization and resources of each State, of the economic, social and cultural rights indispensable for his dignity and the free development of his personality.

### Article 23

- 1. Everyone has the right to work, to free choice of employment, to just and favourable conditions of work and to protection against unemployment.
- 2. Everyone, without any discrimination, has the right to equal pay for equal work.
- 3. Everyone who works has the right to just and favourable remuneration ensuring for himself and his family an existence worthy of human dignity, and supplemented, if necessary, by other means of social protection.
- 4. Everyone has the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.

#### Article 24

Everyone has the right to rest and leisure, including reasonable limitation of working hours and periodic holidays with pay.

- 1. Everyone has the right to a standard of living adequate for the health and well-being of himself and of his family, including food, clothing, housing and medical care and necessary social services, and the right to security in the event of unemployment, sickness, disability, widowhood, old age or other lack of livelihood in circumstances beyond his control.
- 2. Motherhood and childhood are entitled to special care and assistance.

All children, whether born in or out of wedlock, shall enjoy the same social protection.

### Article 26

- 1. Everyone has the right to education. Education shall be free, at least in the elementary and fundamental stages. Elementary education shall be compulsory. Technical and professional education shall be made generally available and higher education shall be equally accessible to all on the basis of merit.
- 2. Education shall be directed to the full development of the human personality and to the strengthening of respect for human rights and fundamental freedoms. It shall promote understanding, tolerance and friendship among all nations, racial or religious groups, and shall further the activities of the United Nations for the maintenance of peace.
- 3. Parents have a prior right to choose the kind of education that shall be given to their children.

#### Article 27

- 1. Everyone has the right freely to participate in the cultural life of the community, to enjoy the arts and to share in scientific advancement and its benefits.
- 2. Everyone has the right to the protection of the moral and material interests resulting from any scientific, literary or artistic production of which he is the author.

#### Article 28

Everyone is entitled to a social and international order in which the rights and freedoms set forth in this Declaration can be fully realized.

- 1. Everyone has duties to the community in which alone the free and full development of his personality is possible.
- 2. In the exercise of his rights and freedoms, everyone shall be subject only

to such limitations as are determined by law solely for the purpose of securing due recognition and respect for the rights and freedoms of others and of meeting the just requirements of morality, public order and the general welfare in a democratic society.

3. These rights and freedoms may in no case be exercised contrary to the purposes and principles of the United Nations.

### Article 30

Nothing in this Declaration may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or to perform any act aimed at the destruction of any of the rights and freedoms set forth herein.

Declaração dos Direitos Humanos

Universal Declaration of Human Rights - Portuguese (Brazil)

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

A Declaração Universal dos Direitos Humanos é um dos documentos básicos das Nações Unidas e foi assinada em 1948. Nela, são enumerados os direitos que todos os seres humanos possuem.

### Preâmbulo

Considerando que o reconhecimento da dignidade inerente a todos os membros da família humana e de seus direitos iguais e inalienáveis é o fundamento da liberdade, da justiça e da paz no mundo,

Considerando que o desprezo e o desrespeito pelos direitos humanos resultaram em atos bárbaros que ultrajaram a consciência da Humanidade e que o advento de um mundo em que os todos gozem de liberdade de palavra, de crença e da liberdade de viverem a salvo do temor e da necessidade foi proclamado como a mais alta aspiração do ser humano comum,

Considerando ser essencial que os direitos humanos sejam protegidos pelo império da lei, para que o ser humano não seja compelido, como último recurso, à rebelião contra a tirania e a opressão,

Considerando ser essencial promover o desenvolvimento de relações amistosas entre as nações,

Considerando que os povos das Nações Unidas reafirmaram, na Carta da ONU, sua fé nos direitos humanos fundamentais, na dignidade e no valor do ser humano e na igualdade de direitos entre homens e mulheres, e que decidiram promover o progresso social e melhores condições de vida em uma liberdade mais ampla,

Considerando que os Estados-Membros se comprometeram a promover, em cooperação com as Nações Unidas, o respeito universal aos direitos e liberdades humanas fundamentais e a observância desses direitos e liberdades,

Considerando que uma compreensão comum desses direitos e liberdades é da mais alta importância para o pleno cumprimento desse compromisso,

agora portanto,

A Assembléia Geral proclama a presente Declaração Universal dos Direitos Humanos

como o ideal comum a ser atingido por todos os povos e todas as nações, com o objetivo de que cada indivíduo e cada órgão da sociedade, tendo sempre em mente esta Declaração, se esforce, através do ensino e da educação, por promover o respeito a esses direitos e liberdades, e, pela adoção de medidas progressivas de caráter nacional e internacional, por assegurar o seu reconhecimento e a sua observância universal e efetiva, tanto entre os povos dos próprios Estados-Membros, quanto entre os povos dos territórios sob sua jurisdição.

## Artigo I.

Todos os seres humanos nascem livres e iguais em dignidade e direitos. São dotados de razão e consciência e devem agir em relação uns aos outros com espírito de fraternidade.

## Artigo II.

Todo ser humano tem capacidade para gozar os direitos e as liberdades estabelecidos nesta Declaração, sem distinção de qualquer espécie, seja de raça, cor, sexo, idioma, religião, opinião política ou de outra natureza, origem nacional ou social, riqueza, nascimento, ou qualquer outra condição.

Não será também feita nenhuma distinção fundada na condição política, jurídica ou internacional do país ou território a que pertença uma pessoa, quer se trate de um território independente, sob tutela, sem governo próprio, quer sujeito a qualquer outra limitação de soberania.

## Artigo III.

Todo ser humano tem direito à vida, à liberdade e à segurança pessoal.

## Artigo IV.

Ninguém será mantido em escravidão ou servidão; a escravidão e o tráfico de escravos serão proibidos em todas as suas formas.

### Artigo V.

Ninguém será submetido à tortura nem a tratamento ou castigo cruel, desumano ou degradante.

## Artigo VI.

Todo ser humano tem o direito de ser, em todos os lugares, reconhecido como pessoa perante a lei.

## Artigo VII.

Todos são iguais perante a lei e têm direito, sem qualquer distinção, a igual proteção da lei. Todos têm direito a igual proteção contra qualquer discriminação que viole a presente Declaração e contra qualquer incitamento a tal discriminação.

## Artigo VIII.

Todo ser humano tem direito a receber dos tribunais nacionais competentes remédio efetivo para os atos que violem os direitos fundamentais que lhe sejam reconhecidos pela constituição ou pela lei.

## Artigo IX.

Ninguém será arbitrariamente preso, detido ou exilado.

## Artigo X.

Todo ser humano tem direito, em plena igualdade, a uma justa e pública audiência por parte de um tribunal independente e imparcial, para decidir sobre seus direitos e deveres ou do fundamento de qualquer acusação criminal contra ele.

# Artigo XI.

- 1. Todo ser humano acusado de um ato delituoso tem o direito de ser presumido inocente até que a sua culpabilidade tenha sido provada de acordo com a lei, em julgamento público no qual lhe tenham sido asseguradas todas as garantias necessárias à sua defesa.
- 2. Ninguém poderá ser culpado por qualquer ação ou omissão que, no momento, não constituíam delito perante o direito nacional ou internacional. Também não será imposta pena mais forte do que aquela que, no momento da prática, era aplicável ao ato delituoso.

## Artigo XII.

Ninguém será sujeito à interferência em sua vida privada, em sua família, em seu lar ou em sua correspondência, nem a ataque à sua honra e reputação. Todo ser humano tem direito à proteção da lei contra tais interferências ou ataques.

## Artigo XIII.

- 1. Todo ser humano tem direito à liberdade de locomoção e residência dentro das fronteiras de cada Estado.
- 2. Todo ser humano tem o direito de deixar qualquer país, inclusive o próprio, e a este regressar.

# Artigo XIV.

- 1. Todo ser humano, vítima de perseguição, tem o direito de procurar e de gozar asilo em outros países.
- 2. Este direito não pode ser invocado em caso de perseguição legitimamente motivada por crimes de direito comum ou por atos contrários aos objetivos e princípios das Nações Unidas.

# Artigo XV.

- 1. Todo homem tem direito a uma nacionalidade.
- 2. Ninguém será arbitrariamente privado de sua nacionalidade, nem do direito de mudar de nacionalidade.

## Artigo XVI.

- 1. Os homens e mulheres de maior idade, sem qualquer restrição de raça, nacionalidade ou religião, têm o direito de contrair matrimônio e fundar uma família. Gozam de iguais direitos em relação ao casamento, sua duração e sua dissolução.
- 2. O casamento não será válido senão com o livre e pleno consentimento dos nubentes.
- 3. A família é o núcleo natural e fundamental da sociedade e tem direito à proteção da sociedade e do Estado.

## Artigo XVII.

- 1. Todo ser humano tem direito à propriedade, só ou em sociedade com outros.
- 2. Ninguém será arbitrariamente privado de sua propriedade.

# Artigo XVIII.

Todo ser humano tem direito à liberdade de pensamento, consciência e religião; este direito inclui a liberdade de mudar de religião ou crença e a liberdade de manifestar essa religião ou crença, pelo ensino, pela prática, pelo culto e pela observância, em público ou em particular.

# Artigo XIX.

Todo ser humano tem direito à liberdade de opinião e expressão; este direito inclui a liberdade de, sem interferência, ter opiniões e de procurar, receber e transmitir informações e idéias por quaisquer meios e independentemente de fronteiras.

# Artigo XX.

- 1. Todo ser humano tem direito à liberdade de reunião e associação pacífica.
- 2. Ninguém pode ser obrigado a fazer parte de uma associação.

## Artigo XXI.

- 1. Todo ser humano tem o direito de fazer parte no governo de seu país diretamente ou por intermédio de representantes livremente escolhidos.
- 2. Todo ser humano tem igual direito de acesso ao serviço público do seu país.
- 3. A vontade do povo será a base da autoridade do governo; esta vontade será expressa em eleições periódicas e legítimas, por sufrágio universal, por voto secreto ou processo equivalente que assegure a liberdade de voto.

## Artigo XXII.

Todo ser humano, como membro da sociedade, tem direito à segurança social, à realização pelo esforço nacional, pela cooperação internacional e de acordo com a organização e recursos de cada Estado, dos direitos econômicos, sociais e culturais indispensáveis à sua dignidade e ao livre desenvolvimento da sua personalidade.

## Artigo XXIII.

- 1. Todo ser humano tem direito ao trabalho, à livre escolha de emprego, a condições justas e favoráveis de trabalho e à proteção contra o desemprego.
- 2. Todo ser humano, sem qualquer distinção, tem direito a igual remuneração por igual trabalho.
- 3. Todo ser humano que trabalha tem direito a uma remuneração justa e satisfatória, que lhe assegure, assim como à sua família, uma existência compatível com a dignidade humana e a que se acrescentarão, se necessário, outros meios de proteção social.
- 4. Todo ser humano tem direito a organizar sindicatos e a neles ingressar para proteção de seus interesses.

## Artigo XXIV.

Todo ser humano tem direito a repouso e lazer, inclusive a limitação

razoável das horas de trabalho e a férias remuneradas periódicas.

## Artigo XXV.

- 1. Todo ser humano tem direito a um padrão de vida capaz de assegurar-lhe, e a sua família, saúde e bem-estar, inclusive alimentação, vestuário, habitação, cuidados médicos e os serviços sociais indispensáveis, e direito à segurança em caso de desemprego, doença, invalidez, viuvez, velhice ou outros casos de perda dos meios de subsistência em circunstâncias fora de seu controle.
- 2. A maternidade e a infância têm direito a cuidados e assistência especiais. Todas as crianças, nascidas dentro ou fora do matrimônio gozarão da mesma proteção social.

## Artigo XXVI.

- 1. Todo ser humano tem direito à instrução. A instrução será gratuita, pelo menos nos graus elementares e fundamentais. A instrução elementar será obrigatória. A instrução técnico-profissional será acessível a todos, bem como a instrução superior, esta baseada no mérito.
- 2. A instrução será orientada no sentido do pleno desenvolvimento da personalidade humana e do fortalecimento do respeito pelos direitos humanos e pelas liberdades fundamentais. A instrução promoverá a compreensão, a tolerância e a amizade entre todas as nações e grupos raciais ou religiosos, e coadjuvará as atividades das Nações Unidas em prol da manutenção da paz.
- 3. Os pais têm prioridade de direito na escolha do gênero de instrução que será ministrada a seus filhos.

# Artigo XXVII.

- 1. Todo ser humano tem o direito de participar livremente da vida cultural da comunidade, de fruir das artes e de participar do progresso científico e de seus benefícios.
- 2. Todo ser humano tem direito à proteção dos interesses morais e materiais decorrentes de qualquer produção científica literária ou artística da qual seja autor.

## Artigo XXVIII.

Todo ser humano tem direito a uma ordem social e internacional em que os direitos e liberdades estabelecidos na presente Declaração possam ser plenamente realizados.

## Artigo XXIX.

- 1. Todo ser humano tem deveres para com a comunidade, na qual o livre e pleno desenvolvimento de sua personalidade é possível.
- 2. No exercício de seus direitos e liberdades, todo ser humano estará sujeito apenas às limitações determinadas pela lei, exclusivamente com o fim de assegurar o devido reconhecimento e respeito dos direitos e liberdades de outrem e de satisfazer as justas exigências da moral, da ordem pública e do bem-estar de uma sociedade democrática.
- 3. Esses direitos e liberdades não podem, em hipótese alguma, ser exercidos contrariamente aos objetivos e princípios das Nações Unidas.

# Artigo XXX.

Nenhuma disposição da presente Declaração pode ser interpretada como o reconhecimento a qualquer Estado, grupo ou pessoa, do direito de exercer qualquer atividade ou praticar qualquer ato destinado à destruição de quaisquer dos direitos e liberdades aqui estabelecidos.

## OFISA O LE KOMESINA SILI O MALO AUFAATASI MO AIA TATAU A TAGATA SOIFUA

Universal Declaration of Human Rights - Samoan

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project.

O aia tatau a tagata soifua uma mo tagata uma

O LE FAAMANATUINA O LONA LIMASEFULU O TAUSAGA O LE

TAUTINOGA AOAO O AIA TATAU A TAGATA SOIFUA

1948 - 1998

### TAUTINOGA AOAO O AIA TATAU A TAGATA SOIFUA

Na faavaeina ma fasilasila faasalalau e le Iugafono 217 A (III) a le Fono Aoao o Malo Aufaatasi i le aso 10 Tesema 1948.

## Faatomuaga

Ona o le taliaina aloaia o le tofi mamalu faapea aia tatau tutusa e le mafai ona liliueseina a tagata soifua uma o le lalolagi o le faavae lea o le saolotoga, amiotonu ma le filemu o le lalolagi,

Ona o le le amanaiaina ma le manatu faatauvaa i aia tatau a tagata soifua o le mafuaaga lea o faiga saua ua faamanualia ai le loto fuatiaifo o tagata faapea le oo mai o se lalolagi e faapea e tatau ona ola fiafia ai tagata soifua ona ua maua le saolotoga e tautala ai, le saolotoga o talitonuga faapea le saolotoga mai le mata'u ma le mativa e pei ona ua uma ona folafolaina aloaia o le a avea ma faamoemoe autasi o tagata lautele,

Ona ua alagatatau, pe afai e le uunaia le tagata e faaui ese mai ma avea o se avanoa mulimuli, le tetee faasaga atu i le pule saua ma sauaga, ma e faapea o aia tatau a tagata soifua e tatau ona puipuia e taiala o le tulafono,

Ona ua alagatatau le uunaia o le atiina ae o sootaga fefaauoai i le va o malo uma o le lalolagi,

Ona o ituaiga tagata o lanu ma gagana eseese o atunuu o Malo Aufaatasi i totonu o le Faavae Tusitusia ua latou toe faamautuina mai lo latou faatuatuaga i aia tatau faavae tau tagata soifua, i totonu o tulaga aloaia ma le taua o le tagata soifua, faapea aia tatau tutusa o alii ma tamaitai i le manatu filiga e siitia le auiluma o le va feiloai ma tulaga siitia o le soifuaga i se saolotoga e sili atu,

Ona ua tautino mai e Malo o lo o avea ma sui auai o Malo Aufaatasi le ausia, i le galulue faatasi ma Malo Aufaatasi le siitia o le tulaga aoao e faatauaina ai le tausisia o aia tatau a tagata soifua ma o latou saolotoga tumau,

Ona ua silafia e tagata lautele e faapea o a latou aia tatau ma o latou saolotoga o ni mataupu taua tele mo le faataunuuina o lenei tautinoga i lona atoaga,

Ona o lenei la, e faapea,

O le Fono Aoao a Malo Aufaatasi,

Ua na faailoa aloaia mai, o lenei Tautinoga Aoao o Aia Tatau a Tagata Soifua ua avea o se tulaga lautele ua ausiaina mo tagata uma o atunuu uma o le lalolagi, i lona taunuuga e faapea o tagata taitoatasi uma ma itutino taitasi uma o vaega o tagata, e tausisia pea lenei Tautinoga i taimi uma i o latou manatu, e tatau ia i latou ona taumafai e aoao atu ma faatino aoaoga mo le siitia o tulaga faatauaina o ia aia tatau ma saolotoga atoa ma faiga auiluma i totonu o atunuu taitasi faapea le sootaga faava-o-malo, ina ia malupuipuia ai lo latou tulaga aoao ma le aloaia lelei faapea le usitaia, e le gata i ituaiga tagata o lanu ma gagana eseese o Malo o lo o avea ma Sui Auai o Malo Aufaatasi ae faapea i ituaiga o tagata o lanu ma gagana eseese o lo o i lalo o la latou puleaga.

# Mataupu 1

O tagata soifua uma ua saoloto lo latou fananau mai, ma e tutusa o latou tulaga aloaia faapea a latou aia tatau. Ua faaeeina atu i a latou le mafaufau lelei ma le loto fuatiaifo ma e tatau ona faatino le agaga faauso i le va o le tasi i le isi,

E agavaa tagata taitoatasi uma i aia tatau uma faapea saolotoga uma ua faatulagaina mai i totonu o lenei Tautinoga e aunoa ma le tuueseeseina o so o se itu, e pei o ituaiga tagata, lanu, alii pe tamaitai, gagana, tapuaiga, talitonuga faaupu fai o malo po o se isi talitonuga, tulaga tau tagatanuu, po o mafuaaga tau tupuaga, meatotino, tulaga na fanau mai ai po o se isi tulaga,

E le gata i lea, e leai se tuueseesega e tatau ona faia i luga o faavae faaupufai o malo, tulaga tau puleaga po o tulaga faava-o-malo o le atunuu po o atunuu i lalo o nisi puleaga o lo o aumau ai, pe tutoatasi, pe o se atunuu tausi, pe e le tutoatasi, po o i lalo o so o se isi tapulaa tau puleaga.

### Mataupu 3

O tagata uma taitoatasi e i ai lana aia tatau e soifua ma ola ai, o lona saolotoga faapea lona malu puipuia.

## Mataupu 4

E leai se tagata e tatau ona taofia faamalosi i se faiga taufaa-pologa po o le nofo pologa; o faiga faapologa ma le faatauina o tagata pologa e tatau ona faasaina i ona tulaga uma,

## Mataupu 5

E leai se tagata e tatau ona faataugaina pe faia i ai ni faiga saua, faiga e le tusa ma tulaga faale-tagata soifua po o le faalumaina po o le faasalaina,

# Mataupu 6

O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau e aloaia ai o ia i nofoaga uma e avea ai o ia o se tagata amanaiaina i luma o le tulafono,

# Mataupu 7

E tutusa tagata uma i luma o le tulafono ma e agavaa e aunoa ma so o se faiga faailoga tagata i puipuiga tutusa o le tulafono. E agavaa uma tagata i puipuig tutusa e faasaga agai i so o se faiga faailoga tagata e solia ai lenei Tautinoga ma e faasaga agai i so o se faiga e faaoso ai ia faiga faailoga tagata.

O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau i se faiga lelei e foia ai e se faamasinoga i totonu o le atunuu ua i ai agavaa talafeagai, ni gaoioiga e solia ai ana aia tatau ua tuuina atu ia te ia e le faavae po o le tulafono.

## Mataupu 9

E leai se tagata e tatau ona saisaitia faapagota i se faiga saua, taofia pe faaaunuua i se isi atunuu.

## Mataupu 10

O tagata taitoatasi uma e agavaa i itu tutusa uma i se tulaga tatau e faafofogaina ai faalauaitele e se faamasinoga tutoatasi , ma le le faaituau, i le fuafuaina o ana aia tatau ma tiute tauave faapea so o se moliaga o soligatulafono e faasaga ia te ia.

## Mataupu 11

- 1. O tagata taitoatasi uma ua molia i se soligatulafono e faasalaina ai e i ai lana aia tatau i le le tau agasala o ia seia vagana ua faamaonia ua solitulafono e tusa ai ma le tulafono i se faamasinoga faalauaitele ona e faapea o lo o ia te ia faamaoniga uma e talafeagai ma lona teena o lona moliaga.
- 2. E leai se tagata e tatau ona nofosala i so o se soligatulafono ua molia ai i luga o faamatalaga o so o se faatinoga sa faia po o se faatinoga e le i faia, e le o aofia i le soliga tulafono ua molia ai, i lalo o tulafono a lona atunuu po o tulafono faava-o-malo i le taimi na faatino ai. Pe e i ai foi se faasalaga e silia lona mamafa e tuuina atu ia te ia na i lo le faasalaga e faapea na faatatauina i le taimi na faatino ai lea soligatulafono.

# Mataupu 12

E leai se tagata e tatau ona noatia i se faiga saua e faalavelavea ai lona nofo toatasi, lona aiga, nofoaga tumau po o se nofoaga tutusa, po o le osofaia o lona tulaga faaaloalogia e lauiloa ai o ia. O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau i le puipuiga o le tulafono e faasaga agai i ia faiga e faalavelave ai po o osofaiga.

- 1. O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau i le saolotoga e faimalaga solo ai ma aumau i totonu o tuaoi o Malo taitasi.
- 2. O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau e tuua ai so o se atunuu, e aofia ai lona atunuu moni, ma le toe taliu i lona lava atunuu.

## Mataupu 14

- 1. O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau e saili atu ai i nisi atunuu mo lona malu puipuia mai sauaga faapea sona soifuaga fiafia.
- 2. O lenei aia tatau e le mafai ona faatinoina i tulaga o moliaga moni le tulai mai o ni soligatulafono e le o aafia i faiga faaupufai o malo po o gaoioiga e ese mai i faamoemoega ma talitonuga o Malo Aufaatasi.

## Mataupu 15

- 1. O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau i se tofi tau tagatanuu.
- 2. E leai se tagata e tatau ona aveeseina lona tofi tau tagatanuu pe faafitia lona aia tatau e suia ai lona tofi tau tagatanuu e aunoa ma se faiga faaletulafono.

## Mataupu 16

- 1. E i ai le aia tatau o alii ma tamaitai ua atoa tausaga faatapulaaina e faaipoipo ai ma atiina ae aiga, e aunoa ma se faamutaina ona o ituaiga o tagata, tofi tau tagatanuu, po o tapuaiga. E agavaa i latou i aia tutusa i le faaipoipoga, olaga faaipoipo ma le faamutaina o se faaipoipoga.
- 2. O le a tatau ona faaipoipo le alii ma tamaitai i le na o le maliega saoloto a i laua ua faamoemoe i lea tulaga.
- 3. O le aiga o se vaega faale-natura masani ma mautu o le soifuaga o tagata soifua ma e agavaa i le puipuiga a tagata ma le Malo.

- 1. E i le tagata taitoatasi uma le aia tatau e umia ai e ia lava se meatotino ma e mafai foi ona umia soofaatasi ma nisi tagata.
- 2. E leai se tagata e tatau ona aveesea sana meatotino e aunoa ma se maliega.

O tagata taitoatasi uma e i ai lona aia tatau i le saolotoga o manatu, loto fuatiaifo ma tapuaiga; o lenei aia tatau e aofia ai le saolotoga e suia ai lana tapuaiga po o lona talitonuga, ma saolotoga, pe toatasi pe auai faatasi ma nisi, faapea i le tulaga faalauaitele po o le toatasi, e faamalamalama ma talai atu lana tapuaiga po o talitonuga i le aoao atu, faataitai, tapuai ma tausisia.

## Mataupu 19

O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau i le saolotoga o le fefaaaliaiga o manatu ma taofi; o lenei saolotoga e aofia ai le saolotoga e taofia ai manatu e aunoa ma le aia i ai o se isi ma ia saili, taliaina ma tuuina ese atu faamatalaga ma mafaufauga e auala atu i so o se faasalalauga i nusipepa, leitio ma televise ma ia le tusa ai ma tapulaa.

## Mataupu 20

- 1. O tagata taitoatasi uma e i ai le aia tatau i le saolotoga e faapotopoto filemu ai ma faalapotopotoga.
- 2. E leai se tagata e mafai ona faamalosia e avea ma se sui o se faalapotopotoga

- 1. O tagata taitoatasi uma e i ai le aia tatau e auai ai i totonu o se faigamalo o lona atunuu, i se faiga tuusao po o le auala atu i le filifilia saoloto o sui usufono.
- 2. O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau e maua ai avanoa tutusa i galuega a le malo i lona atunuu.
- 3. O le manaoga o tagata e tatau ona avea ma faavae autu o le puleaga a le

malo; o lenei manaoga e tatau ona faailoa mai e ala i faiga palota e faapea e tatau ona aia tutusa tagata uma i le palota faalilolilo po o le avea ma taualumaga tutusa o faiga palota saoloto.

## Mataupu 22

O tagata taitoatasi uma, i le avea ma se sui o tagata uma, e i ai lana aia tatau i faamanuiaga mo le tausia saogalemu o tagata lautele ma e agavaa i le mauaina o ia faamanuiaga, e auala atu i se taumafaiga faale-atunuu po o se galuega soofaatasi faava-o-malo ma ina ia tusa ai ma le faamaopoopoina ma alaoa o Malo taitasi, o aia tatau faale-tamaoaiga, faale-aganuu ma le va fealoai ua talafeagai lelei ma lona tulaga aloaia ma le atiina ae saoloto o ona uiga ma aga faale-tagata.

## Mataupu 23

- 1. O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau i galuega, ma le filifiliga saoloto o se galuega, i tulaga sagatonu ma le lelei o galuega ma i puipuiga e faasaga agai i le leai o ni galuega.
- 2. O tagata taitoatasi uma e aunoa ma so o se faiga faailoga tagata, e i ai lana aia tatau i totogi e tutusa ma le tulaga o galuega ua faatinoina.
- 3. O tagata taitoatasi uma o ia lea o lo o galue, e i ai lana aia tatau i totogi sagatonu ma lelei ua faamaonia e maua ai e ia ma lona aiga se soifuaga talafeagai ma lelei i ona tulaga aloaia faale-tagata soifua, ma faaopoopoina atu, pe afai ua talafeagai i nisi o auala mo faamanuiaga mo le puipuiga malu o tagata lautele.
- 4. O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau i le tuufaatasia ma auai ai i faalapotopotoga tuufaatasi a tagata faigaluega mo le puipuia o ana aia tatau.

# Mataupu 24

O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau e malolo ai, ma taimi paganoa, e aofia ai tapulaa talafeagai o itula galue ma aso malolo faavaitaimi faatasi ai ma totogi.

- 1. O tagata taitoatasi uma e i ai lana aia tatau i se soifuaga tulaga lelei mo le soifua maloloina ma le sologa manuia o ia ma lona aiga, e aofia ai taumafa, lavalava, fale ma tausiga tau soifua maloloina ma galuega tau va fealoai o tagata ua talafeagai, faapea aia tatau i se tausiga i taimi e leai ai ni galuega, gasegase, tulaga ua le atoatoa le tino ma le mafaufau, nofo taitasi, tagata matua po o se isi tulaga utiuti o le tausiga o le soifuaga, i tulaga e le mafai ona ia gafatia.
- 2. O tina ma tamaiti e agavaa mo ni tausiga faapitoa ma fesoasoani. O tamaiti uma, pe fananau i totonu po o fafo atu o faaipoipoga faatulafonoina, e tatau ona maua se tausiga tutusa faale-va fealoai o tagata lautele.

- 1. O tagata taitoatasi uma e i ai le aia tatau mo aoaoga. E tatau ona aoga e aunoa ma se totogi, aemaise i aoga amata ma aoga tulagalua. E tatau foi ona faamalosia le aoga i aoga tulaga lua ma faasaina le le aoga.
- 2. E tatau ona maua ai avanoa mo tagata uma i aoga faapitoa, tau matata eseese ma tomai faapitoa ma ia tutusa ona maua ia avanoa i aoaoga maualuluga mo tagata uma i tulaga taualoa.
- 3. E tatau ona faasinomia aoga i le atiina ae o le tagata atoa aemaise ona uiga faaalia ma faamalosia le faamamaluina o le aia tatau a tagata uma, faapea ma o latou saolotoga faavae. E tatau ona siitia le tulaga o le malamalama, faapalepale ma fealofaniga i le va o atunuu uma, ituaiga o tagata uma po o tapuaiga uma, ma e tatau ona lagolagosua i galuega a Malo Aufaatasi i taumafaiga e tausia ai le filemu o le lalolagi.

# Mataupu 27

- 1. O tagata taitoatasi uma ua i ai le aia tatau e auai faatasi i soifuaga faaleaganuu o le vaega o tagata, ma fiafia faatasi i faiva eseese ma fefaasoaai i faiga faasaienisi ma ona faamanuiaga.
- 2. O tagata taitoatasi uma ua i ai lana aia tatau mo le puipuiga o lana lava fatuga i mea faasaienisi, tusigatala po o tusiga ata ma isi mea faapea na fatu e ia lava.

O tagata taitoatasi uma e tatau ona mafai ona nofo i se atunuu pulea lelei faapea foi ma se lalolagi e pulea lelei atunuu uma, ma ua tausisia aia tatau ma saolotoga ua taua mai i lenei Tautinoga.

## Mataupu 29

- 1. Ua i ai tiute o tagata uma i totonu o le alaalafaga o loo nonofo ai, ma ua i ai le saolotoga e mafai ai ona atiina ae lelei ona uiga faaalia faale-tagata.
- 2. I le faatinoina o lena aia tatau ma lona saolotoga, o tagata uma e tatau ona usitai i tulaga faatapulaaina faale-tulafono, ina ia faatumauina le aia tatau ma saolotoga o isi uso a tagata ma ia talafeagai ma le tulaga amiotonu, pulea lelei o tagata lautele ma le olaola lelei o tagata uma i se atunuu pulea faatemokarasi.
- 3. O lenei aia tatau ma saolotoga e le mafai lava ona faaaogaina i se auala le talafeagai ma le sini autu ma faiga faavae a Malo Aufaatasi.

## Mataupu 30

E leai lava se mea i lenei Tautinoga e mafai ona faauigaina e faapea, e mafai e so o se Malo, faalapotopotoga po o so o se tagata ua i ai le aia tatau e faagaoi so o se faagaoioiga po o faataunuu so o se tulaga mo le faatamaia o so o se aia tatau ma saolotoga ua tuuina mai i lenei Tautinoga.